

నవంబర్ 2011 ■ ₹ 20/-

చందులు

CHITRA

RECAP: RAM AND SHYAM RESCUE AN ALIEN - ZARTOGAAR, WHEN HIS SPACESHIP CRASHES TO EARTH. IN RETURN HE GIFTS THEM THE DEKATIX, A POWERFUL GADGET WITH 10 POWERS.

PRIME MINISTER'S HOUSE
NEW DELHI

June 9, 1960

MESSAGE

I am interested to learn of the children's magazine "Chandamama". It is rather an unusual feat to issue a children's periodical in six languages. I wish it success.

Jawaharlal Nehru

సవంబర్ 2011 ^ 20/
Founded by B. Nagi Reddi
and Chakrapani

Editor & Publisher :
Prashant Sharad Mulekar

Associate Editors :
R. Vaasugi, K. Raja Sekhara Raju

Sub Editor :
Patricia Pandian

Content Head - Online :
Sowmya Bharadwaj

Senior Artists:
K.C. Sivasankaran (Sankar),
Gandhi Ayya, P. Mahesh,
Sandeep Solkar

Artist :
Venki

Layout Designers :
B. Thirumal, K. Narendra,
N. Sivakumar

Production In-charge :
Prashant Pawar

Circulation:
circulation@chandamama.com

Asst. Manager -

Sales & Circulation:
Subhankar Rej

Sales Officer - Circulation :
K. Ravishankar

Advertisement :
sales@chandamama.com

Subscription :
Subscription@chandamama.com

Ramya K (Chennai)
Ph: +91 44 4399 2828

Head Office :

CHANDAMAMA INDIA LTD.,

P.O.Box No:19407, Mumbai-400093

Phone +91 22 28312872 / 28311849

Email:chandamama@chandamama.com

Website : www.chandamama.com

Published, Printed and Owned by

CHANDAMAMA INDIA LTD.,

Published and Printed on their behalf by
Prashant Sharad Mulekar

Published at B-3, Cross Road 'B', MIDC,
Andheri (East) Mumbai - 400093.

Printed At :- Kala Jyothi Process Pvt. Ltd.
S.No.165, Kondapur, R.R.District-500133,
Andhra Pradesh.

Editor :- Prashant Sharad Mulekar

T

ఈ సంచికలో ...

చందులూమ

Volume-2 November 2011 Issue-11

* పాతకుల లేఖలు	...06
* చందులూమతో నా జ్ఞాపకాలు - 1	...09
* చందులూమతో నా జ్ఞాపకాలు - 2	...10
* రత్నసెట్టి కథ	...11
* ఫలించిన తీర్మయాత్ర	...17
* అమూల్యం	...21
* మిత్రభేదం-24	...25
* దేవుడిచ్చిన బహుమతి	...28
* లోభితెలివి	...31
* పరతు	...33
* అవగారికుడెవరు?	...35
* అబద్ధం ఖరీదు	...39
* మాటకారి ముసులమ్మై	...42
* బలవంతప్ప సంగీతం	...44
* బోయివాడి నిబ్బరం	...48
* అమృత ధార	...51
* నమ్మకం	...54
* శిథిలాలయం - 20	...55
* చలకి రాము - సరదా సోము	...63
* పండితప్ప త్రుదు	...64
* పోటు పోటీ	...66
* ఉత్తమ వైమ్యిడు	...67
* చెల్లయిన బకాయిలు	...70
* తెరీర్ అంచే?	...71
* చందులూమ లోకజ్ఞానం క్లీష్ట - 34	...72
* నవ్వుల పువ్వులు	...73
* రాజ ఘలపోరం	...74
* మన దేశభాషలు నేర్చుకుండా	...76
* భారత దర్శిని	...78
* బీర్బల్	...80
* పాకెడు తీగలు	...82

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers. Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

ప్రియపారకులారా!!!

దీపావళి మధుర జ్ఞాపకాలనుంచి బయటుపడకముందే నవంబర్ నెల వచ్చేసింది. తీసి పదార్థాలు, దీపాలంకరణలు, పటాసులు, మిత్రులు, బంధువులతో సరదాలు... దీపావళి సంబరాలు ఎన్నటికీ ముగియకూడదని మనందరి అభిలాష. పండుగకు సంబంధించి మీ అనుభవాలు మాకు రాసి పంపగలరు. అలాగే మీ ఆలోచనలకు రంగులద్ది, దీపావళి పర్వదినంపై మీ రేఖాచిత్రాలను, వర్ణచిత్రాలను మాకు పంపగలరు.

ప్రతి సంవత్సరంలాగానే మన తోలి ప్రధానమంత్రి చాచా సెప్టొబర్ జన్మదినాన్ని నవంబర్ 14న జరుపుకుంటాము. పిల్లల పట్ల ఆయన ప్రేమాభిమానాలు మనందరికి తెలుసు. మనందరికి ఆయన ప్రేరణ కలిగిస్తారు. ఆయన వ్యక్తిత్వం మనల్ని ఉత్సేజితం చేస్తుంది, ఎంత చిన్నావీ, పెద్దవి అయినా సరే సమస్యలను ఎదుర్కొనేటప్పుడు ఆయన ఆదర్శాలు మనకు శక్తినిస్తాయి. మన తోలి ప్రధాని శ్రీ జవహర్లాల్ సెప్టొబర్ చందమామకు శుభాకాంక్షలు తెలుపుతూ అప్పట్లో రాసిన ఆప్తవాక్యాలను మళ్ళీ మననం చేసుకుంటూ ఈ సంచికల్లో వాటిని ప్రచురిస్తున్నందుకు సంతోషిస్తున్నాము. నవంబర్ నెలలో బాలబాలికల దినోత్సవం రానుండి కాబట్టి, సెప్టొబర్ శుభాకాంక్షలను మనం చేసుకోవడం వల్ల రానున్న రోజుల్లో దేశం కోసం శ్రమించడానికి సంబంధించి మన దృష్టి కోణం బలోపేతమవుతుంది కూడా.

నవంబర్ 9 ప్రపంచ ఆవిష్కర్త దినంగా గుర్తించబడింది. ఇది ఆవిష్కర్త, హాలీవుడ్ నటి హేడీ లమార్ జన్మదినం. సుప్రసిద్ధ వ్యక్తి, సంపన్మురాలు అయిన ఈమె తన వినూత్తు ఆలోచన, ఆవిష్కరణ ద్వారా శాశ్వత కీర్తి సాధించారు. ఆమె ఆవిష్కరణను నేటికీ మొబైల్ పోస్టల్లో ఉపయోగిస్తున్నారు. ఒహుముఖు ప్రతిభ కలిగిన ఇలాంటి వ్యక్తులు నుంచి మనం ప్రేరణ పొందాలి. మనలో ప్రతి ఒక్కరిలో మార్గదర్శక ఆలోచనలు కలిగిన ఆవిష్కర్తలు ఉన్నారనడంలో సందేహమే లేదు. మనం మనలోని భావాలకు ఒక మార్గం కల్పించి, ఎన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనప్పటికీ అలాంటి ఆలోచనలకు ఊతం కల్పిస్తుండాలి.

మేము ప్రారంభించిన మొబిసోఫ్ట్, ఆడియోకథలకు చక్కటి ప్రోత్సాహం లభిస్తున్నది. మీరు కూడా ఏటిని విని మీ అమూల్య అభిప్రాయాలను మాకు పంపవలసిందిగా అభ్యర్థిస్తున్నాము.

- సంపాదకులు

పాతకుల లేఖలు

సెప్టెంబర్ సంచిక స్కాలంలో అందటం మహాదానందంగా ఉంది. ఈ సంచికను మినహాయిస్తే, ఇంతవరకు చందమామ సుద్దర్ చరిత్రలో ముఖచిత్ర వివరణ, -వినాయకుడు- చిత్రకారుని ప్రతిభ గురించి ఎప్పుడూ విశ్లేషించలేదు. వడ్డాది పాపయ్య గారు చందమామకు జీవనాచి. అలాగే నేడు కూడా కథ్చిచిత్త చిత్రాలు అందిస్తున్న సేనియర్ చిత్రకారులు శంకర్ -కె.సి. శివశంకర్- గారికి పెద్ద పీట వేసి గారవించాలి. పాత కొత్తల మేలుకలయికతో చందమామ చల్లని కిరణాలతో పరవశించని పాతకుడు ఉండడంటే అతిశయోక్తి కానేరదు. ఆబాలగోపాలాన్ని పామళీకరాలతో పష్టిపూర్తి దాటినా అందాల చందమామ అలరించడం ఎంత చిత్రం! వంద ఏట్టు చదవాలనే పాతకుల ఆశ ఎంత విచిత్రం!! ఇది దురాశ కాదెంతమాత్రం. ఇది మీకు నా శాశ్వత పుభ్రపుశంస.

- బి. రాజేశ్వరమూర్తి, చిలకలప్పుడి, కృష్ణ జిల్లా

సెప్టెంబర్ చందమామను ఆగష్టు 27నే అందుకున్నాను. వపాగారి వినాయక చవితి ముఖచిత్రం అద్భుతంగా ఉంది. చందమామకు పూర్వ వైభవం వచ్చినట్టుంది. లోపలి కథలు కూడా చాలా బాగున్నాయి.

- ఆరప్పలి గోవిందరాజులు, విశాఖపట్టణం

ఇటీవలి చందమామ సంచిక మా కుటుంబ సభ్యుల్లీ, మా స్నేహితుల్లీ ఆశ్చర్యానందాల్లో ముంచె తీంది. మరీ అంతలూ కథలు ఒక దానితో ఒకటి పోటీ పడి అలరించాయి. పైగా ధారావాహికలతో కలిపి పండిమ్మిది కథలు ప్రచురించారు. సంతృప్తినిచ్చింది. ఇక ముందు కూడా ఇదే పద్ధతి కొనసాగించండి. సరదా శీర్షిక నవ్యుల పుప్పులు తెలిగించి మరొ కథ వేయండి. ఓ చక్కని పొరాణిక సీరియల్ కూడా వేయండి. - ఎస్.ఎస్.వి.ఎల్.ఆర్.సి. మహార్షి, పాల్కోల్, రంగారెడ్డి జిల్లా, ఎ.పి. చందమామ జ్ఞాపకాలు చాలా బాగున్నాయి. ‘చందమామను ఒకసారి చదవండి. తర్వాత దాన్ని వదలరు’ అన్న దుమాల్ గారి వాఖ్య అంద్భుతం. వాస్తవం కూడా. అలాగే సెప్టెంబర్ సంచికలోని జ్ఞాపకాలలో ‘బతికినంతకాలం చందమామ చదువుతూనే ఉంటాను’ అంటూ సొమశంకర్ గారు చేసిన ప్రకటన చందమామ పాతకులందరి అభిప్రాయాన్ని సూచిస్తాంది. చందమామ చరిత్రను తడుముతున్న జ్ఞాపకాలను శీర్షికగా కొనసాగించడం చాలాబాగుంది.

- ఎ. నారాయణరావు, అనంతపురం, ఎ.పి.

గత 20 ఏల్లసుంచి చందమామ పత్రికను కొని చదువుతున్నాను. నా వయస్సు ఇప్పుడు 23 ఏళ్లు. చందమామ కవర్సై వచ్చే వపా చిత్రాలంటే నాకు చాలా ఇష్టం. వపా చిత్రాల కోసం కథల కోసం చందమామ కొని, చదివి, భద్రపరుస్తున్నాను. 60 ఏల్ల నాటి వపా చిత్రాలు కవర్ పేజీపై చూడాలని ఉంది. కవర్ పేజీపై వపాగారి పాత చిత్రాలే వేయగలరు. చందమామ చివరి అట్టపై కూడా మీరు కోరిన చిత్రం పేరిట వపాగారి చిత్రం ప్రచురిస్తే బాగుంటుంది. వపా చిత్రాలతోటే పెయించింగ్ బుక్ ప్రచురించగలరు.

- ఎస్. మాధవరావు, దబరు, శ్రీకాకుళం

స్వాతంత్య దినోత్సవం, రక్షాబంధన ఒకే సమయంలో రావడం బాగుంది. చందమామ కథలో నోరు లేని ప్రాణులు తోటి ప్రాణులకు సహాయం చేయడం వింతగొల్పుతోంది. దేశ సుభిక్షానికి వనపెంపకాలు అవసరమన్న సాధువు మాట విన్న రాజు దేశ పూర్వ వైభవానికి పాటు పడటం బాగుంది. చందమామ ముఖచిత్రం ‘రేక్షల గుర్రం’ ఆకట్టుకుంది. చందమామ కాగితం ముతగ్గా

ఉన్నప్పటికీ ముఖచిత్రం మాత్రం బాగుంది. పాతశలిలోని కథలు పాత కాలాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాయి. క్విజ్ విధానం మార్చింది. చందులు బాగుంటున్నాయి. ముఖ్యంగా మీరు ప్రమరిస్తున్న పొరాణికి కథలను చదపడం ద్వారా పురాణాల పట్ల మా జ్ఞానాన్ని పెంచుకోగలుగుతున్నాము. నాకు సుడోకు పజీల అంటే చాలా ఇష్టం. దాన్ని కూడా ఇటీవల మీరు ఆపివేయడంతో బాధిసింది. దీన్ని మళ్ళీ మీరు ప్రమరించగలరు. 12 భాషల పదాలను పరిచయం చేయడం కూడా చాలా బాగుంది. ఊపయోగం ఉన్న అన్ని అంశాలను ప్రమరిస్తున్నందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు. చందులూ మామ కలకాలం వర్ధిల్లుగాక.

- ఎస్. గీతాంజలి, బెంగలూరు

చందులూ మహిలల అభిమానప్రతిక. అన్నిటికంటే గొప్ప విషయం ఏమిటుంటే ఇది అనేక భాషల్లో లభ్యమవుతూండటమే. అంతేకాదు. ఇది భారతదేశంలోని అతి ప్రాచీన ప్రతికలలో ఒకటి. దీని కథలు సాధారణ శైలిలో ఉండుటమే కాకుండా హృదయాన్ని స్పురింపజేస్తాయి. ఈ అపు రూప పిల్లల ప్రతికను జీవితాంతం చదువుతుంటానని, చదివి ఆనందిస్తానే ఉంటానని నమ్మకంగా చెప్పగలను.

- పుభదీప్, జార్కుండ

చందులూ మాకు నేను నిత్యపారకుణ్ణి. అత్యుత్తమ ప్రతికలలో చందులూ ఒకటి. జీవితానికి ఉపయోగపడే అనేక నీతిసూత్రాలను నేను చందులూ ద్వారా నేర్చుకున్నాను. చందులూ కథలు నిజంగా అద్భుతమైనవి. అందుకే దాన్ని నేను ప్రేమిస్తున్నాను. చందులూ మన విద్వకుండా చదువుతూనే ఉంటాను.

- రాజ్మి పాల, భద్రక్, ఒరిస్సా

పండుగ రోజులు రాబోతున్నాయంటేనే నాకు చందులూ గుర్తుకొన్నా ఉంటుంది. పలు బెంగాలీ ప్రతికలు దీపావళి ప్రత్యేకసంచికలను తీసుకొస్తుంటాయి. వాటిని నేను చదువుతుంటాను కూడా. కానీ, దీపావళి సంచిక... అంటే ఈ అక్షోబ్ర చందులూ సంచిక పండుగ రోజుల్లో భారతీయులందరినీ ఉత్సేజపరిచేశా ఉంటోదని శష్టిపలు లేకుండా చెబుతున్నాను. ఈ నెల ఆక్రమీయమైన, ఆద్భుతమైన చందులూ ముఖచిత్రం నన్నెంతగానో ఆకట్టుకుంది. ఈ పండుగ మనందరికి మంచి వార్తలను మోసుకురావాలి, చందులూ కథలు ఎప్పటిలాగే మన హృదయాలలో అనంద తరంగాలను ప్రసరింపజేయాలి. పండుగ సందర్భంగా నేను ఇలాగే ప్రాణిస్తున్నాను. మీ అందరికి దీపావళి శుభాకాంక్షలు, శుభాభివందనలు.

- దేబిష్ ఘాస్, అనందపురి, బ్యారక్పూర్, కొల్కతా-700122

సెష్టింబర్ చందులూ వినాయకుడి ముఖచిత్రంతో అబ్బరమనిపించింది. వపాగారి మార్పు ముఖచిత్రాల్లో ఇది ప్రాతాట. అలాగే ఈ నెల బేతాళ కథలో కొట్టొచ్చినట్లు కనిపించిన మార్పు ఏమంటే శంకర్ గారు పూర్తి పేజి బొమ్మ వేయడం. బేతాళ కథకు పుల్ పేజి బొమ్మ వేయడం చందులూ చరితలో ఇదే తెలిసారేమా. రాజు, గుర్తం, పాముని శంకర్ పూర్తి పేజిలో అందంగా చిత్రించారు. కథ కూడా బాగుంది.

- సారయ్య, కరీంవర్, ఎ.పి.

విజ్ఞాల గురించి మాకు తెలియని ఎన్నో విషయాలను తెలుసుకున్నాము. దయచేసి బొమ్మల విషయంలో జాగ్రత్త వహించండి. ప్రస్తుత చందులూ లోపం ఉండంటే అది బొమ్మల విషయంలానే. కాగితం నాణ్యత కూడా చాలా తక్కువగా ఉంది. క్విజ్లో కూడా తేలికపాటి క్రింబులను ప్రవేశపెట్టండి. ఇవి పిల్లలను, పెద్దలను కూడా ఆకట్టుకుంటాయి. కొత్త కథలను ప్రోత్సహించడం చాలా బాగుంది.

- జి. జాన్ కెన్నడి, ఘటక్స్పూర్, రంగారెడ్డి జిల్లా, ఎ.పి.

**Avail the
loyalty bonus!**

**Chandamama Subscribers
will get flat 10% off on
subscription renewals!
(All Editions - within India)**

Chandamama!

**Because stories
make the
world
go round...**

**Choose
your Chandamama!**
Go to
www.chandamamashop.com
& subscribe Now!!

You can also subscribe online at: www.chandamamashop.com

Chandamama is available in English and 12 regional languages.

**Junior Chandamama for children above 4 years
is available only in English.**

I want to subscribe to / gift / renew subscription for the following editions of Chandamama:

English Telugu Tamil Kannada Hindi
 Marathi Gujarati Oriya Bengali Sanskrit
 Santali Malayalam Assamese Junior (Only in English)

Name:

Date of Birth: Sex :

Address:

.....

..... City:

State: Pin:

Telephone:

Mobile:

Email:

Subscription Number (for renewals):

Gift Subscription to the following address:

.....

.....

.....

Enclosed Cheque/DD* for Rupees.....

Cheque/DD No

favouring Chandamama India Ltd on.....

..... bank.

* Your subscription will commence in 6 weeks.

Please mail the subscription form to:

Chandamama India Limited,

P.O.Box No:19407, Mumbai-400093.

Phone +91 22 28312872 / 28311849

Email: subscription@chandamama.com

You can also subscribe online at : www.chandamamashop.com

Take Your Pick!	1 YEAR	2 YEARS	3 YEARS	4 YEARS	5 YEARS
ENGLISH (Rs. 25/- per copy)	Rs. 300	Rs. 540	Rs. 765	Rs. 960	Rs. 1125
You Save REGIONAL (Rs. 20/- per copy)	Rs. 60	Rs. 135	Rs. 240	Rs. 375	
You Save JUNIOR (Rs. 15/- per copy)	Rs. 50	Rs. 110	Rs. 190	Rs. 300	
You Save	Rs. 35	Rs. 80	Rs. 145	Rs. 225	

** conditions apply

Annual Subscription Overseas : US \$40 for English Chandamama,
US \$30 for Regional Languages, US \$25 for Junior Chandamama
(including shipping and handling charges) by air mail.

చందులూ నా జ్ఞాపకాలు - 1

నా పెళ్ళిరోజైన 1950 మే 10న చందులూ పరిచయం ఏర్పడింది. ఆ రోజు మా భావమరిది ప్రాఫెసర్ శర్మ లండన్ నుంచి ప్రత్యేకంగా వచ్చి నాకు ఒక ఇంగ్లీష్ నవలతో పాటు చందులూ పత్రిక ఇచ్చాడు. చదివిన తర్వాత నేను 1947 జూలైలో ప్రారంభ సంచికనుంచి 1950 వరకు పాత సంచికలను విజయవాడ పేవ్ మెంట్లపై కొన్ని బ్లౌండ్ చేయించాను. అప్పటినుంచి ఈ రోజువరకు కొన్ని అణాలతో మొదలు పెట్టి, ప్రస్తుతం ఉన్న రూ. 20ల ధర వరకు పెరిగిన చందులూ పత్రికను నా ప్రతికా సమానంగా భావించి, అప్పరూపంగా చదువుతున్నాను.

శ్రీయుతులు నాగిరెడ్డి, చక్కపాణి గార్లు బీజం వేసి పెంచి పోపించిన ఈ మొలక క్రమేణ మహా వటవ్యక్తమై దేశదేశాల్లో శాఖలు విస్తరించి, రాష్ట్రపతులు, ముఖ్యమంత్రుల ఆశీస్తులు పాందగిలిగింది. అప్పటి మదరాను కొడంబాకంలో ఉన్న చందులూ ఆఫీసును సందర్శించి తన్నయత్వం పొందాను. అప్పుడే విజయా స్టూడియో ప్రాంగణంలో ఉన్న పోకచెట్ల పక్క నించున్న మధుర గాయకుడు ఘుంటుసాలతో పరిచయమైంది.

ఈనాడు డైలీ అనుబంధం 12-11-2006లో చందులూ కథ పుట్టుపూర్వోత్తరాలపై నాలుగు నిండు పేజీల వ్యాసంలో నా పేరు ఉదహరించి 76 సంవత్సరాల వయసులో కూడా చదువుతున్నారని రాశారు. మార్చి 2011 సంచికలో నా లేఖకు స్పందనగా చందులూ యాజమాన్యం నన్ను శతమానం భవతి అని ఆశీర్యదించింది. దేవుడు చల్లగా చూస్తే నేను నా వందోసంవత్సరం కూడా చందులూను చదవగలనే విశ్వాసం ఉంది.

నా భార్య, మా ఆరుగురు పిల్లలకు కూడా చందులూ అంటే మహా ఇష్టం. నా మూడవ అబ్బాయి నిష్టగా ‘సుందరకాండ’ పారాయణం చేస్తూ, ఆ కాలంలోనే వచ్చిన చందులూ సుందరకాండ సీరియల్ కూడా చదివేవాడు.

చందులూ పాలమీగడ వంటి కాగితం వాడటం, చక్కటి రంగుల చిత్రాల వలన పద్ధేట్లు దాటినా చందులూ పుస్తకం కాంతితో, సాగుసుగా ఉంటుంది. చందులూ నా వారసత్వ ఆస్తిగా నా తదనంతరం, మా అబ్బాయిలు, వారి కుటుంబమ్ములు, మనుమలు, మనుమరాండ్లు, మనసి మనుమలు చదివి నీతితో మెలిగి అనందిస్తారని భావిస్తున్నాను. ఇప్పటికీ, ఎప్పటికీ చందులూ నా అందాల అపరూప సుందరి, దేవకన్య. ఈ బంధం ఏనాటిదో! చందులూ చేయి దాటితే అంధకారమే. వందరూపాయలు అడిగితే ఇస్తాను కాని చందులూను మాత్రం ఇవ్వను అని నా పిల్లలకు, బంధుమిత్రులకు కూడా నిష్టగా చేపేస్తుంటాను.

జానపద కథలనుండి, ఈనాటి హైటెక్ యుగం వరకు వినోద, విజ్ఞాన, విశేషాలు అందిస్తున్న చందులూ గగనసీమలో వెలుగులు జిమ్మెచంద్రుడు ఉన్నంతవరకు శాశ్వతంగా, చిరాయువుగా వర్ధిల్లాలని నా ప్రబల కాంక్ష. శుభంభూయాత్.

Name: B.Rajeswaramurthy
Occupation: Rtd. Sub Registrar, Krishna (Dist)

చందమామతో నా జ్ఞాపకాలు - 2

నా చిన్నప్పుడు మా అమ్మ చందమామను చూపించి నన్ను నిద్రపుచ్చేది. కాస్త పెద్దయ్యాక అ చందమామనే నా చేతుల్లోకి తీసుకోగలిగాను. ఈ మామ మా రక్తం పంచుకుని పుట్టిన నిజమైన మేనమామకు అభిమానంలో ఏమాత్రం తీసిపోడు!

మా నాన్న సైతం అప్పట్లో చందమామను విడువుకుండా చదవటం తరచుగా చూసేవాడిని. ఇది నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించేది. ఒక ప్రతికను వయసు మళ్ళీన వారు కూడా ఇంత అభిమానించగలరా?

నా ప్రశ్నకు నాన్న ఇలా సమాధానమిచ్చారు. ‘చూడు నాయనా, ఇతర ప్రతికలలో నీవు కేవలం కథలు మాత్రమే చూడగలవు. కానీ చందమామలో సేతిక విలువల బోధన జరుగుతుంది. ఇది ఈరోజుల్లో అరుదైన విషయం. ఏది తప్పు, ఏది ఒప్పు అనే చిక్కు సమస్య తలెత్తినప్పుడు చందమామను చదవడం చాలా అవసరం.’

Name: Arupratan Aich
Place: Hooghly, West Bengal

ఆరోజు నాన్న మాటలు నన్నెంతో ఆకట్టుకున్నాయి. ఆ మాటలలోని నిజం ఈనాటికీ నాప్యాదయంలో నిలిచిపోయింది. సెలవురోజుల్లో ఎన్నో సాయంత్రాలు చందమామతోడుగానేను పెరుగుతూ వచ్చాను. చందమామలోని కథలు, వాటిపాత్రలకు చెందిన బొమ్మలు నా ఊహాలను పెంచి పోషించాయి.

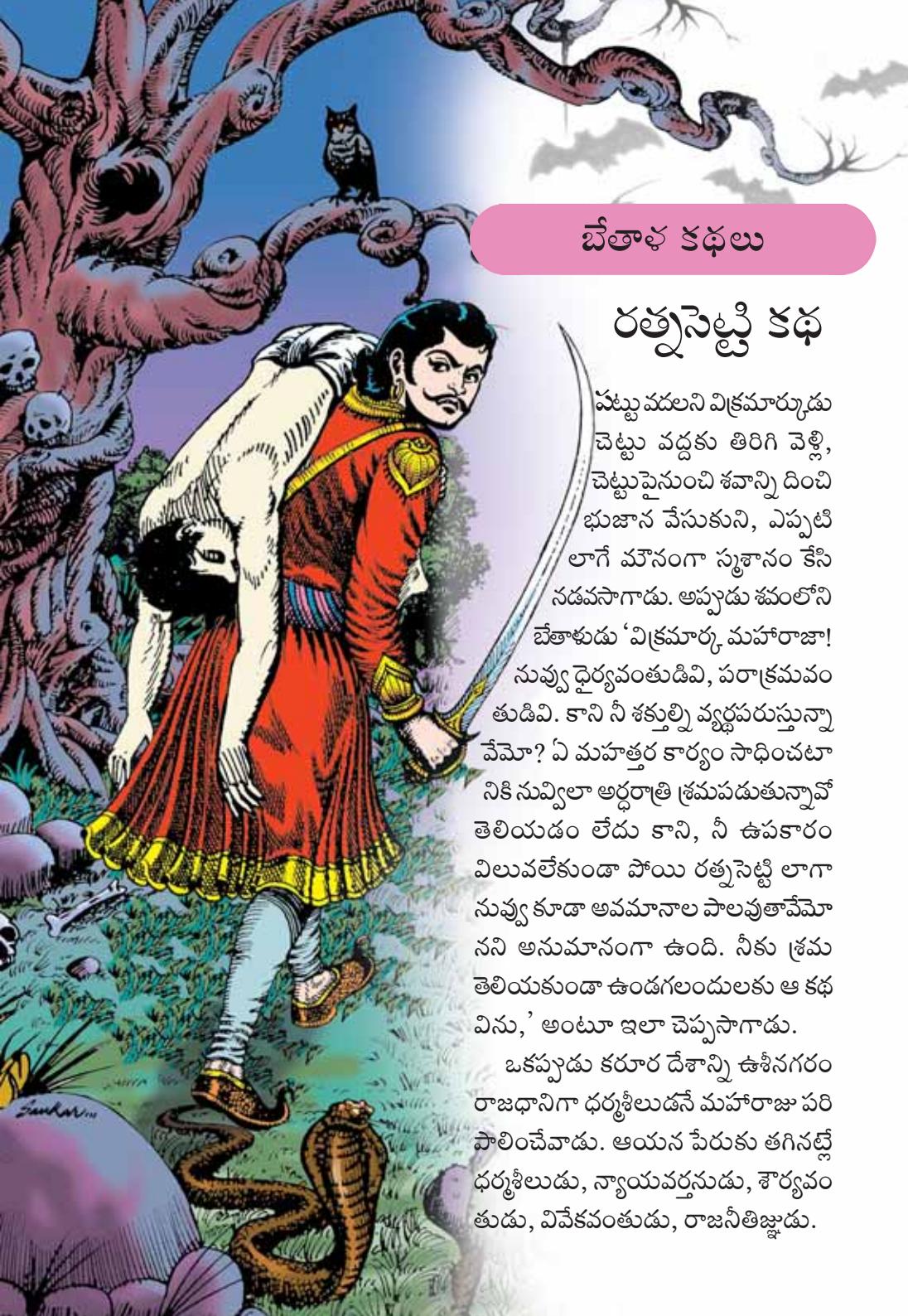
ఒకరోజు నేను చందమామను చదువుతుండటం చూసిన నా స్నేహితుడి కుమారుడు నన్నుడిగాడు. ‘మామయ్యా, నాకు పుస్తకాలు అంటే పట్టదు. టీవీ పోలు, గేమ్లు అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. పుస్తకాలంటే నీకు ఇంత ఇష్టమెందుకు?’ ఆ ప్రశ్నకు నేను సమాధానమిచ్చాను. ‘బాగా వండిన వంటను నీవు తినకపోయినట్టయితే దాని రుచి నీకు ఎప్పటికీ అనుభవం కాదు.’

నాకు తెలిసి, చందమామ ఆ సంప్రదాయాన్ని ఈనాటికీ కొనసాగిస్తోంది. ప్రతిక అనుకోని సవాళ్ళు, అడ్డంకులూ ఎదుర్కొంటున్నప్పటికీ భూమీద చందమామ శాశ్వతంగా వెలుగొందాలని నేను సదా ప్రార్థిస్తుంటాను.

Request to readers: Contributors of stories, memories are requested to send in their entries with their complete name, address, phone no and other contact details to enable us to get back to you.

Write to us:

Chandamama India Ltd., No:2 Ground Floor,
Swathi Enclave, Amman koil street, Vadapalani, Chennai-600026.
● Phone: 044-43992828 ● Email : online@chandamama.com

బేతాళ కథలు

రత్నసెట్టి కథ

పట్టు మఱని విక్రమార్గుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టుపైనుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటి లాగే మౌనంగా స్వాచానం కేని నడవసాగాడు. అప్పుడు షంలోని బేతాళుడు ‘విక్రమార్గ మహారాజా!

నువ్వు ధైర్యవంతుడివి, పరాక్రమవంతుడివి. కాని నీ శక్తుల్ని వ్యాఘరపుస్తున్నావేమో? ఏ మహాత్ర కార్యం సాధించటా నికి నువ్వులా అర్థరాత్రి శ్రమపడుతున్నావే తెలియడం లేదు కాని, నీ ఉపకారం విలువలేకుండా పోయి రత్నసెట్టి లాగా నువ్వుకూడా అవమానాల పాలవుతావేమో నని అనుమానంగా ఉంది. నీకు శ్రమ తెలియకుండా ఉండగలందులకు ఆ కథ విను,’ అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు.

ఒకప్పుడు కరూర దేశాన్ని ఉంచినగరం రాజునిగా ధర్మశీలుడనే మహారాజు పరి పాలించేవాడు. అయిన పేరుకు తగినట్టే ధర్మశీలుడు, న్యాయవర్తనుడు, శౌర్యవంతుడు, వివేకవంతుడు, రాజనీతిజ్ఞుడు.

ఇలా ఉండగా రాజ్యంలో ఒక సంవత్సరం వర్షాలు పడకపంటలు పండలేదు. ధాన్యపు దిగుబడి బాగా తగ్గిపోయింది. కరువు వచ్చింది.

రాజుగారి ధాన్యగారాలలో నిలవ ఉంచిన ధాన్యమంతా అయిపోయింది. ప్రజలు ఆకలితో అలమటించసాగారు. ఏం చెయ్యటానికి పాలుపోక రాజుగారు అందోళనచెందసాగారు. పొరుగు రాజును అర్థించినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఆ సమయంలో రత్న సెట్టి తన మిత్రుడైన వసుసెట్టిసహాయమంతో దూరదేశాల నుండి ధాన్యం కొని బళ్ల మీద తెప్పించి, ప్రజలకు చౌకథరలకు అందజేశాడు. కొందరు పేదలకు ఉచితంగా పంచాడు.

దీంతో ప్రజలకు ఆహారసమస్య తీరిపోయింది. రాజుగారు ప్రత్యేకంగా సభలో రత్నసెట్టిని ప్రశంసించి, సత్కరించారు.

కొన్నాళ్లు గడిచాయి. ఉన్నట్లుండి రాజ్యంలో వింతవ్యాధి ప్రబలింది. ప్రజలు దానిబారిన పడి బాధపడసాగారు.

రాజుగారి వైద్యశాలలు రోగులతో నిండి పోతున్నాయి. వైద్యులిస్తున్న నేత్ర లేపనం ఏమీ పనిచేయడం లేదు. వైద్య శాలలు చాలటం లేదు. మళ్లీ రత్నసెట్టి పూనుకొని తన తండ్రి నిర్మించిన వైద్యశాలలకు నిపుణులైన వైద్యులను రప్పించి చోషధాలను తెప్పించి, ఉచితంగా చికిత్స చేయించాడు.

కొంతకాలానికి వ్యాధి తగ్గిపోయింది. రాజుగారు సభలో రత్నసెట్టిని ప్రశంసిం

సుబుద్ధి ఆయనకు తగిన మంంత్రి. రాజుగారి వివేకవంతమైన నిర్ణయాలకు తేడు సుబుద్ధి సమయోచిత సలహాలు కలిసి పరిపాలన ప్రశాంతంగా సాగుతోంది. ప్రజలు సుఖశాంతులతో జీవిస్తున్నారు. ఆ నగరంలో రత్నసెట్టి అనే వైశ్వాపుము ఖుడు రత్నాలు, వజ్రమధ్యారాలు, బంగారు అభరణాల వ్యాపారంలో కోట్లకి పడగలెత్తాడు. అదీగాక, ఆయనకు తాతముత్తాతలు సంపాదించిన ఆస్తి, ఐశ్వర్యం కలిసి వచ్చాయి.

ఇక ఏ వ్యాపారం చేసినా కలిసివచ్చి మట్టి పట్టుకుంటే బంగారమయింది. అయినా రత్నసెట్టికి గర్వమన్న మాట లేదు. అందరితో సఖ్యంగా ఉంటూ పేదవారికి చేత్నెన సాయం చేస్తూ వచ్చాడు.

చటుమే గాక, నగరప్రముఖుడిగా గుర్తిస్తూ, ఒక బిరుదును కూడా ఇచ్చి, కనకద్వజము, చత్రచామరాలు బహుకరించారు.

ఆ సంవత్సరం రత్నసెట్టి నగలకు స్వదేశంలోను, విదేశాలలోను బాగా గిరాకీ పాచ్చింది. విపరీతంగా లాభాలు వచ్చాయి.

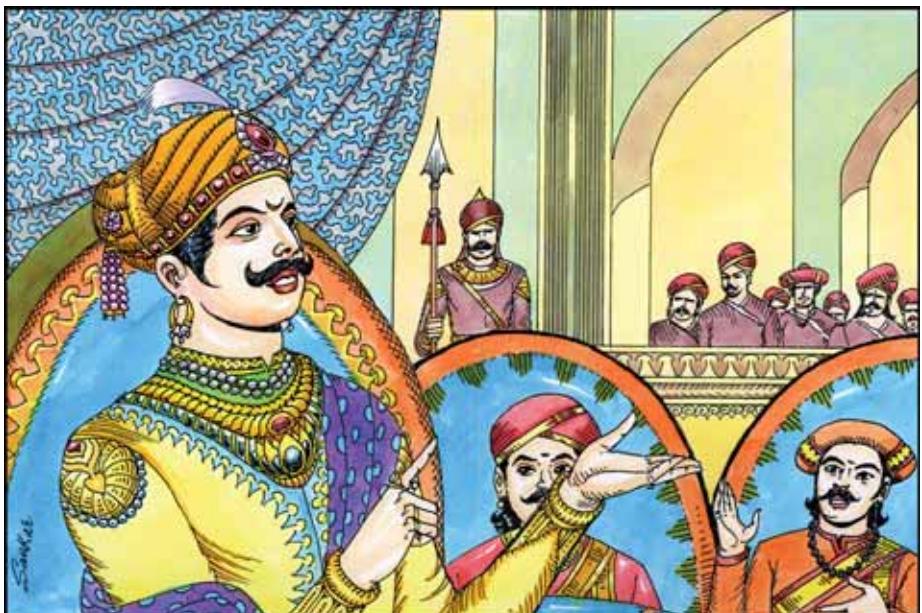
రత్నసెట్టితము రాజ్యంలో గ్రామగ్రామాన ప్రధాన నగరాలలో, తన తండ్రి పేర భోజన శాలలు ఏర్పరిచాడు. ఎవరు, ఎ సమయంలో భోజనశాలల వద్దకు వచ్చినా వారందరికీ ఉచిత భోజన సదుపాయం కల్పించాడు. అవి రానుకాను ధర్మశాలలుగా ప్రసిద్ధి చెందాయి.

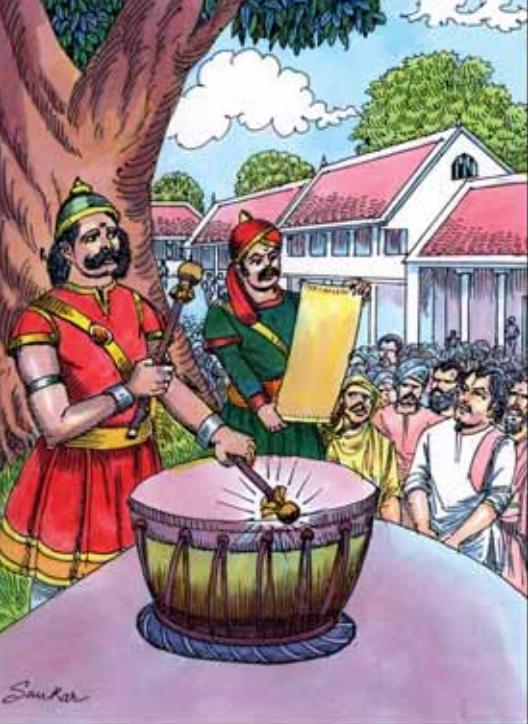
ప్రజలు రత్నసెట్టి వితరణను శాఖాఫుం చారు. ఈ సంగతి తెలుసుకున్న రాజుగారు రత్నసెట్టిని పిలిపించారు.

రత్నసెట్టి రాగానే, అక్కడే ఉన్న మంత్రి ఆసనం చూపించి, ‘భోజనశాలలు నడుపు తున్నావట. ఆదాయం బాగా ఉండన్న మాట. పన్ను చెల్లించావా?’ అని అడిగాడు.

రత్నసెట్టి తడుముకోకుండా ‘నా ఆదాయపు వివరాలను గడువుకు ముందే తమ కార్యాలయంలో సమర్పించి పన్ను చెల్లించాను ప్రభూ. భోజనశాలలను, నాకు పూర్వీ కుల నుంచి సంక్రమించిన ఆస్తులమీద వచ్చినరాబడితో నిర్వహిస్తున్నాను. ఆ రాబడి మీద పన్ను చెల్లించవలసిన అవసరం లేదు’ అన్నాడు వినయంగా.

‘కాదు. కొత్తశాసనం ప్రకారం పన్ను చెల్లించవలసి ఉంది,’ అంటూ కోశాగారంలో ఆదాయ వ్యవహారాలను చూసే కరణాన్ని పిలిపించి లెక్క వేయించాడు.

కరణం చెప్పినమొత్తం విని రత్నసెట్టికి మతిపోయింది.

‘నాకు వచ్చిన ఆస్తి మీద రాబడి కన్నా రెట్టింపు పన్ను కట్టవలని వస్తుంది మహా రాజా! అంత చెల్లిస్తే భోజనశాలలు న నిర్వహించలేను.’ అన్నాడు దీనంగా రత్న సెట్టి.

‘అయితే మరీ మంచిది. వాటిని నిక్కే పంగా మాపరం చెయ్య. ఇకనుంచి భోజన శాలలను మేమే నిర్వహించగలము,’ అన్నాడు మహారాజు.

‘ప్రభూ!’ అంటూ రత్న సెట్టి ఏదో చెప్ప బోయాడు కానీ రాజు వినిపించుకోకుండా పెళ్ళిపోయాడు. దిగాలుపడి నిలబడిపోయిన రత్నసెట్టితో మంత్రి సుబుద్ది భుజం తడుముతూ, ‘విచారించకు అవి నీ తండ్రి

పేరనే నడుపబడతాయి.’ అని ఓదార్శాడు. చేసేది లేక రత్నసెట్టి భోజనశాలలన్నీ భవ నాలతో సహా రాజుగారి పరం చేస్తున్నట్టు పత్రం రాసి వెళ్లిపోయాడు.

ఇది జరిగిన మరునాడు రాజుగారి తర పునసభాపతి ప్రజలముందు ఇలా ప్రకటన చేశాడు.

‘ధర్మశాలలో ఇకనుండి కేవలం వికలాం గులకు మాత్రమే భోజన సదుపాయం ఉంటుంది.’

ప్రజలు రాజుగారిని ఒక్కసారిగా తిట్టు కున్నారు. కానీ రాజు ఏమాత్రం లెక్కచేయ లేదు.

కొంతకాలం గడిచింది.

ఒకరోజు సాయంకాలం రాజుగారు, మంత్రి మాట్లాడుకుంటున్న సమయంలో ధర్మయ్య అనే వృద్ధుడు వచ్చాడు.

ఎందుకు వచ్చావు? అని మంత్రి ఆత డిని ప్రశ్నించాడు.

ధర్మయ్య ఇలా చెప్పాడు.

‘నన్ను ధర్మయ్య అంటారు ప్రభూ! నేను తమ దేశపౌరుడిని. తమ కొలువులో పనిచేసి పదవీ విరమణ చేశాను. నాకు వచ్చే వేతనంతో నా ఇద్దరు కొడుకులను పెంచి పెద్ద చేశాను.

గురుకులంతో విద్యాబుద్ధులు చెప్పించాను. కుమార్తెకు వివాహం చేశాను. ఇప్పుడు వృద్ధుడినయ్యాను. నాలో శక్తి తగ్గి పోయింది. కొడుకుల దగ్గరకు చేరాను. కాని వారు నన్ను పోషించలేమంటున్నారు.’

‘ఎందుకు పోషించలేదు?’ అని రాజు అడిగాడు.

‘మీరే అడగండి. వారు మీ కొడుకులను పిలిపించి ఉన్నారు.’

రాజు ధర్మయ్య కొడుకులను పిలిపించి జరిగిన ఘటనలను విచారించాడు.

ధర్మయ్య కొడుకులు, ‘ఏం చేయగలం మహారాజా? మా సంసారాలు పెద్దవి. మాకు వచ్చే వేతనం సరిపోవడం లేదు, మేం బతకాలంటే కూడా అప్పుచేయవలసి వస్తున్నది,’ అన్నారు.

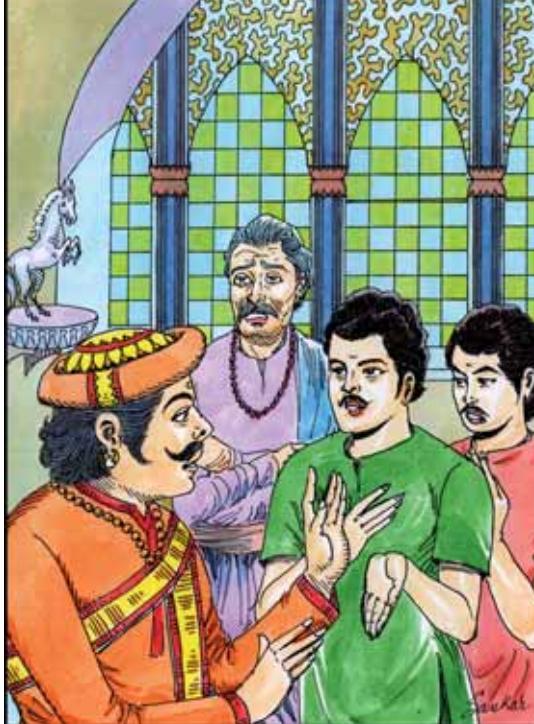
రాజు దీని గురించి విచారించిన మీదట, వారు నిజమే చెప్పారని తెలిసింది.

రాజు కాసేపు ఆలోచించి ధర్మయ్యతో రత్నసెట్టిని కలవమన్నాడు. ధర్మయ్య చెప్పినదంతా విన్న రత్నశెట్టి, ‘అయితే నీ కొడుకులను నా దగ్గర పనిచేయమను. అక్కడ వేతనం కన్నారెట్టింపు ఇస్తాను. అదీ నిన్న పోషించే షరతు మీద,’ అన్నాడు.

ధర్మయ్య కొడుకులు ఈ ప్రతిపాదనకు సంతోషింగా ఒప్పుకున్నారు. ఆ తర్వాత ధర్మయ్య తనవంతుగా రాజుగారిని కలిసి ధన్యవాదాలు తెలిపి వెళ్లిపోయాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి,

‘విక్రమార్గ మహారాజా, నాకు ధర్మశిలుడి ప్రవర్తన మీద అనుమానం కలుగుతున్నది. రాజ్యానికి అంత ఉపకారం చేసిన రత్నశెట్టిని ప్రశంసిస్తానే, మల్లి భోజనశాలల నిర్వహణ తాను స్వీకరించటమే మిటి? రత్నశెట్టి పట్ల కృతఫుతతో వ్యవఏశాలం ఉన్నారు? రైతు వాతం క్షమపడి పనిచేస్తారు? రైతు

పారించిన రాజు మళ్ళీ స్వయంగా ధర్మయ్యను రత్నశెట్టి వద్దకు పంపటమేమిటి? వివేకి అని ప్రసిద్ధి చెందిన రాజు అవివేకంగా ప్రవర్తించటమేమిటి? ఈ ప్రశ్నకు తెలిసి సమాధానం చెప్పకపోయావే నీ తల నూరు వక్కలైపగిలిపాతుంది,’ అన్నాడు.

విక్రమార్గుడు ఆలోచించి, ‘ఇందులో అనుచితమే మీలేదు. ధర్మశిలుడికి ప్రజాక్షేమం ముఖ్యం. అందుకే కరువు వచ్చిన పుడు వ్యాధి ప్రబలినప్పడు రత్నశెట్టిచేసిన ఆ సహాయాన్ని ప్రశంసించాడు. కానీ రత్నశెట్టి కరువు కాలంలో భోజనశాలలు ఏర్పరిచే ముందు రాజుగారిని సంపదిస్తే బాగుండేది.

రోజూ ఉచితంగా భోజనం లభిస్తుంటే ఎవరు మాత్రం క్షమపడి పనిచేస్తారు? రైతు

పండిస్తేనే ధాన్యం లభిస్తుంది. సాలీలు నేస్తేనే వస్తాలు తయారవుతాయి.

రత్నశెట్టి ఏపనీ చేయకుండానే కడుపు నిండా భోజనం పెడుతుంటే యువకు లకు కూడా కష్టపడవలసిన అవసరం, సంపాదించుకోవలసిన అవసరం కాని ఉండదు. రాజ్యంలో శ్రమశక్తికి విలువ ఉండదు.

ప్రజలు ముఖ్యంగా చదువుకున్న యువకులు సోమరులైపోతారు. దానితో ఉత్సత్తి మందగిస్తుంది. దేశంలో అభి వృద్ధి, సంక్షేమం జరగవు. యువకుల్ని నిర్వ్య ర్యమైపోతుంది. వారి మేధాశక్తి మొద్దు బారిపోతుంది.

రాజ్యంలో అన్ని వృత్తులవారు సహజీ వనం చేస్తూ తమ తమ వృత్తులలో రాణిం చగలిగితేనే రాజ్యం సుసంపన్మంగాను సుభిక్షంగాను ఉంటుంది.

కొందరు తమ బుధ్మిచాతుర్యాన్ని ఉప యోగిస్తారు. కొందరు శారీరక శ్రమ పడ

తారు. ఏదైన వక్రమాగ్గ పట్టనంత వరకు వారికి తగిన గుర్తింపు ఉంటుంది.

రాజైనవాడు వారిని ప్రోత్సహిస్తూ, వారి స్వశక్తితో వారి కాళ్ళమీద వారు నిలబడగలిగే ధైర్యాన్ని. బలాన్ని ఇవ్వాలి. అందుకే రాజు ఆ విధంగా ప్రవర్తించాడు. ఇది రాజు తీసు కున్న మంచి నిర్దయం.

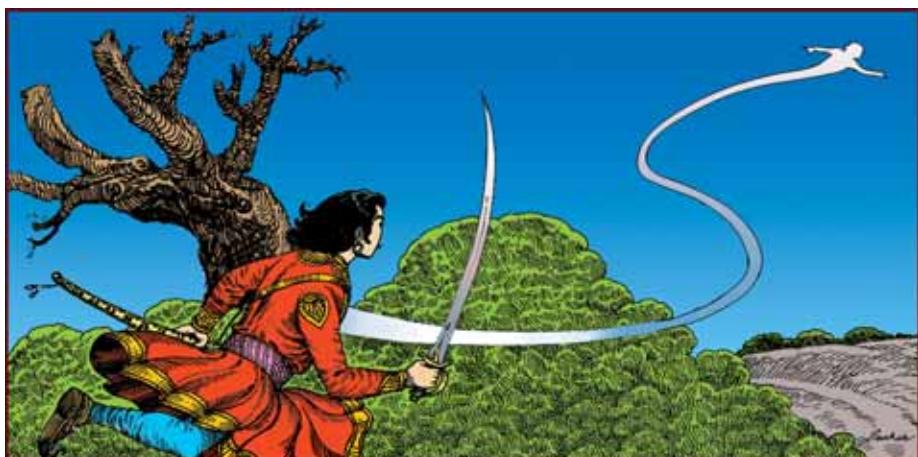
ఈక ధర్మయ్య విషయానికి వస్తే రాజు తనకు తానుగా ధర్మయ్య కొడుకులకు వేతనం పెంచలేదు. అది ఒక వ్యవస్థ. రత్న శెట్టి ఉదారుడని తెలిసే ధర్మయ్యని అతని వద్దకు పంపి సమస్యను పరిష్కరించాడు.

రాజు ధర్మశేలుడు వివేకి. పరిపాలనా దక్కుడనటంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.'

విక్రమార్గుడికి ఈవిధంగా మౌన భంగం కాగానే బేతాళుడు తిరిగి శవంతో సహచెట్టికాడు.

- కల్పితం

(ఆధారం: ఎన్. ఎన్. ఆర్. మూర్తి)

పలించిన తీర్థయాత్ర

ఒకరోజు పాపన్న నివసించే గ్రామానికి లింగయ్య అనే శివభక్తుడు వచ్చాడు. లింగయ్య రాకను గురించి విన్న పాపన్న అతన్ని తన ఇంటికి ఆహ్వానించి, భోజనం పెట్టి కుశలప్రశ్నలు వేశాడు.

లింగయ్య తనొక శివభక్తుణ్ణనీ, తుంగ భద్రతీరానకొత్తగా నిర్మించిన ఒక ఆశమాన్ని దర్శించటానికి వెఱతున్నాననీ, అక్కడోక శివాలయంకూడా వెలిసిందనీ చెప్పాడు. పాపన్న తనకుకూడా అటువంటి తీర్థయాత్రలు చెయ్యాలని ఉన్నప్పటికీ వ్యవధి లేనందువల్లనే అది వీలవటంలేదనీ చెప్పు కుని బాధపడ్డాడు.

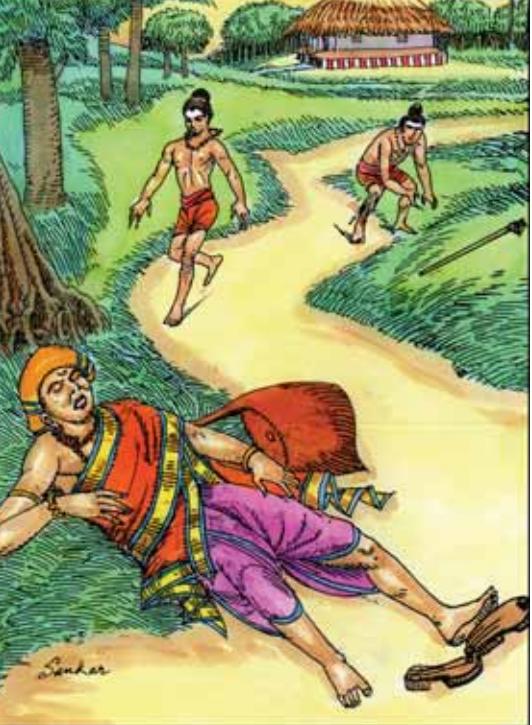
పరులక్షేమం కోసం మీరు చేస్తున్నవన్నీ ఉత్తమలోకాలు పొందడానికే కదా? అది దేవుళ్ళి నమ్మకుంటే మరింత సులువుగా జరిగేపని అని మరవకండి. మీరు ఒంట రిగా ప్రయాణించనవసరంలేదు. నావంటి

వాడి వెంట రావడమే మేలు. ఒకరికొకరం తోడుగా ఉంటాము. ఖర్చులు కూడా కాస్త తగ్గుతాయి.' అన్నాడు లింగయ్య.

ఇరుగుపారుగువాళ్ళకూడా లింగయ్య యోచనను బలపరిచి పాపన్నను ప్రోత్సహిం చారు. వారందరి మాటా కాదనలేక పాపన్న మూటాముల్లే సద్గులుని లింగయ్యతో బాటు ప్రయాణం మొదలుపెట్టాడు.

అయితే పాపన్నకు లింగయ్య పరమ లోభి అని త్వరలోనే అర్థమయింది. అతను ఎవరికీ చిన్నమెత్తు సహాయం చెయ్యకపోగా తన వెంట తనకోసం తెచ్చుకున్న తిండి కూడా పాపన్నతో పంచుకోలేదు. పాపన్న మాత్రం దారిన కనిపించిన బిచ్చగాళ్ళకూ, బీదసాదలకే కాక తన వెంటపడే కుక్కలకూ, అడువిలోని కోతులకూ కూడా తిండి పెడుతూ వచ్చాడు. ఆ కారణంగా ఒక్కొక్కప్పుడు భోజనం వేళకు పాపన్న వద్ద తినడానికేమీ

కొడుపటిగంటి రోహణీ ప్రసాద్

మిగిలేది కాదు. లింగయ్య పాపన్నను తప్పు పట్టాడే కాని తన తినుబండారాలను తిన నివ్వలేదు. అందుచేత పాపన్న అడవిలో దొరకే ఘలాలతో కడుపు నింపుకుని, అవ తలి గ్రామం చేరుకునేదాకా ఆహారం లేకుండానే గడుపుకోవలసి వచ్చింది.

ఆకలితో నీరసించి త్వరగా నడవలేకపోతున్న పాపన్నను చూసి లింగయ్య విసుక్కే సాగాడు. ‘తనకు మాలిన ధర్యం చేటు చేస్తుంది పాపన్నగారూ! మనమింకా చాలా దూరం పోవాలి. ఇలా అయితే అనుకున్న సమయానికి మనం గమ్యస్థానానికి చేరుకోలేము’ అని పౌచ్చరించసాగాడు.

లింగయ్య ధోరణిలో మాత్రం మార్పేమీ కలగలేదు. నడవలేక నీరసంతో కూలబడిన పాపన్నతో అతను తగవు పెట్టుకున్నాడు. ‘నేనెంతచెప్పినా మీరు అయినవాళ్ళకీ, కాని

వాళ్ళకీ దానాలు చెయ్యడం మానుకోరు. ఇలా అయితే మీతో నడవడం నాకికసాధ్యం కాదు. నేను త్వరగా కాలు సాగిస్తాను’. పాప న్నకు కూడా ఇబ్బందిగా అనిపించింది. ‘మీకు కాలయాపన ఆపుతున్నట్టుంది. మీరు ముందుకు సాగండి. నేను కాస్త వెనకగా వచ్చి మిమ్మల్ని కలుసుకుంటాను’ అని పాపన్న అనడంతో లింగయ్య అతన్ని వదిలి పెట్టి తన దారిన తాను వెళ్ళాడు.

అయితే ఒంటరివాడైన లింగయ్యకు త్వరలోనే కష్టాలు కలిగాయి. పాపన్నపంటి బలాధ్యాలు వెంట లేకపోవడం, కరువు ప్రాంతంలో ధనమూ, ఆహారమూ కలిగి ఉండడం లింగయ్యకు ముప్పులు తెచ్చి పెట్టాయి. దారిదోషితీలు చేసే మురాలు ఎదురవడంతో త్వరలోనే అతను ఉన్నపన్నీ కోల్పేయాడు.

అటు పాపన్న పరిస్థితి కూడా విషమించింది. తినడానికీ, తాగడానికీ ఏమీ లేని పరిస్థితిలో ఒకరోజున మిట్టమధ్యాహ్నాపు ఎండదెబ్బకు అతను దారిలోనే స్పహతప్పి పడిపోయాడు. అటుగా వెట్టతున్న ఇద్దరు సాధువులు అతన్ని ధగ్గరలో ఉన్న తమ ఆశ్రమానికి తీసుకెళ్ళారు. అక్కడ సేద తీరిన తరవాత పాపన్నకు వారి గురించి తెలిసింది.

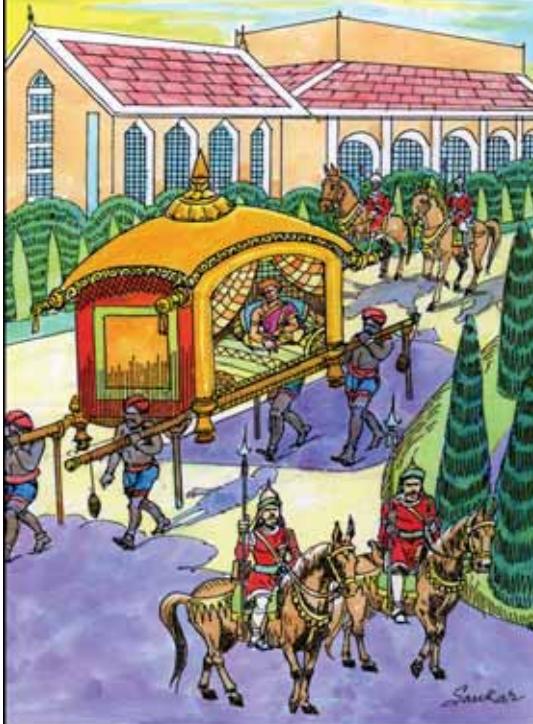
ఆ సాధువులిడ్డరూ సోదరులు. ఎవరితోనూ సంబంధం లేకుండా ఒక కుటీరం నిర్మించుకుని జీవిస్తున్నారు. సమీపంలోని చిట్టద్వార వారికి అవసరమైనవాటన్నిటినీ సమకూరుస్తుంది.

మెల్లగా పాపన్నకు వారి జీవన్సైలి అర్థమయింది. తాను అక్కడ ఆహారంగా తిన్న

కొత్తరకం దుంప గురించి పాపన్న ఆరా తీశాడు. తినడానికి చిలగడదుంపలాగే ఉన్నప్పటికీ ఆమ్యుక్కలు ఎక్కువ నీటిసర ఘరా లేకుండానే ఆ అడవిలో సులువుగా పెరుగుతాయనే, వాటి ఆకులు కూడా తేట కూరలాగే తినడానికి రుచిగా ఉంటాయనే అతను తెలుసుకున్నాడు. బ్రహ్మజైముడు వంటి మరొకజాతి మొక్క కూడా అతని కంట పడింది. వాటిమట్టులను విరిచిన్నుడు అందులోని స్వచ్ఛమైన నీరు తాగడానికి పని కొస్తుందనీ, మంచినీరు డొరకని పరిస్థితిలో అది మనుషుల ప్రాణాలు కాపాడగలదనీ అతనికి ఆర్ధమయింది. ఆ సాధువులు ప్రకృతితో కలిసిమెలిసి సహజివనం చేస్తున్నట్టుగా పాపన్నకు అనిపించింది. వారం రోజులు గడిచాక వారి సహాయానికి, ఆతిధ్యానికి కృతజ్ఞత తెలుపుకుని పాపన్న మళ్ళీ కాలి బాట పట్టాడు.

ఆ మర్యాదే అతనికి గుర్తంమీదవేగంగా వెఱుతున్న ఒక రౌతు కనిపించాడు. చాలా ఎళ్ళ క్రితం రాజుసన్నానికై పాపన్నకు ఆహ్వానం అందించిన రౌతు అతనే. అతని ప్పుడు పాపన్నను గుర్తించి, గుర్తం దిగి గౌర వంతో నమస్కరించాడు. తాను దగ్గరలోనే ఉన్న ఒక సంస్థానాధిషుద్ధి వద్దకు ఏదో లేఖ అందించడానికి వెఱుతున్నాననీ, పాపన్నకు సహాయం అందించమని ఆ సంస్థానాధిషుఫ్టి కోరుతాననీ అతను చెప్పాడు.

త్వరలోనే పాపన్న కోసం ఒక పల్లకీ, దాన్ని మోస్తున్న నలుగురు బోయాలూ వచ్చేశారు. పాపన్న వారితో సంస్థానానికి పెంచాడు. పాపన్నను గురించి తెలుసుకున్న ఆ రాజు

అతడికి తగిన అతిధిసత్కారాలు చేశాడు. పాపన్న ఒకటి రెండు రోజులు సభాకార్యక్రమాలలో కూడా పాల్గొన్నాడు.

ఆ రాజ్యవాసులకు తిండి, నీరు ప్రధాన సమస్యలు. సారంలేని నేలలో పంటలు పండటంలేదు. రాజుకూడా వారికి సహాయం చెయ్యలేక, జిస్తులుకూడా రాబట్టలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాడు. ఒకరోజు సభలో పాపన్న లేచి నిలబడి ఇలా అన్నాడు.

‘రాజా! మీ ప్రాంతంలో ఉన్న అడవి దుంపలు నీటి ఎద్దడి ఉన్న ప్రదేశాల్లో కూడా సులువుగా పెరుగుతాయి. వీటివల్ల మంచి ప్రాప్తికాపోరం అందరికి చవకగా లభిస్తుంది. ఈ రెండోమ్యుక్కల్లు నీరుకూడా లభ్యమవుతుంది’ అంటూ పాపన్న తన మూటలోని దుంపలనూ, బ్రహ్మజైముడు మట్టులనూ సభికులకు చూపాడు.

రాజుగారి తోటమాలులు వెంటనే ఆదుంప నొకదాన్ని పాతి అది త్వరలోనే మొలకెత్తే రకమని గుర్తించారు. త్వరలోనే వాటి పెంపకం రాజ్యమంతటా విస్తృతష్ఠా యులో మొదలయింది. ఆకలి చాపలు తగ్గసాగాయి. రాజుగారు చాలా సంతోషించి పాపన్నకు కానుకలచ్చి, పారసన్నానాలు చేయించారు.

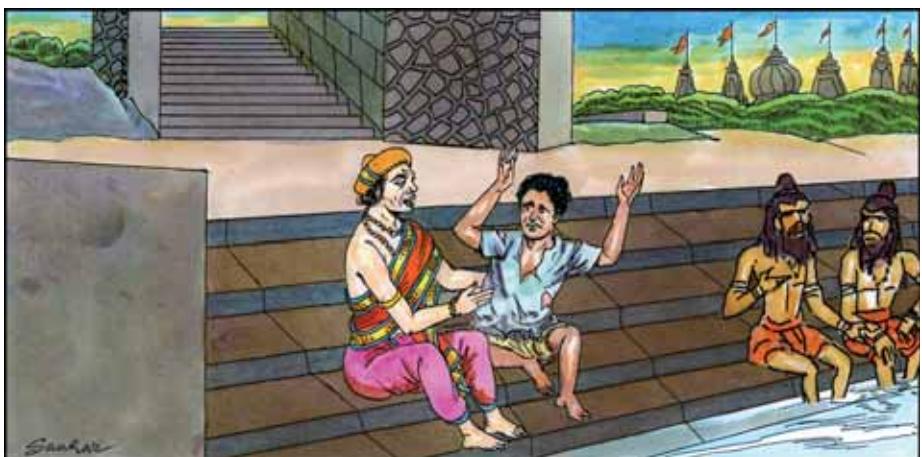
పాపన్న ప్రయాణం తుంగభద్ర ప్రాంతానికి తెలుసుకున్న రాజుగారు అతనికి అశ్వాలను పూర్విన రథాన్ని, సామగ్రి మోసుకఱ్చే బళ్ళనూ, సహాయకసిబ్బందినీ ఇచ్చి సాగనంపారు. పాపన్న పుణ్యక్షేత్రాన్ని దర్శించుకుని, సంస్థానాధిసుడి గౌరవ అతిథిగా, కరువు నివారణకు తోడ్పడినవాడిగా ఆక్కడ కూడా గౌరవ మర్యాదలనూ పొందాడు.

ఆయితే అతనెంత వెతికినా లింగయ్య జాడ మాత్రం కనబడలేదు. మరొకరెండు వారాలు గడిచాక లింగయ్య ఒక నిరుపేద జంగాల బృందంతోబాటుగా లింగయ్య ఆక్షేత్రానికి చేరుకున్నాడు. దొంగల బారిన

పడి, ఉన్నదంతా పోగొట్టుకుని, దారి పొడుగునా బిచ్చుమెత్తుకుంటూ తిరిగే జంగాల వెంట తానెలా గమ్యస్థానానికి చేరుకున్నది లింగయ్య పాపన్నకు చెప్పాడు.

పాపన్న వృత్తాంతాన్ని విన్న లింగయ్య అతనితో ‘దేవుడి కోసం తీర్థయాత్రలు చెయ్యడం అనవసరం అనిపిస్తాంది పాపన్నగారూ. మీలాంటివాళ్ళలోనే దేవుడున్నాడు. ఆ సంగతి గుర్తించలేని నేను గుణ్ణివాడిలా ప్రవర్తించాను. నేను ఈసండించుకున్న మీ పరోపకారి లక్ష్మణమే మీకు శ్రీరామరక్షలా పనిచేసింది. మీరు వ్యక్తులనే కాక, ఒక కరువుప్రాంతపు ప్రజల సమూహానికి మంచి చెయ్యగలిగారు. మీకెన్ని గౌరవాలు దక్కినా అవి తక్కువే’ అంటూ కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు. పాపన్న అతణ్ణి ఓదార్శాడు.

పాపన్న పరివారంతో కలిసిపోయిన లింగయ్య తిరుగుప్రయాణం మటుకు సుఖంగా జిరిగిపోయింది. స్వంత ఊళ్ళో పాపన్నకు మరింత గౌరవమూ, ప్రతిష్టాలభించింది.

అమూల్యం

సరస్వతీ టీచర్ క్లాసుండే అందరికీ ఇష్టమే.. ఎందుకంటే ఆమె విద్యార్థులను నవ్విస్తూ చక్కని ఉదాహరణలతో పారం చెబుతుంది.

ఆరోజు... సాంఘికశాస్త్రం పారంలో.. ఆమె.. మన కుటుంబాలలో ఆడపిల్లల పట్ల చూపించే విషక్త గురించి చెప్పి తర్వాత దానిపై పిల్లలచేత కూడా మాట్లాడించింది. అందుకే పిల్లలందరికీ ఆనాటి పారం బాగా మనసులకు హత్తుకుపోయింది.

సుమన, శ్రియ, గులాబీ ముగ్గురూ స్టేషన్లులు. స్కూలు నుంచి ఇంటికి తిరిగి వెళుతున్నా వాళ్ల మనసులు మాత్రం పారం నుంచి ఇంకా బయటకు రాలేదు.

‘సరస్వతీ టీచర్ చెప్పింది నిజమేనని పిస్తోందే శ్రియ! మన అమ్మానాన్నలకి పక్కపాత బుధి ఉందే,’ అంది సుమన.

‘ఏమోనే. మనం మన అమ్మానాన్నల గురించి అలా ఆలోచించడం తప్ప కదా!’

శ్రియనెమ్ముదిగా నష్టచెబుతున్నట్లుగా అంది. గులాబీకి కోపం వచ్చి ‘నీకేం మీ ఇంట్లో నువ్వు ఒక్కదానివే పుట్టావు కనుక నువ్వు ఏమడిగినా వెంటనే మీ అమ్మాన్నాన్నా తెచ్చి స్తారు కాని, మా ఇంట్లో అయితే మా అమ్మకి మా అన్నయ్యంటేనే ఎక్కువ ఇష్టం’ అంది.

‘మా ఇంట్లో అయితే.. చదువు విషయంలో కూడా ఎంత పక్కపాతమో.. లెక్కలు అర్ధం కావడం లేదని, నేనెంత గోలపెట్టినా పట్టిం చుకోని మానాన్నగారు.. మా తమ్ముడిని ఇంజ నీరుని చెయ్యాలని వాడు అడగుండానే ప్రత్యేక శిక్షణ ఇప్పిస్తున్నారు. అంటే నేను ఆడపిల్లని కనుక డబ్బు ఖర్చు పెట్టకూడద నేగా..’ అంది సుమన.

‘నువ్వు మరీ చెప్పావే.. నిన్నటిదాకా మీ తమ్ముడు చాలా తెలివైనవాడని మొచ్చుకు న్నావు. నీకు లెక్కలంటే ఇష్టంలేదని కూడా చెప్పావు కదా.. ఇంతలోనే మాట మార్చేస్తే

పి.వి.సత్యనారాయణ

ఎలా?’ అంది శ్రీయ కుండ బద్దలు కొట్టిన ట్యూగా. ఆ పిల్లకి తన మీత్రులు అమ్మా నాన్నల ప్రేమను శంకించడం నచ్చలేదు.

‘నువ్వెంత చెప్పు.. టీచరు చెప్పినట్టు మన ఇళ్ళల్లో ఆడపిల్లలంటే అందరికి మర కోసి. మా తమ్ముడికి అడిగినా అడక్కపోయినా వందలు ఖర్చుపెట్టి పుస్తకాలు కొనిచ్చే మా అమ్మాన్నాన్నా నా విషయంలో మాత్రం పెద్దగా పట్టించుకోరు. మొన్నటికి మొన్న.. సర దాగా కొత్త చందమామ పుస్తకం కొనుక్కుంటానటే ఇప్పుడెందుకులే అంటూ కొట్టి పారేశారు.’ అంది సుమన రోషంగా.

గులాబీ వెంటనే అందుకుంది. ‘అలా చేస్తేనేనయితే కోపం వచ్చి ఆరాత్రి అన్నం తినడం మానేస్తాను. అయినా పట్టించుకుంటే? అదేమా అన్నయ్యయితే.. దగ్గరుండి మరీ తినిపిస్తుంది మా మామ్మా..’

అలా అంటున్నప్పుడు అనుకోకుండానే ఉక్కోపంతే ఆ పిల్ల కళ్ళపెంటి గిరున నీళ్ళు తిరిగాయి. ‘ఏమయినా శ్రీయ! నువ్వు అధృ ష్టపంతురాలివి కనుక ఒక్కతెవే పుట్టావు. అందుకే అడిగిందల్లా కొనుక్కోగలుగుతు న్నావు,’ గులాబీ మాటల్లో రహంత అసూయ తోంగి చూసింది.

‘ఏమిటో.. మీరిలా అంటారు కాని.. నాకయితే కలిసి ఆడుకోవడానికి, కబుర్లు చెప్పుకోవడానికి గాని కనీసం పోట్లాడుకోవడానికొనా మీలాగా ఓ అన్నో, తమ్ముడై ఊంటే ఎంత బాగుండును అని బాధపడుతూ ఉంటాను.’ అంది శ్రీయ నిజాయాతీగా.

‘అబ్బి పోనిద్దురూ, మనం రోజూలా నవ్వుతూ కబుర్లు చెప్పుకోకుండా అనవస రపు మాటల్లోకి దిగామేమోనే... అదిగో అప్పుడే మా ఇల్లు వచ్చేసింది. మళ్ళీ రేపు కలుద్దాం,’ అంటూ సుమన వెల్లిపోయింది.

గులాబీ, సుమన.. ఆ ఇద్దరి ఆడపిల్లల మనస్సుల్లో సరస్వతీ టీచర్ మాటలు బాగా ముద్రించేశాయేమో.. ఇంటికెళ్లాక అమ్మా నాన్నల విషయంలో రోజూ మామూలుగా తీసుకునే విషయాలు కూడా వాళ్కి ప్రత్యే కంగా కనిపించడం మొదలెట్టాయి...

‘మామ్మా.. నీకు గులాబీ అంటేనే ఇప్పం. పెరుగుమీదమీగడుతా దానికేవేసేస్తున్నావు. ఇలా అయితేనేను తిననంతే,’ తనను బెది రిస్తున్న మనవడిని చూసి ముసిముసిగా నవ్వింది.. గులాబీ మామ్మా.

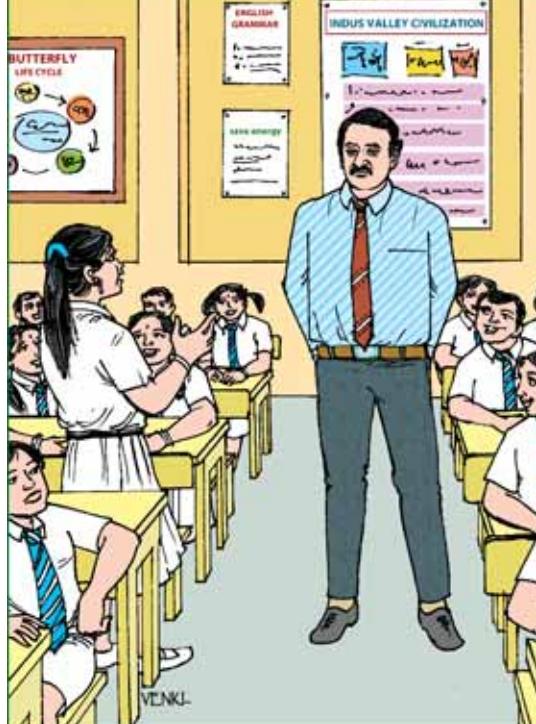
‘అలా అన్నం మీద కోపగించకురా గోపాలం.. నా బంగారు తండ్రివి కదూ..! నీకిష్టమైన నెఱ్యు నీకు వేసానా లేదా.. అది

సెయ్యు తినదు కనక దానికి మీగడ వేశాను. అయినా మేం ఎల్లాకలం ఉంటామా? ఒక్క గానోక్క చెల్లి. దానిని పువ్వులా ముద్దుగా చూసుకోవలసింది నువ్వే. ఆడపిల్లలిని చీటికి మాటికీ ఏడిపించావంటే.. చూడు అట్ల కాడ తిరిగేస్తాను. దానికి మా అమ్మిపేరు.. తెలుసా..? అందుకే నేనంటే నా మనవ రాలికి ఎంతో ప్రేమ. నాచేతే జడవేయించు కుంటుంది. నువ్వు నేను చేసి పెట్టినవన్నీ తినేయడమే గాని నువ్వు తిన్నావా మామ్మా అని నా చిట్టితల్లిలాగా ప్రేమగా ఒక్కనాడ యునా అడిగావా?’ అంది మామ్మ.

‘అందుకే కాబోలు నేనడిగితే ఓపికలేదం టావ గానీని ముద్దుల మనవాలికి మాత్రం జంతికలు, కాజాలు చేసిపెడతావు. నీకు నేనంటే ఇష్టంలేదు.’ అంటూ గులాబీ అన్నయ్య కొంటొగా నవ్వి పారిపోయాడు. మామ్మకి తనమీద గల అభిమానానికి గులాబీ మనసు చల్లబడినట్లయింది.

సరిగ్గా ఓ వారం తర్వాత తెలుగు మాస్టరు సుందరం మహాభారతం లోని పార్వత్యాగం.. కుంతీదేవిని చెబుతూ ఇలా అన్నారు.

‘అప్పుడేమయిందంటే... పాండవులు ఐదుగురూ భోజనాలకి కూర్చున్నారట్టా.. కుంతీదేవి ఎం చేసిందనుకున్నారు? అన్నం రెండు సమభాగాలుగా చేసింది. ఒక సగ భాగం భీముడికి పెట్టింది. మిగతా సగాన్ని నాలుగు సమభాగాలు చేసి ధర్మరాజు, అర్జు నుడు, సకులుడు, సహదేవుడికి పెట్టింది. వాళ్లంతా తృప్తిగా తిన్నారు. కాని ఎందు కమ్మా పక్కపాతం చూపిస్తున్నావు? అని ఈ కాలం పిల్లల్లా ఒక్కరూ ఒక్క మాటయినా

అడగలేదు. ఎందుకో ఎవరయినా కారణం చెప్పగలరా?’ అడిగారు మాస్టరు.

క్లాసులో పిల్లలు గుసగుసలాడారు తప్ప ఎవరూ సమాధానం చెప్పలేదు.

గులాబీ లేచి నిలబడింది. ‘అమ్మాన్నా లకి ఎంతమంది పిల్లలున్న అందరిపట్ల సమభావమే ఉంటుంది మాస్టరూ! ఎవరు ఎంత తినగలరో ఎవరికేది ఇష్టమో అన్నీ వాళ్లకు తెలుసు. పిల్లల అవసరాలను వాళ్ల మంచిని కోరే, వాళ్ల సామర్థ్యాన్ని బట్టి మాత్రమే సమకూరుస్తారు తప్ప పక్కపాత బుద్ధితో కానేకాదు.’

సుమన లేచి ఇలా అంది. ‘అయినా కుంతీ దేవి ఒక వేళ మిగిలిన నలుగురికి కూడా భీముడిలా ఎక్కువ భోజనం పెట్టినా వాళ్ల జీర్ణించుకోలేని కన్నతల్లి అయిన కుంతీదేవికి తెలుసు మాస్టరూ!’

వాళ్ళ సమాధానాలు నచ్చిన మాస్టరుతో బాటు పిల్లలూ చప్పట్లు కొట్టారు. శ్రియ మాత్రం ముసిముసిగా నవ్యంది. ఆ రోజు మధ్యాహ్న భోజనాలు చేస్తూ.. మతాబాలాగా వెలిగిపోతున్న సుమన మోహం చూసి కారణం అడిగారు స్నేహాతురాళ్లు.

సుమన గర్వంగా చెప్పింది. ‘మా నాన్న గారికి నేనంటే ఎంత ప్రేమా తెలుసా? అసలు చందమామ కొత్తసంచికను ఎప్పుడో కొన్నప్పటికే పరీక్షలవుతున్నాయి కదా అని దాచేశారు. నిన్న బీరువాలోంచి తీసి ఇచ్చారు. అబ్బి ఎంత ఆనందం కలిగిందో!’

గులాబీ కూడా సిగ్గుపడుతూ ఇలా అంది. ‘ఇప్పటిదాకా మా అమ్మానాన్నలకి నాకంటే అన్నయ్యంటేనే ఎక్కువ ఇష్టం అనుకున్నానే. కాని మొన్న నాకు జ్యరం వచ్చినప్పుడు నాకెన్ని సేవలు చేశారో తల్లు కుంటే నా ఆలోచన ఎంత తప్పు తెలిసింది.’

శ్రియ నవ్యతూ అంది. ‘పిల్లలు ఆడ అయినా మగ అయినా తల్లిదండ్రులకి రెండు కళ్ళ వంటి వాళ్ళని.. పిల్లల పట్ల అమ్మా

నాన్నల ప్రేమ అమూల్యమని నేను చెబితే నమ్మరా మీరు?’

‘అందుకు శిక్కగా నీకిష్టమయిన పులి హోర తెచ్చాం కదా.. ఇదిగో రుచి చూడు.’ అంటూ స్వయంగా స్నేహాతురాలికి తిని పించింది గులాబీ.

ఆ రోజు సాయంత్రం సరస్వతీ టీచర్ తేలిగ్గా నిట్టూరుస్తూ శ్రియతో ఇలా అన్నారు.

‘నా పారం మీ ఆడపిల్లలను అపార్థం లోకి, అయోమయంలోకినెట్టిందని నువ్వు చెప్పకపోతే, నాకు తెలిసేదే కాదు శ్రియా! క్లాసులో మళ్ళీ నేనేం చెప్పినా సమర్థించు కున్నట్టే అవుతుందని తెలుగు మాస్టరుకి ఆ పని అప్పగించాను. అయిన నా మాట మన్మించి కుంతిదేవి పారం చెప్పడం ఎంతో సమయాచితంగా ఉంది కదూ!’

‘అవును టీచర్!’ అంది శ్రియ తృప్తిగా. మబ్బులు తొలగి చంద్రుడు బయటపడిన ట్టుగా ఆ అమ్మాయికి తన స్నేహాతుల మనస్సుల్లో అనుమానాలు తొలగిపోవడం ఎంతో సంతోషం కలిగించింది.

పంచతంత్ర కథలు

వధువు ఈ కథ చెప్పి, ‘అందుచేత విధిని ఎవరూ తప్పించలేరు. నేను ఈ పామును పెళ్లాడకపోతే నా తండ్రికి నూరుమంది క్షూలను చంపినపోం చుట్టుకుంటుంది,’ అన్నది.

ఆమె పామును వైభవంగా పెళ్లాడి అత్తగారి ఇంటనే ఉంటూ భర్తసేవ శ్రద్ధగా చెయ్యసాగింది.

బకరాత్రి ఆ పాముతాను ఉండేతట్లలో నుంచి వచ్చి, దివ్యసుందరమైన మానవరూపంలోతన భార్య పక్క మీద కూర్చున్నాడు.

ఇది చూసి, ఆమె నిర్ఘంతపోయి, అతను ఎవరో పరపురుషుడు అనుకుని తలుపులు తెరిచి బయటికి పారిపోబో యింది.

‘ప్రేయని, వెళ్లకు. నేను నీ భర్తను, అన్నాడు అతను.

ఆమెకు నమ్మకం కలగటం కోసం అతను తట్లలో నిర్జవంగా పడి ఉన్న పాము శరీరంలో ప్రవేశించి కదలాడి మనిషి రూపంలో ఇవతలికి వచ్చాడు.

తన భర్త మనిషి అయినందుకు ఆమె ఎంతోసంతోషించి, ఆతమినెత్తినకీరీటమూ, శరీరం మీద ఆభరణాలూ చూస్తూ, అతనికి నమస్కారం చేసింది.

వాళ్ల పడుకుని నిద్రపోయినాక, తన అల్లుడు మనిషేనన్న సంగతి కనిపెట్టిన దేవశర్య తట్ల నుంచి పాము శరీరాన్ని తీసుకుపోయి తగులబెట్టేశాడు.

కథ పూర్తిచేసి బలభద్రుడు ‘మనం మరంతో బాటు ఈ మహాత్ముడి శరీరాన్ని

తగులబెట్టేశామంటే ఆయన ఎల్లప్పుడూ దేవశరీరంలోనే ఉండిపోతాడు మహారాజా! అన్నాడు.

రాజు అనుమతించాడు. బలభద్రుడు మరాన్ని తగులబెట్టించాడు. కషట సన్యాసి అందులో కాలిపోయాడు.

ఇలా చెప్పి కరటకం, ‘కనుక ప్రమాదకర మైన నీ కుట్టు కట్టిపెట్టు,’ అన్నది.

దానికి దమనకం, ‘అది అర్థం లేని మాట. నువ్వు చెప్పే కోటి సిద్ధాంతాలు కూడా నా ఆచరణ విలువ చేయవు. అంతదాకా దేనికిరా అట్టి? ఈ ఎద్దు శరీరం మీదనే మనం ఎన్నో నెలలపాటు బతకవచ్చు. దాని కళ్ళబరం ఇప్పుడే నా కళ్ళముందు స్పష్టంగా మెదలుతున్నది. కానీ, యుక్తి గల నక్క

లాగా, ఎత్తు పారిన దాకా ఈ విషయం రహస్యంగా ఉంచు,’ అన్నది.
‘ఏమిటా కథ?’ అని కరటకుం అడిగింది.
దమనకం ఇలా చెప్పింది.

యుక్తిగల నక్క

ఒక అరణ్యంలో వజ్రదంప్రం అనే సింహం ఉండేది. దానికి ముగ్గురు మంత్రులుండే వాల్లు - చమరకం అనే నక్క, ఒక తీఁడేలూ, ఒక ఒంటే.

ఒకనాడు సింహం ఒక మగ ఏనుగుతో ఫూరంగా పోరాడి తీవ్రంగా గాయపడింది. అటు తరవాత అది తన గుహలో బాధ తోనూ, ఆకలితోనూ అలమటిస్తూ పడి ఉండి, వేటాడలేకపోయింది. ఆ స్థితిలో అది తన మంత్రులను పిలిచి ‘ఆకలితో చచ్చిపోతున్నాను ఏ జంతువునైనా వేటాడి తీసుకురండి,’ అన్నది.

అయితే ఎంత గాలించినా వాటికి ఏ జంతువూ చిక్కులేదు.

ఆప్పుడు చమరకం అనే నక్క తనలో, ‘ఈ ఒంటెను చంపినట్లయితే మేమందరమూ కొద్ది రోజులపాటు కడుపునిండా తినవచ్చు. అయితే అది మిత్రుడూ, మంత్రి కావటం చేతసింహం దాన్ని చంపటానికి ఒప్పుకోదు. అందుచేత, ఒంటే చావడానికి ఒప్పుకునే టుట్టునేనే ఒక యుక్తి పన్నుతాను,’ అను కుని, ఒంటో ‘మిత్రు, మన యజ మాని తిండి లేక చచ్చిపోతున్నాడు. యజ

మని చ్స్తే మన చావు తప్పదు. అందుచేత, నీకూ, మన యజమానికి కూడా లాభించే విధంగా ఒక సూచన చేస్తాను' అన్నది.

'తప్పకుండా చెప్పు, నువ్వు చెప్పినట్టు చేస్తాను. యజమానికి సహాయపడటం పుణ్యం కూడానూ,' అన్నది ఒంట.

'బాబూ, నువ్వు నీ దేహాన్ని నూటికి నూరు వడ్డి మీద మన యజమానికి ఇచ్చేయి. చచ్చిపోయిన అనంతరం నీకు రెట్టింపు జపుత్వాలు కల జన్మలభిస్తుంది,' అన్నది నక్క.

'మృత్యుదేవత ఈ ఏర్పాటుకు ఒప్పు కుంటే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు,' అన్నది ఒంట. నక్క సింహం వద్దకు వెళ్లి, ఎంతవెతి కినా తమకు జంతువేదీ దొరకలేదని చెప్పింది. సింహం కుంగిపోయింది. అప్పుడు నక్క ఇలా అన్నది:

'అయితే, ఒక మంచి కబురు కూడా చెబుతాను. మన మిత్రుడు ఒంట తన

శరీరాన్ని మీకు ఇయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నది. అయితే ఆతగాడి శరీరాన్ని నూరు శాతం వడ్డితో సహా తిరిగి ఇస్తానని మృత్యు దేవత సాక్షిగా హామీ ఇవ్వాలి.'

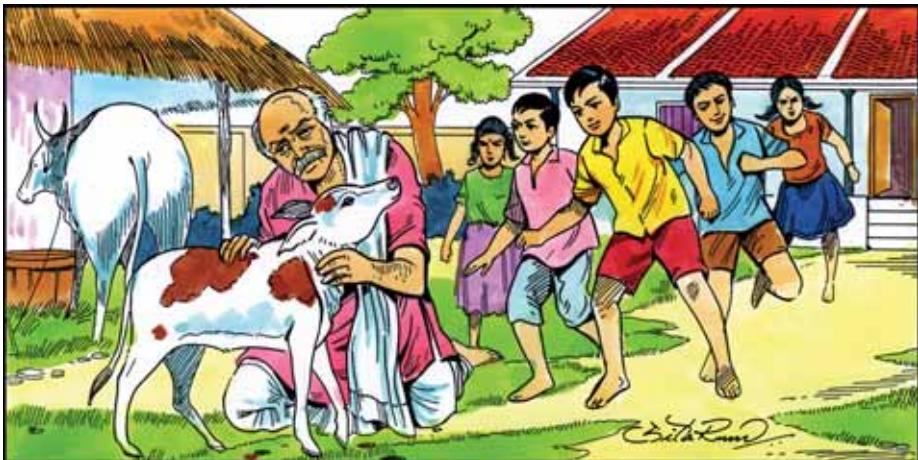
ఇందుకు సింహం ఒప్పుకుని, ఒంట బెదార్యానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకున్నది. తరవాత అది మృత్యుదేవతను సాక్ష్యం ఉండమని కోరిన ప్రకారం వాగ్గానం చేసి, ఒంటెను చంపింది.

నక్క, తోడేలూ ఒంట శరీరాన్ని చీల్చి తినడానికి వీలుగా అమర్చాయి. అయితే నక్క ఉడ్డేశ్యం ఆ ఒంట కళేబరమంతా తనకే దక్కాలని, అందుకు అదోక యుక్తి పన్నింది.

సింహం శరీరం నిండా రక్తపు మరక లుండటం చూసి నక్క, 'మీరు నదికి వెళ్లి చక్కగా స్నానం చేసి రండి. అంతదాకా సేను ఒంట కళేబరాన్ని చూస్తూ ఉంటాను,' అన్నది.

(ఇంచా పుంది)

దేవుడిచ్చిన బహుమతి

తెల్లమీసాల తాతయ్య అప్పుడే పపువుల కొట్టంలో తల్లి దగ్గర ఆత్రంగా పాలుతాగి ఆనందంతో చెంగుచెంగున గెంతుతున్న లేగదూడని పట్టుకుని ప్రేమగా ఒళ్లంతా నిమురుతున్నాడు.

‘తాతయ్య! ఇవాళ మాకు కొత్త కథ చెబుతానన్నావు?’ అంటూ సెలవులకి పల్లెటూరికి వచ్చిన చందు, హరి, సీత, రాజు, చిట్టితల్లి, తాతయ్య చుట్టూ చేరి పోయారు. ‘అలాగే చెబుతా గానీ ఇవాళ మీరు నేనడిగేటి ప్రత్యక్షికి నాకు నచ్చిన ఖచ్చిత మైనసమాధానం చెప్పాలరా...’ అన్నాడు తాతయ్య తెల్లమీసాల చాటునుంచి నవ్వుతూ. ‘అడుగు తాతయ్య,’ అన్నారు పిల్లలంతా ముక్కు కంరంతో.

‘ఇన్నాళ్ల మీ జీవితంలో దేవుడు మీకి చిన్నగొప్ప బహుమతి ఏంటో చెప్పగలరా?’

చందు ఉత్సాహంగా చెప్పాడు. ‘మా క్లాసులో నాకూ సోంబాబుకీ చదువులో ఎప్పుడూ పోచీయే. అన్ని పరీక్షల్లోనూ వాడే క్లాసులో మంచి మార్పులు కొట్టిస్తుంటాయి. కానీ మొన్నటి పరీక్షల్లో వాడి బదులు నాకు మొదటి స్థానం రావడం దేవుడు నాకిచ్చిన బహుమతిగా అనుకుంటున్న తాతయ్యా!’

‘బావుందిరా అబ్బాయి! సీతా నువ్వేమం టావ్ తల్లి! ’ అన్నాడు సీతకేసి చూసి.

‘మరేమో.. సెలవులకి నాన్న ఎప్పుడూ తిరుపతి తీసుకెత్తుంటారు కదా! నాకేమో మా పారాల్లో చదువుకునే చారిత్రక ప్రదేశాలు చూడాలని ఉంటుంది. ఈసారి నాన్న నన్ను తమ్ముడిని అడగుండానే ఆగ్రా తీసికెళ్ల గానే అక్కడ ఆ హౌర్మిరోజున చల్లని పెన్నె లలో తాజ్జమహర్తలందాలను కళ్లారా చూసి పులకరించి పోయాం అనుకో తాతయ్యా...

ఎ.సత్యనారాయణ మూర్తి

అదేంపుడు నాకిచ్చిన గోప్య బహుమతి అను కుంటున్నాను.' అంది సీత ఉత్సాహంగా.

రాజు చలాకీగా అన్నాడు. 'ఎప్పుడూ సమయమైపోతోందని బఱికి పరిగెత్తడం, పారాలు, చదువులు, మార్పులు, ఇదే గోల. ఇదిగో ఇలా ఆ పల్లెలో మాకు ఇష్టమైన గోళికాయలు, బిళ్లంగోడు, కోతికా మృచ్చిలాంటి ఆటలు ఆడుకోవడానికి సెలవులు దొరకడం పిల్లలకు దేవుడిచ్చిన బహుమతేగా తాతయ్య! ఈ నెల్లాట్లూ అమ్మానాన్నా చదువుకోమని ఆంక్షలు పెట్టరుగా.'

'ఆరి గడుగ్గాయి.' అన్నాడు తాతయ్య మనవడి తెలివితేటలకు మురిసిపోతూ.

'తాతయ్య నువ్వుడగుండానే చేపే స్తున్నా.. మా బడిలో పాటల పోటీలో నాకె ప్పుడూ ఎన్నో బహుమతుల్స్తుంటాయి. అంటే చక్కని గొంతు దేపుడు నాకిచ్చిన గోప్య బహుమతేగా,' అన్నాడు హరి గర్వంగా.

దిగాలుగా మాట్లాడకుండా బుగ్గన చెయ్యేసుకుని కూర్చున్న ఆరేళ్ల చిట్టితల్లిని ఎత్తి ఒళ్లో కూర్చోబెట్టుకుని తాతయ్య అడిగాడు. 'నువ్వేమంటావే చిట్టమ్మా..?'

చిట్టితల్లి ముద్దు ముద్దుగా 'అమ్మ' అంది. ఆమాట వినగానే తక్కిన పిల్లలంతా నాలిక కరుచుకుని విస్తుపోగా తాతయ్య కట్టు ఆనందంగా మెరిసాయి.

'ఎంతభాగా చెప్పావే తల్లి.. పిల్లలూ విన్నారరా.. చిట్టితల్లి చెప్పిందే అసలైన జవాబు. ఎలాగో చెప్పునా? మనం కడు

పలో ఉన్నప్పుడు తన్నినా, బయటికోచ్చాక అల్లరి పెట్టినా పెద్దయ్యక పట్టించుకోక పోయినా సహనంతో ఎల్లప్పుడూ బిడ్డల క్షేమాన్నే కోరుతుందరా అమ్మ. కన్నబిడ్డల మొహంలో చిరునవ్వు కోసం సంతృప్తికోసం జీవితంలో ఎంతటి కష్టాన్నయినా భరిస్తూ ఎన్ని త్యాగాలనయినా అవలీలగా చేసే అమ్మని మించిన బహుమతి ఏముందరా పిల్లలూ. దేవుడు అన్నిచోట్లా తను ఉండలేక అమ్మని సృష్టించాడని తెలుసా మీకు?' అన్నాడు తాతయ్య.

'తాతయ్య.. చిట్టి చెప్పిందే నిజం. ఈసారి నాకు క్లాసులో మంచిమార్గులతో ఏ మొదటి స్థానం వచ్చిందని అమ్మ ఎంత మురిసి పోయిందో.. అమ్మని ఇలా మరిచి పోయామేంటో?' అన్నాడు చందు విచారంగా.

‘నిజానికి నా మనసులో ఎన్నాళ్లనుండో దాగిఉన్న కోరికని నాన్నతో చెప్పదానికి నేను భయపడిన్నటికీ అమృగ్రహించి చెప్పబట్టే నాన్న మమ్మల్ని ఆగ్రా తీసికెళ్లారు.’ అంది సీత.

రాజు అన్నాడు. ‘మేమేమీపల్లెలో అల్లరి చేసి దెబ్బలు తగిలించుకోమని అమృకు భరోసా ఇవ్వబట్టే నాన్న ఇక్కడికి పంపించారు. లేకపోతే ఒప్పుకునేవారే కాదు.’

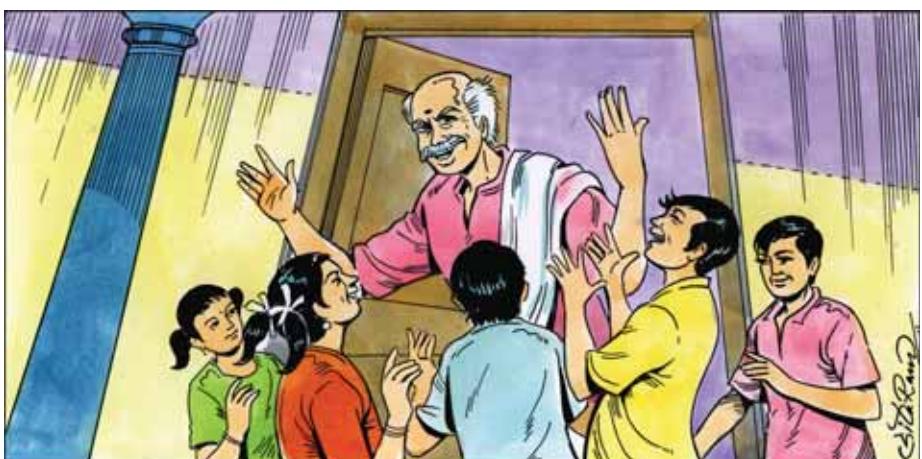
‘ఇంట్లో పనిపాటులతో అమృ ఎంత అలసిపోయినా శని, ఆదివారాల్లో నాకు చక్కని అన్నమయ్య పాటలు నేర్చి పాటల పాటికి తయారు చేసి నాకు బహుమతి రాగానే తనకే బహుమతి వచ్చినంతగా సంబరపడుతుంది అమృ. నిజంగా అమ్మె నాకు లోకంలో గొప్ప బహుమతి. ఇలాంటి అమృగురించి నేను చెప్పకపోవడం తప్పే తాతయ్యా!’ అన్నాడు హారి పశ్తాత్తాపంగా.

‘చిట్టే! మరి మీ అమృగురించి నువ్వేం చెప్పవేం?’ అన్నారు పిల్లలంతా.

‘అమృదగ్గర పడుకుంటే నాకస్సులు భయమేవెయ్యాదు. ఇక్కడ అమృలేదుగా. అందుకే రోజా అమృనా కలలోకి వస్తోంది. తాతయ్య, నన్న మా అమృదగ్గిరికి ఇవాళే పంపించపూ.’ అంది జాలిగా చిట్టి.

‘నా బంగారు తల్లి.. రేపు మనింట్లో స్వామివారి పూజ ఉందిగా అందుకని మీ అమ్మే కాదమ్మా. ఏల్లందరి అమృలూ మరి కానేపట్లో ఇక్కడికి వచ్చేస్తారు తెలుసా? మీ మాటలు వింటూంటే నాకూ మా అమృ గుర్తుకొస్తోందర్లా పిల్లలూ.. చిన్నప్పుడు మా అందరికి భోజనాలు పెట్టేసి తనకు అన్నం మిగలకపోతే మంచినీట్లు తాగేసి తనకి ఆకలి లేదనేదేవతమా అమృ..’ అన్నాడు తాతయ్య కళ్లు తుడుచుకుంటూ.

పిల్లలూ! అప్పుడే జట్టాబండి దిగిన తమ తమ మాత్రమూర్తుల చుట్టూ బిల బిల్లాడుతూ చేరిపోయిన పిల్లలంతా అమృ లందరికి కృతజ్ఞతగా ఇచ్చిన బహుమతేంటో తెలుసా? ఓ తియ్యని ముద్దు...

లోభి తెలివి

హొలాపురి నివాసి శినయ్య శెట్టి ఎంగిలి చేతో కాకిని తోలని పిసినారి. ధాన్యం వ్యాపారంలో లక్షలు ఆర్థించినా అమసరానికి కూడా గుడ్డిగప్ప ఖర్చు పెట్టడానికి పెనుకాడే మనస్తత్వం కలవాడు.

పయసులో ఉన్నప్పుడు విలాసవంత మైన జీవితం గడిపి వృద్ధప్యంలో దీర్ఘ వ్యాధితో తీసుకుంటున్న తండ్రి గున్నయ్య శెట్టి పడకేశాడు. అయితే ముసలి తండ్రికి వైద్యం చేయించడానికి ఉబ్బు మంచి నీళలా ఖర్చుయిపోతుండటంతో లబలబ లాడుతుండేవాడు శినయ్య శెట్టి. ఎందరో ఘనాపాటి వైద్యులతో మంచి వైద్యం చేయించినా గున్నయ్య శెట్టి జబ్బు మాత్రం నయం కావడం లేదు.

సుగంధపురిలో వైద్యుడిగా ఎంతో పేరు గడించిన రంగాచారి హస్తవాసి చాలా

మంచిదని తెలిసినశినయ్య శెట్టి – తండ్రిని అతని వద్ద వైద్యానికి తీసుకు వెళ్ళేదు.

గున్నయ్య శెట్టిని రకరకాలుగా పరీ క్షించిన రంగాచారి పెదవి విరిచాడు.

‘శినయ్య శెట్టిగారూ, ఇలా చెబుతున్నందుకు మీరు మరోలా భావించవద్దు. పయసులో ఉండగా తమ తండ్రి గారు విష్ణుల విడిగా తిరిగిన ఫలితమే ఇది. అనేక రోగాలకు ఆలవాలమైపోయింది తమ తండ్రి గారి శరీరం. ఏ మందులకూ లొంగని జబ్బులు ఆయనలో తిష్ఠమేసుకుని కూర్చు న్నాయి. ఆయన బ్రతుకుతారన్న ఆశ ప్రకోశానా కనబడటం లేదు. ఏ మందులూ ఆయనకు పని చేస్తాయనుకోను.’ అని తేల్చి చెప్పేశాడు రంగాచారి.

అయినా శినయ్య శెట్టి వదల్లేదు రంగాచారిని. ‘అయ్యా, మీరేం నిరాశపడవద్దు.

కోనే నాగ వెంకట ఆంజనేయులు

వైమ్యంగా మీ ప్రతిభగురించి విన్న తర్వాతే నేను మీ వద్దకు వచ్చాను. మాతండ్రిగారికి మీకు సరైనది అని అనిపించిన వైద్యం చెయ్యండి. ఆపై దేవుడిమీద భారం వేడ్డాం! మీరు చేసే వైద్యం మాతండ్రిగారిని బుతి కించినా, బతికించకున్నా కూడా మీకు వెయ్యవరహాలు ప్రతిఫలంగా ఇచ్చుకుంటాను,’ అన్నాడు శినయ్యశెట్టి.

ఆయన అంతగా ప్రాథేయపదుతుండ టుంతో సరే అనక తప్పలేదు రంగాచారికి.

ఆయన తన ప్రతిభనంతా ఉపయోగించి - గున్నయ్యశెట్టికినెలరోజుల పాటు వైద్యం చేశాడు. అనేక వైద్య గ్రంథాలు పరిశీలించి రకరకాల చౌపథాలు మార్చి మార్చి వాడినా ఫలితం దక్కలేదు. రోగం ముదిరి గున్నయ్యశెట్టి మరణించేడు.

అతని అంత్యక్రియలు అన్ని ముగిసిన తరవాత రంగాచారి గున్నయ్య శెట్టిని దర్శించి తనకు రావలసిన వెయ్యవరహాలు ఇప్పించవలసిందిగా కోరేదు.

‘వెయ్యవరహాలు? అని ప్రశ్నించేడు శినయ్యశెట్టి. ‘అదే తమరి తండ్రిగారివైద్య నిమిత్తం తమరు ఇవ్వవలసిన వెయ్యవరహాలు’ చెప్పాడు రంగాచారి.

‘అయ్యా తమరు నా తండ్రిని బతికించారా?’ అని అడిగాడు శినయ్యశెట్టి.

‘లేదే..’ అన్నాడు రంగాచారి నొచ్చుకుంటూ. ‘పోనీ నా తండ్రిని మీరు చంపేరా?’ అని అడిగేడు శినయ్యశెట్టి.

‘అయ్యా! నేనెందుకు చంపుతానంది?’ అన్నాడు రంగాచారి కంగారుపదుతూ.

‘అయ్యా! మీరు నాతండ్రిని ముషైయంతో బతికించినా, చంపినా మీకు వెయ్యవరహాలిస్తాన్నాను. కానీ మీరు నా తండ్రిని బతికించనూ లేదు. చంపనూ లేదు. మరినేను మీకు వెయ్యవరహాలు ఇవ్వవలసిన అవసరమేమున్నది?’ అడిగాడు శినయ్యశెట్టి.

బప్పందాన్ని శినయ్యశెట్టినిర్వచించిన విధానానికి రంగాచారి నోట మాట రాక నశ్శేష్టుడయ్యాడు.

పరతు

‘చెల్లాయ్! ఇవాళ నీకో కొత్త ఆట నేర్చనా?’ అంటూ బంటీ తన చెల్లాయ్ బబ్బిని అడి గాడు. అలాగే అంటూ తల ఊపింది బబ్బి. ‘ఆ ఆటలో దెబ్బలు తగిలినా నాన్నగారికి చెప్పకూడదు.’ అంటూ పరతు పెట్టాడు. బంటీ కొత్త ఆటమీది కుతూహలంతో వెంటనే ఒప్పేసుకుంది.

‘అయితే పద.’ అంటూ పెరట్లోకి తీసు కెళ్ళి పాతవస్తువుల మధ్యలో ఓ వస్తువుపై కప్పి ఉంచిన గుడ్డను తీసేశాడు బంటీ. ‘అరే సైకిలు.. మనది కాదే.. ఇదెవరిది?’ అంది బబ్బి ఆశ్చర్యంగా.

‘నా స్నేహితుడు రాజానడిగి తెచ్చాలే,’ గర్వంగా అన్నాడు బంటీ. తనకి సైకిలు తొక్కడమంలే ఎంత ఇష్టమో! కానీ సైకిలు కొనిపెట్టమంటూ ఎన్నిసార్లడిగినా నాన్న తర్వాత చూద్దాంలే, అని దాటేస్తున్నారే తప్ప కొనడం లేదు. అందుకే ఇవాళ అది

వారం కదా... నాన్నగారు కూరగాయల బజారుకెళ్ళినప్పుడు తొక్కుకోవచ్చునులే అని ముందురోజు రాత్రి రాజాని బతిమాలి సైకిలు తెచ్చి ఇంటి పెరట్లో రహస్యంగా దాచి ఉంచాడు.

‘బబ్బి! నువ్వు సైకిల్ వెనుక కూర్చో. నేను ముందు సీటుపై కూర్చుని తొక్కుతాను,’ అన్నాడు గర్వంగా బంటీ.

‘నీకు సైకిలు తొక్కడం రాదుగా. నన్న కింద పడేస్తావు బాబూ. నేను ఎక్కును,’ అంది బబ్బి.

‘లేదు.. నేను సైకిల్ ఎంత బాగా తొక్కుతానో నువ్వే చూస్తావుగా,’ అంటూ బల వంతంగా బబ్బిని వెనక్కేటు మీదికి ఎక్కించి బంటీ సైకిల్ తొక్కడం మొదలుపెట్టాడు. ఒకవైపు పడిపోతానేమోనని బబ్బికి ఎంతో భయంగా ఉన్నపుటికీ సైకిలుపై సరదా కొద్ది ఊరుకుంది.

పి.ఐశ్వర్య

బంటీ అలా పి అరగుంట సైకిలు తెక్కడో లేదో.. ఏధి చివర కూరల సంచి మోసు కుంటూ తండ్రి కనిపించేసరికి హడలిపో యాడు. ఆ కంగారులో సైకిలు అదుపు తప్పి కిందపడింది.

బభీ మోకాలికి సూధిగా ఉన్న రాయి గీరుకొఱు కాస్త రక్తం వచ్చేసరికి ఆన్నయ్య పరతు మరిచిపోయి ఫ్యూల్లున ఎడవసాగింది. ఆలోచిస్తూ వస్తున్న బంటీ తండ్రి బభీ ఏడుపు విని తలెత్తి చూసేసరికి బంటీ వణిపియాడు. బభీని అలాగే వదిలేసి సైకిలుతో సహ దూరంగా పారిపోయాడు.

దాదాపు ఓ గంట తర్వాత పిల్లిలా ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాడు బంటీ. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. అయినా నాన్న ఏవైపునుంచి వచ్చి ఏపుపోస్తారని భయమే.

కానీ, ‘ఏరా బంటీ! ఆన్నం తినకుండా ఇంతనేపు ఎక్కడికెళ్ళావురా పద భోంచే ద్యుతు గాని,’ అంటూ అమ్మా ఆన్నం పెట్టింది. చెల్లాయిని కిందపడేసినందుకు తండ్రి బయటినుంచి వచ్చి కొట్టడం ఖాయమను

కున్నాడు బంటీ. కాని వాడి తండ్రి ఆ రాత్రి కూడా బంటీని ఏమీ అనలేదు.

‘ఆ మరునాడు బంటీ పారశాల నుంచి ఇంటికి తిరిగొచ్చేసరికి వాకిట్లో కొత్త సైకిలు మిలమిలా మెరుస్తూ కసిపించింది. బంటీకి ఆశ్చర్యంతో నోటమాట రాలేదు.

“సైకిల్ తీసుకోరా బంటీ. ఇది నీకోసమే కొన్నాను. అందుకే అన్నారురా ‘సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన’ అని.. ఆసలు నీకు రాజాని సైకిలు ఇవ్వమని చెప్పింది కూడా నేనే.. తెలుసా? అకస్మాత్తుగా నన్న చూసి భయపడి చెల్లిని కిందపడేశావు గానీ ప్రయత్నంతో నీకు సైకిలు తెక్కడం బాగా వచ్చేసినందుకు సంతోషం. అయితే నీ పరీ క్షలు అయిపోయేవరకు రాజా సైకిలు గానీ ఈ సైకిలు గానీ ముట్టుకోకూడదు సుమా,” అంటూ పురతు పెట్టాడు తండ్రి.

తన మనసు గ్రహించి తండ్రి సైకిలు కొన్నందుకు బంటీ ఆసందంతో పొంగిపోతూ తండ్రి మాటకు బుధ్మిగా తల ఊపాడు. అన్నమాట నిలబెట్టుకున్నాడు కూడా.

అనాగరికుడెవరు?

పూర్వం ఈజిప్పుదేశాన్ని మెహర్ అనే ఒక గొప్ప సుల్తాను పరిపాలించాడు. ఉన్న దానితో తృప్తిపడక, రాజ్యాన్ని పెంచాలన్న ఆశ కలిగిందాతనికి, ఈ ఆశతో మెహర్ సుల్తాను చుట్టుపక్కల దేశాల న్నింటినీ ఆక్రమించుకుని, ఆ రాజుల చేత కప్పాలు కట్టించుకుని, ఎల్లాగైనా చక్రవర్తి ననిపించుకోవాలని విశ్వయిం చుకొన్నాడు. వెంటనే ఖజానాలో సామ్య అంతా వెచ్చించి గొప్ప సేనలు పోగుచేసి విజయయాత్ర సాగించాడు.

దండెత్తి వచ్చిన మెహర్ని పౌరుషవం తులైన రాజులు కొండరు ఎదిరించారు. కానీ సముద్రానికి మల్లే పొంగివచ్చిన ఈజిప్పు సేనలమందు వాళ్లపైరుపుం వృద్ధా అయింది. ఆ మహావీరులు

యుద్ధంలో ప్రాణాలను కోల్పోవలసి వచ్చింది. మెహర్ని ఎదిరించి లాభం లేదని, కొండరు రాజులు సంధిచేసుకొని కప్పాలు కట్టడానికి ఒప్పుకున్నారు.

రాజ్యాలు వశవోతున్న కొద్ది మెహర్కి దాహమెక్కువైంది. కొత్తగా వశమైన దేశాలలోని సామ్యంతా కొల్లగొట్టి తీసుకు పోయి కొత్త సైన్యాలు పోగుచేసి కొత్త ప్రాంతాలపైన ఇంకా దండయాత్రలు సాగించాడు. ఇలా దౌర్జన్యానికి గురి అయినదేశాలలో పికాంగూ అనేది ఒకటి.

పికాంగూ కొండలతోనూ అడవులు తోనూ నిండి ఉన్న దేశం. అహంకారం కొద్ది మెహర్ ఆ దేశాన్ని కూడా ముట్టడిం చాడే కానీ, దాని జోలికి పోకపోతేనే తీరిపోను. పికాంగూ రాజు అనుచరు

మనవి చేశాడు. కాని మెహర్ ఒప్పుకోలేదు. అతనికి పట్టుదలే ప్రధానం.

‘ప్రభు! తమరు చక్రవర్తులనిపించుకొన్నారు. నైలునదీ ప్రాంతానికంతకూ ఎకచ్ఛృత్రాధిపత్యం వహించారు. ఇంతటితో ఆగడం మంచిది. జయించిన దేశాలను నిలబెట్టుకోగలిగితే అదే పదివేలు,’ అన్నాడు సేనాని.

‘ఈ షికాంగూ రాజ్యాన్ని వశం చేసుకోవాలి. కదలాలి. ఇంతమందిని లొంగదీసుకుని చివరికి ఒక కొండరాజుకు లొంగిపోవడమా?’ అన్నాడు మెహర్.

మెహర్ ఆజ్ఞకు తిరుగులేదు. లెక్కలేకుండా సామ్యువెచ్చించి కొత్త సేనలను రప్పించారు. ఆ రాజును వశం చేసుకోవాలన్న పట్టుదలే గాని రాళ్లూ రఘులూ తుప్పులూ తప్ప ఏమీ లేని ఆ అడవులను వశం చేసుకోవడం వల్ల ఒలికే భాగ్యమేమీ లేదని మెహర్కు తట్టలేదు.

పట్టుదలే ప్రధానంగా, షికాంగూ రాజైన ‘బెట్టూ’ను ప్రాణంతో కాని, చంపివేసి కాని తెచ్చి ఎదుట పెట్టిన వాడికి వెయ్యి మొహరీలిస్తానని సైనికులను పురికొలిపాడు.

మెహర్ సైనికులు అదేపనిగా అడవిలో చౌరబడి కనబడ్డ భిల్లివీరుడినల్లా వధించడం మొదలుపెట్టారు. భిల్లుడొక్కడూ పదేసిమందిని చంపితే గాని చావలేదు. కాని నేలమీద ఈనినట్టుగా

లంతా మన దేశంలోని భిల్లుల వంటి ఆటవికులు. ఏ చెట్టుమీదో, పుట్టవెను కనో పాంచి ఉండి విపంపుసిన బాణాలు ప్రయోగించి మెహర్ సేనలో చాలామంది వీరుల ప్రాణాలు తీశారు. ఏమరుపాటున రాత్రివేళ నిద్రపోతుండగా చూసి చీమలబారులకు మల్లే తండోపతండ్రాలుగా కొండ దిగివచ్చి, మెహర్ సైనికులలో ఎక్కడివాళ్ల నక్కడ నరికి పొగట్టి పారిపోయారు.

అప్పుడు ముఖ్యసేనాని, చక్రవర్తితో ‘ప్రభు! మనమీ దండయాత్ర వదులు కుని తిరుగుదారి పట్టడం శేయస్వరం. చావగా మిగిలిన సైనికులంతా స్వదేశానికి పోవాలని కోరుతున్నారు,’ అని

పుట్టుకొస్తున్న ఈజిప్పు సేనలను సెగ్గుకు రావటం మాత్రం అసాధ్యమని అనిపించింది వాళ్ళకు.

‘బెట్టూ’ రాజు మొదట సంధి చేసు కుండా మనుకున్నాడు గాని, మెహర్ ఒప్పుకోడనీ, సంధికోసం వెళ్తితే పట్టు కుని కని కొద్ది చిత్రవథ చేయిస్తాడనీ తెలుసు. కాబట్టి, ఈ పరిస్థితిలో యుద్ధం చేసి వీరస్వార్యం పొందడమే మేలనుకు న్నాడు. ఈ నిశ్చయింతో భిల్లులందరినీ వెంటబెట్టుకుని ఈజిప్పు సేనల్ని రెండు కొండల మధ్య ఘోరంగా ఢీకొన్నాడు.

ఆ మహాయుద్ధంలో చివరికి మెహర్కే విజయం లభించింది. భిల్లుపీరుడొక్కడూ మిగలలేదు. ఐతే, మెహర్ సైన్యంలోనూ వేలాది సైనికులు ప్రాణాలను కోల్పోయారు.

‘బెట్టూ ఎక్కడ?’ అని అడిగాడు మెహరు ఆత్రంతో.

‘గాయాలతో నిండి ఉన్న అతని కళే బరం యుద్ధరంగంలో మన సైనికుల పీసుగుల మధ్య పడి ఉంది ప్రభా’ అన్నాడు ఒకసేనాని. అతడిని చూడాలన్న అస్తితో మెహర్ బయలుదేరి వెళ్చాడు. అతడు చేరుకునే సరికి అక్కడ, కారు నలుపు శరీరంతో భయం గొలిపే ఆకారంతో, ఎత్తయిన మనమ్మడికడు ఆ వేలాది పీసుగుల మధ్య నలువంకలా పరికిస్తూ నిలబడి ఉన్నాడు.

వాళ్ళి చూడటంతోనే మెహర్, ‘ఎవరు నువ్వు?’ అన్నాడు.

‘పీడెవదో నరమాంస భక్తుకుడు. పీనుగులను పీకుతినడానికి వచ్చాడు’ అన్నాడు సేనాని.

‘సేనాని చెప్పింది నిజమే. ఆఫ్రికా దేశపు అడవులలో మనమ్ముల మాంసం తినేవాళ్లు ఎందరో ఉన్నారు.

మెహర్ ఆ నరమాంస భక్తునితో ‘ఇంత మాంసం లభించింది కదా, ఏదో శవాన్ని తీసుకుని పోక, అలా దిక్కు దిక్కులు చూస్తున్నావేం?’ అని అడిగాడు.

‘పీళ్లనందరనూ తినడానికెవరో చంపు కొన్నారు. నాకు కావలసింది ఒక్కటే శవం. ఐనా, వారి అనుమతి తీసుకుని

మరీ తినడం ధర్యం కదా! అందుకని, ఆ చంపిన వారికోసం ఇక్కడ ఎదురు చూస్తున్నాను,’ అన్నాడు నల్లవాడు.

‘మెహార్ పక్కన నవ్యి, ‘వీళ్ళనంద రనూ చంపించింది నేనే! కాని, తినటా నికి మాత్రం కాదు,’ అన్నాడు.

నల్లవాడు ఆశ్చర్యాన్ని వెలిబుచ్చుతూ, ‘తినటానికి కాకపోతే ఇంతమందినీ వృధాగా ఎందుకు చంపినట్టు?’ అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు నిర్భయంగా.

మెహార్ చక్రవర్తి సేనానితో, ‘వీడు కేవలమూ అనాగరికుడు. వీడికి నచ్చే టట్టు మనం తెలియజెప్పడం అసాధ్యం,’ అన్నాడు.

అంతట, చక్రవర్తికి వెనుక పక్కగా ఎవరో నవ్యతున్నట్టు అలికిడి అయింది. మెహార్ గభీమని వెనుకకు తిరిగి చూసే సరికి, అడవులలో తపస్సు చేసుకొనే ఘకీరోకడు ఎదట ప్రత్యక్షమయాడు.

‘మహాత్మా, నవ్యారెందుకు?’ అని అడిగాడు మెహార్ విస్మయంతో.

‘సుల్తాన్! నీవు కేవలం అనాగరికు డని భావించే ఈ నరమాంస భక్తుడు ఆకలి తీర్మానికి గాని అనవసరంగా తోటి మానవుల ప్రాణం తీయడు. నీవో? సామ్రాజ్యాన్ని వ్యాపింపజెయ్యాలనే కాంక్షతో యుద్ధాలు తలపెట్టి, లక్షలాది మానవుల ప్రాణాలు నిష్టారణంగా తీయించుతున్నావు. ఒక్క క్షణం ఆలో చించు, మీ ఇద్దరిలో అనాగరికులెవరో నీకే తెలుస్తుంది!’ అన్నాడు ఘకీరుపిడు గులు పడినట్టుగా పలుకుతూ.

ఘకీరు మాటలలోని సత్యాన్ని గ్రహించి మెహార్ సిగ్గుతో తల వంచుకున్నాడు.

అంతే కాదు. ఆ క్షణంలో అతని మనస్సే మారిపోయింది. ఇక ఈ రోజు నుంచి యుద్ధమనే మాటనే తలపెట్ట నని నిశ్చయించుకున్నాడు.

అబద్దం ఖరీదు

పద్మలుగేళ్ల గోవిందుడు - తల్లిదండ్రులు పడవ ప్రమాదంలో మరణించడంతో, దిక్కులేనివాడయ్యాడు. అదే ఊళ్లో కిరాణా వ్యాపారం చేసుకునే జగన్నాథం, జాలిమనసుతో గోవిందుణ్ణి చేరదీని తన దుకాణంలో పనికి పెట్టుకోవడమే కాక, వాళ్లి తన ఇంట్లోనే ఉంచుకుని మూడు పూటలా భోజనం పెట్టేవాడు. వాడి శ్రమకు తగు ఫలంగా నెలనెలా జీతం కూడా ఇచ్చేవాడు.

ఐతే సామ్యువాడి చేతికి ఇవ్వకుండా, బ్యాంకులో వాడి పేరట భాతా తెరిచి అందులో వేస్తూండేవాడు. వాడు పెద్ద య్యాక పెళ్లి చేస్తే అప్పుడు ఆ సామ్యువాడికి అక్కరకు వస్తుందన్నది అతని అలోచన.

గోవిందుణ్ణి తన ఇంటి మనిషిలా చూసుకునేవాడు అతను. జగన్నాథానికి సంతానం లేకపోవడం కూడా అందుకు ఓకారణం. గోవిందుడు కూడా జగన్నాథం కుటుంబంలో ఒకడిగా కలిసిపోయాడు. నిజాయితీగా ఉంటూ కష్టాంచి పనిచేసే గోవిందుడి పైన సదభిప్రాయమూ, నమ్మకమూ ఏర్పడటంతో తరచు దుకాణాన్ని వాడికి అప్పగించి, తాను బైట వ్యవహారాలను చక్కబెట్టుకునేవాడు జగన్నాథం.

ఇలా ఉండగా, ఓసారి గళా పెట్టి లోంచి పాతిక రూపాయలు మాయమయ్యాయి. ఆ రోజు జగన్నాథం దుకాణం లోనే ఉన్నాడు. గోవిందుడు అతనికి సాయం చేస్తున్నాడు. మధ్యలో ఓసారి

భోజనానికి మాత్రం పెళ్లి వచ్చాడు జగ న్నాథం. రాత్రి దుకాణం మూసేశాక ఆ నాటి అమ్మకాలకు సంబంధించి యథ విధిగా లెక్కలు చూసుకుంటూంటే, ఒక పాతిక రూపాయలు తక్కువైనట్టు గ్రహించాడు జగన్నాథం. ఎంతగా తల బద్దలు చేసుకున్నప్పటికీ ఆ సామ్ము ఏమయిందో తెలియలేదు.

ఎందుకైనా మంచిదని గోవిందుణ్ణి పిలిచి అడిగితే, ఆ రోజు తాను అసలు గల్లా పెట్టనే ముట్టుకోలేదన్నాడు వాడు. ఎన్నడూ అబద్ధం ఆడని వాడి పలుకు లను విశ్వసించిన జగన్నాథం తాను ఏం ఖర్చు చేసి మరిచిపోయాడో జ్ఞాపకం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించాడు.

నెల్లాళ్ళ తరవాత - ఓ రోజున జగ న్నాథం, గోవిందులు దుకాణంలో ఉండగా గోవిందుడి స్నేహితుడు శివ పరిగెత్తుకుంటూ అక్కడికి వచ్చి, ‘భరేయ్ గోవిందూ పోయిన నెలలో నువ్వు కొన్న లాటరీ టెకెట్కు బహుమతి వచ్చిందిరా,’ అంటూ సంతోషంగా చెప్పాడు.

గోవిందుడు ఆనందంతో, ‘నిజంగా? ఏదీ చూడనీ,’ అంటూ స్నేహితుడి చేతి లోని దినప్రతికను ఆత్రుతగా లాక్కుని లాటరీ ఫలితాలను చూశాడు. వాడు కొన్న టెకెట్ సంఖ్యకు పాతికవేల రూపాయల బహుమతి వచ్చింది.

జగన్నాథం విస్తుపోతూ, ‘నావు తెలి యకుండా లాటరీ టెకెట్ ఎప్పుడు కొన్నా వరా, గోవిందూ? నీకు డబ్బులు ఎలా వచ్చాయి?’ అనడిగాడు.

అందుకు గోవిందుడు, ‘ఆ రోజు మీరు గల్లా పెట్టే లోంచి డబ్బులు తగ్గా యని నన్ను అడిగితే, నేను తీయలేదని చెప్పాను. నిజానికి లాటరీ టెకెట్ కొనడం కోసమని ఆ పాతిక రూపాయలూ నేనే తీశాను,’ అన్నాడు.

జగన్నాథం నమ్మలేనట్లుగా చూస్తుంటే, ‘నా మిత్రులు లాటరీ టెక్కెట్లు కొంటూ ఉంటే, నేనూ నా అదృష్టం పరీక్షించుకో వాలనుకున్నాను. మీతో నిజం చెప్పడా నికి భయపడి అబద్ధం చెప్పాను. క్షమిం చండి,’ అన్నాడు తలవంచుకుని.

గోవిందుడికి లాటరీలో పాతికవేలు బహుమతి వచ్చినందుకు ఎంతో సంతోషించాడు జగన్నాథం. అందరికి మిటా యిలు తెప్పించి పంచి పెట్టాడు.

తరువాత ఆ సామ్య చేతికి వచ్చాక వృధాగా ఖర్చు చేయకుండా బ్యాంకులో వేసుకుని దాచుకొమ్మని గోవిందుడికి సలహా ఇచ్చాడు. అంతే కాదు, కష్టార్జితం వెచ్చించి లాటరీలు కట్టడం జూదంతో సమానం. ఇంకెప్పుడూ లాటరీల జోలికి పోకు, అని పితపు కూడా చెప్పాడు వాడికి.

ఐతీ, రెండు రోజుల తరవాత - అంత వరకూ నెలనెలా బ్యాంకులో జమకడు తున్న వాడి జీతం తాలూకు పాస్ పుస్తకాన్ని గోవిందుడి చేతిలో పెట్టాడు జగన్నాథం.

‘ఇవాళ్లి నుండి నువ్వు పనిలోకి రాన వసరం లేదు. నీ మకాం కూడా మార్చేయ్’ అన్నాడు వాడికి ఉద్యాసన చెబుతూ.

తెల్లుబోయిన గోవిందుడు, జగన్నాథం కాళ్లపైన పడి ‘అయ్యా! తెలియకచేసిన నా అపరాధం ఈ ఒక్కసారికి కమించండి. ఇంకెప్పుడూ అలాంటి తప్పు చేయను. ఎన్నడూ అబద్ధం చెప్పను. నన్ను పొమ్మ నకండి,’ అంటూ ప్రాథేయపడ్డాడు.

జగన్నాథం వాణ్ణి పైకి లేవదిని, ‘నువ్వు డబ్బు తీసినందుకు కాదురా, గోవిందూ! అబద్ధం చెప్పినందుకు కూడా కాదు. నేను మునుపటిలా నిన్ను నమ్మలేనే అన్న ఒక్క కారణంగానే నీకు ఉద్యాసన చెప్పవలసి వస్తోందిరా... ముందు ముందు నువ్వు నిజం చెప్పినా, అబద్ధం చెబుతున్నావేమో అన్న అనుమానం నన్ను పీడిస్తుంటే... అది మనిషుడికి మంచిది కాదనే!’ అన్నాడు గాంభీర్యంగా.

గోవిందుడు ఇకచేసేది లేక, ‘అబద్ధం ఖరీదు ఇదా!’ అనుకుంటూ బయటకు నడిచాడు.

మాటకారి ముసలమ్మ

ధోరానగరానికి రాజైన భోజరాజు, ఆయన ఆస్తాన కవులలో ఒకడైన మాఘుడూ ఒక నాడు సాయంకాలం పికారు బయలు దేరారు. కవితాగోష్ఠిలో వారు కాలం మరిచి చాలాదూరం వెళ్లారు. చీకటిపడిపోయింది. వారు రాజభవనానికి బయలు దేరేసరికి దారి ఎటో తెలియలేదు. ఎవరినైనా అడిగి దారి తెలుసుకుండా మని వారు కొంత దూరం నడిచి ఒక పూరిగుడిసె వద్దకు వచ్చారు. అక్కడ వారికొక ముసలమ్మ కనిపించింది.

భోజరాజు ‘అవ్వా, ఈ దారి ఎక్కడికి పోతుంది?’ అని అడిగాడు.

‘ఎక్కడికి పోవాలో దారినపోయేవాళ్లకు తెలియాలి కానీ దారికేం తెలు స్తుంది నాయనా? ఇంతకూ మీరెవరు?’

అన్నది మాటకారి అయిన ముసలమ్మ, ‘మేము ప్రయాణీకులం,’ అన్నాడు మాఘుడు నవ్వుతూ.

‘సృష్టిలో సూర్యచంద్రులిధ్రే ప్రయాణీ కులు. మీరు సూర్యచంద్రులా?’ అని అడిగింది ముసలమ్మ.

‘మేము కేవలం క్షణికమైన అతిథులం,’ అన్నాడు మాఘుడు.

‘డబ్బా, యవ్వనమూ ఈ రెండే క్షణిక మైన అతిథులు. మీరు అలా కనిపించరే?’ అన్నది ముసలమ్మ.

‘మేము పాలకులం,’ అన్నాడు భోజరాజు.

‘ఇందుడూ, యముడూ మాత్రమే పాలకులు. మీరు వారు కారు గదు?’ అన్నది ముసలమ్మ.

డి. దశరథరామయ్

‘కానిమేము చాలా సహనం కలవాళ్లం కూడా’, అన్నాడు భోజరాజు. ‘భూమీ, స్త్రీ మాత్రమే సహనం కలవాళ్లు! ’ అన్నది ముసలమ్మ.

‘మేము విరాగులం కూడా’, అన్నాడు మాఘుడు. ‘విరాగులుగా చెప్పుకోతగినవి శనీ, సంతృప్తి మాత్రమే కదా’, అన్నది ముసలమ్మ.

‘మేము పరదేశియులం! ’ అన్నాడు భోజరాజు. ‘జీవాత్మా, చెట్టు తీసుకునే నీరూ మాత్రమే పరదేశియమైనవి,’ అన్నది ముసలమ్మ.

‘అవ్వా! మేము పేదవాళ్లం,’ అన్నాడు మాఘుడు.

‘గొప్రిపిల్లా, అడవిల్లా మాత్రమే పేద వాళ్లు,’ అన్నది ముసలమ్మ.

‘మేము సమర్థులం,’ అన్నాడు భోజరాజు. ‘సామర్థ్యం గలవి అన్నమూ, నీరూ,’ అన్నది ముసలమ్మ.

‘అవ్వా! మేం ఓడిపోయాం!’ అన్నాడు మాఘుడు ఆమె దూకుడుకు తట్టుకోలేక.

‘అప్పుల బాధ కలవాడూ, ఆడవిల్లను కన్నవాడూ తప్ప లోకంలో మరెవ్వరూ ఓడి పోరు నాయనా! ఇంతకూ మీరెవరో, ఏం కావాలో చెప్పారు కారు. చెబితే నా చేతనైన సహాయం చేధ్నను,’ అన్నది ముసలమ్మ.

మాఘుడు తన పాండిత్యమంతా కట్టి పెట్టి, ‘అవ్వా, వీరు భోజరాజు గారు, నన్ను మాఘుడంటారు. మేము రాజనగరుకు దారి తెలియక చీకట్లో చిక్కిపోయాం,’ అని చెప్పాడు.

‘ఆమాట మొదటనే చెబితే సరిపోయేదిగా! ఈ దారినే నేరుగా వెళ్లండి రాజ నగరుకు చేరుకుంటారు,’ అన్నది అవ్య.

భోజరాజు, మాఘుడూ ముసలమ్మ చెప్పిన దారినే వెళ్లి రాజనగరుకు చేరారు. తరవాత భోజరాజు, ముసలమ్మకు అక్కర లక్ష్ములు ఒహూమతి పంపించాడు.

బలవంతస్య సంగీతం

అక్కరు చక్రవర్తి ఆస్తాన గాయకుని పేరు తాన్సేన్. అతడు ప్రపంచ ప్రభ్యాతి చెందిన గొప్ప గాయకుడు. అక్కరు వద్దనే బీర్చుల్ అనే విదూషకుడు కూడా ఉండే వాడు. చక్రవర్తికి ప్రీతిపాత్రుడు.

ఒకనాడు బీర్చుల్, చక్రవర్తి వద్దకు పోయి ‘ప్రభూ! దీపకరాగం చాలా గొప్పగా ఉంటుందంటారు. అది ఒక్క సారి వినాలని ఉంది’ అంటూ తనకుతా హలాన్ని వెల్లడించాడు.

అందుకు చక్రవర్తి, ‘దానికేముంది? ఇప్పుడే విందువుగాని’ అని చెప్పి, వెంటనే తాన్సేన్నని పిలిపించి, దీపకరాగం పాడమని ఆజ్ఞాపించాడు.

ఆకాలంలో సంగీత విద్యాంసులు దీపకరాగాన్ని ఎవరిముందూ పాడేవారు

కాదు. కాని, ఏం చేయడం? జ్ఞామున్న లేకపోయినా తాన్సేన్, ప్రభువు ఆజ్ఞను పాటించే తీరాలి. అందుచేత మారు ఆలోచన లేకుండా, తాన్సేన్ దీపకరాగాన్ని ఆలపించాడు.

ఆలపించాడే కాని, ఆ సమయాన తాన్సేన్ హృదయంలోపల ఒక విధమైన జ్వల దహాంచి వేస్తున్నట్లుగా అనిపించింది.

తను చేసిన పారపాటుకి అతనెంతో విచారించాడు. మనస్సులో తీరని బాధ పట్టుకున్నది. దానితో అతని ఆరోగ్యం పాడైపోయింది. ఈస్థితిలో స్వప్నత కోసం తాన్సేన్, చక్రవర్తి అనుజ్ఞ పాంది, గుజ రాత్ ప్రాంతంలోని శబర్మతి నదీతీరానికి చేరుకున్నాడు.

ఆ రోజులలో మొగలాయిలకు గుజరాత్ రాష్ట్రం ఆక్రమించుకోవాలని తీవ్రమైన అసక్తి ఉండేది. వాళ్ల భయం మూలంగా త్రీలు తెల్లవారకముందే నదికి వచ్చి, నీళ్లు పట్టుకుపోయేవాళ్లు.

ఒకగ్రామంలో, ఇద్దరు ఆక్రమేల్లెత్తు ప్రతి రోజు శబర్మతి నదికి నీళ్లకోసం వచ్చేవారు. అందులో ఆక్రమేరు తానీ, చెల్లెలు పేరు నానీ. ఒకరోజున వారిద్దరూ నదీతీరాన కూర్చొని ఉన్న తానోసేన్నని చూసారు.

చూచి చూడడంతో, వారి నోటివెంబడి అప్రయత్నంగా ఈ మాటలు పెలువడినై. ‘ఈయనెవరో దీపకరాగం ఆలాపించి బాధపడుతున్నట్టుందే,’ అని.

ఈ మాటలు చెవిని పడటంతోనే తానోసేన్నకు మహా ఆశ్చర్యం కలిగింది. వెంటనే పరుగిత్తుకు పోయి, వాళ్లకు తన కథ అంతా వినిపించాడు. ముందు వాళ్లిద్దరూ అతనిని చూసి భయపడ్డారు. కాని, ‘చెల్లీ! చెల్లీ! అని ఎంతో ఆప్యాయంగా పిలచి తన గోడు వలబోసుకోవడంతో, వారికి తానోసేన్నపై నమ్మకం కుదిరింది.

ఆ ఆక్రమేల్లు అతడి మీద జాలిపడి వాళ్ల ఇంటికి తీసుకుపోయారు. అతను కొంచెం స్తుమితపడిన తరువాత నానీ మధురస్వరంతో మేఘమల్లార్ రాగం పాడి వినిపించింది. ఒక్కసారి కాదు అనేకసార్లు ఆమె పాడి వినిపించింది.

మేఘమల్లార్ రాగం దీపకరాగానికి విరుగుడు కావటం చేత, కొంతసేపటికల్లా తానోసేన్నని దహిస్తూ ఉన్న మనోవ్యాధినయమయింది.

తానోసేన్ ఆరోగ్యం కుదుటపడగానే, ఆ ఆక్రమేల్లు ‘ఈ రహస్యం ఎవరికీ చెప్పను,’ అని ఒట్టు వేయించుకొని అతనిని సాగనంపారు. తానోసేన్ కొన్నాళకు ధీలీనగరం చేరాడు.

ఈ విధంగా తానోసేన్ ఆరోగ్యం బాగుపడటం చూసి చక్రవర్తి చాలా సంతోషించాడు. ఇలా అతని ఆరోగ్యం కుదుటపడగానికి కారణం ఫలానా అని విద్యాంసులవల్ల తెలుసుకున్నాడు చక్రవర్తి.

అప్పటినుంచీ ఆయనకు మేఘముల్లార్ రాగం వినాలని గట్టి కుతూహలం పట్టుకున్నది.

ఇప్పుడు మేఘముల్లార్ ఆలాపించ మని చక్రవర్తి తాన్సేన్కి అజ్ఞాపించాడు. తనకు ఆ రాగం రాదని ఎంత చెప్పినా ప్రభువు వినిపించుకోలేదు. చివరకు, తన ప్రాణరక్షణ కోసమని తాన్సేన్కి ఆ అక్కాచెల్లెళ్ల సంగతి వెల్లడించక తప్పింది కాదు. చక్రవర్తి బలవంతాన తాన్సేన్ ఆయనను శబర్యతీ నదీతీరానికి తీసు కువెళ్లాడు. మామూలు ప్రకారం తానీ, నానీలు నదికి వచ్చారు. వారిద్దరూ తాన్ సేన్ని అతడి వెంట ఉన్న చక్రవర్తినీ గుర్తించారు.

చక్రవర్తి వారివద్దకు పరుగెత్తుకు పోయి ‘అమ్మాయిలూ, ఒక్కసారి మేఘు మల్లార్ పాడి వినిపించరూ?’ అని వేడు కున్నాడు. కాదనలేకపోయారు ఆ అక్కా చెల్లెళ్లు. సరే, పాడటానికి ఒక సమయం ఏర్పాటు చేశాడు. చక్రవర్తి.

ప్రత్యేకంగా అలంకరించబడ్డ ఒక సభలో సరీగా ఆ సమయాన అక్కాచెల్లెళ్ల ఇద్దరూ మేఘముల్లార్ రాగం ఆల పించారు. చక్రవర్తి తన్నయముడై వారిద్ద రికీ, వారి వారి భూర్ల పేరిట, కోరకుండానే రెండు పెద్ద జాగీరులు వ్రాసి ఇచ్చాడు.

తానీ, నానీలు సంగీతవిద్యలో ప్రవీణులే కాదు. వారిద్దరూ సభామందిరాల్కి వచ్చినవారుకాదు. చక్రవర్తి ఆజ్ఞను మీరలేక వారు నిండు సభలో పాట పాడ వలసి వచ్చింది. అలా సభలో పాడటం తమవంటి స్త్రీలకు తగిన పని కాదని, అది తమ సౌశీల్యానికి భంగకరమనీ వారి నమ్మకం. అందుచేత సభకు బయలు దేరేముందే వారిద్దరూ తగిన ఏర్పాటు చేసుకువచ్చారు.

సభ ముగిసింది. చక్రవర్తి వారిని మెచ్చుకోవటం, బహుమతి ఇవ్వటం జరిగింది. అప్పుడే ఆ అక్కా చెల్లెళ్లు, వెంట తెచ్చుకున్న కత్తులతో ఒకరినేకరు పాడుచుకునినేలకు ఒరిగారు. ఈ ఫోర్డుశ్యం చూస్తూనే తాన్సేన్ మూర్ఖపోయాడు.

తమవాత తానీ, నానీల భర్తలు అక్కడికి వచ్చారు. వారిముందు చక్రవర్తితల ఎత్తలేకపోయాడు. తను అనాలోచితంగా చేసిన పని రెండు నిండు ప్రాణాలను బలిగొన్నదే అని విచారించాడు.

అక్కాచెల్లెళ్ళు సభకు పోయేముందే వారి భర్తల పేరవేరుగా ఉత్తరాలు ప్రాసి ఉంచారు. ఆ ఉత్తరాలలో ఇలా ఉంది.

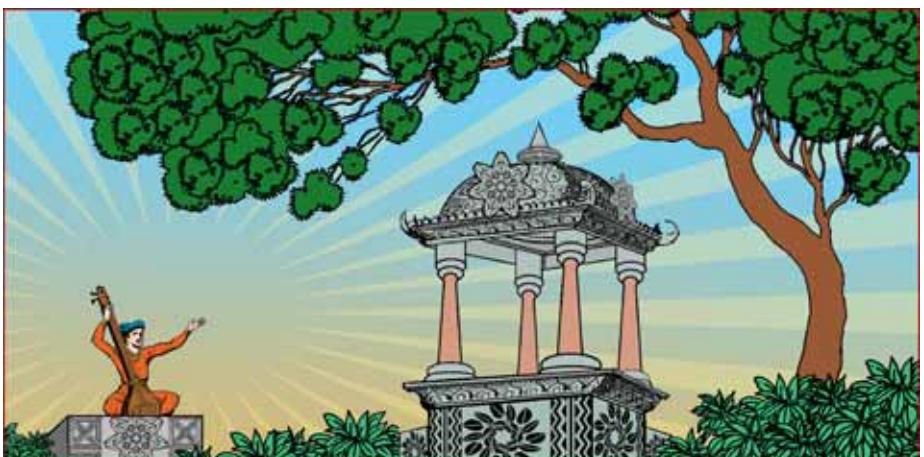
‘మొగల్ చక్రవర్తి ఆజ్ఞను శిరసావహంచడానికి నిండు సభలో మేము పాడవలని వచ్చింది. ఇలా పదిమందిలో పాడటం మా సౌశిల్యానికి మచ్చగా మేము భావిస్తున్నాము. అందుచేత, ఈ శరీరాలను ఆహుతి చేయడమే సరైన పని అని మాకు తేచింది. స్వగ్ంలోకంలో మనం కలుసుకుందాం. శెలవు..’

తానీనే వారిని జన్మలో మరిచిపోలేక పోయాడు. మేఘమల్లార్ రాగాలాపన చేసి ఆ అక్కాచెల్లెళ్ళు తనను మృత్యువు

నుంచి కాపాడారు. కాని తన వాగ్దాన భంగం వల్ల ఆ ఇద్దరూ మృత్యువుపాల యారు. తానీ, నానీల మరణానికి తనే కారణం అని ఎంతగానో దుఃఖించాడు తానీనేన్. వారిద్దరి పేర్లూ చిరస్థాయిగా ఎలా ఉంటాయా అని ఆలోచించాడు.

ఇందుకుగాను సంగీత స్వరాలలో ఎక్కడక్కడ ‘బిం’ అనే అక్కరం వస్తుందో, అక్కడక్కడల్లా ‘తోమ తానా నానా’ అని తన పాటలలో ప్రయోగిస్తూ వచ్చాడు. ఆదే పద్ధతి ఇప్పటికీ సంగీత శాస్త్రంలో ప్రచారంలో ఉంటున్నది. ఈ విధంగా తానీనేన్ ఆ అక్కాచెల్లెళ్ళకు అమరత్వం కలిగించాడు.

అంతేకాక, వారి జ్ఞాపకార్థం వారిని తను ప్రప్రథమంగా చూసిన ప్రదేశంలో ఒకసంగీత మందిరం నిర్మించాడు. అది ఇప్పటికీ అహ్మదాబాద్ నగరంలో ఆలిన్ వంతెన పక్కన శిథిలావస్థలో ఉంది.

బోయవాడి నిబ్బరం

ఒకానోక్కప్పుడు పార్వతీపరమేశ్వరులు కాళి పట్టణం మీదుగా విహంగం బయలుదే రారు. అక్కడ వేలకొడ్డి ప్రజలు గంగా నదిలో స్నానం చేస్తున్నారు. కొందరు విశ్వేశ్వరుణ్ణి దర్శించుకొంటున్నారు. కానుకలు సమర్పిస్తున్నారు, భజనలు చేస్తున్నారు.

ఇదంతా చూసి, పార్వతీదేవి భర్తతో, ‘నాథా! ప్రతిరోజు నిన్ను నేవించుకోటానికి ఇందరు భక్తులు ఈ కాళిపట్టణానికి వస్తున్నారు కదా, ఏరంతా నీ సాన్నిధ్యం పొందిన వారేనా? ఇందరూ కైలాసం చేరుకుంటే కైలాసం సరిపోతుందా?’ అని అడిగింది.

అందుకు పరమిష్టుడు, ‘అమాయకు రాలా! కాళికి వచ్చిన ప్రతివాడూ కైలాసం చేరుకుంటాడనేనా నీ ఉడ్డెశం? పుణ్యక్షేత్రాలు దర్శించకపోయునా నా సాన్నిధ్యం

పొందవచ్చును. నా సన్నిధికి రాగలవాడు ఎటువంటివాడు అయి ఉండాలో ప్రత్యక్షంగా చూపిస్తాను,’ అన్నాడు.

పార్వతీపరమేశ్వరులు వృధ్ఘంపతుల రూపంలో విశ్వేశ్వరుని దేవాలయం దగ్గరకి చేరుకుని అక్కడ ఒక మరిచెట్టు కింద కూర్చున్నారు.

అవసానదశలో ఉన్న వృధ్ఘుడిలా శివుడు బాధపడసాగాడు. విశ్వేశ్వరుని దర్శనం కోసం ఎందరో భక్తులు ఎక్కడైక్కడినుంచో వస్తూ ఉన్నారు.

వారిలో కొందరు ఈ వృధ్ఘంపతులకేని చూడనేలేదు. మరికొందరు చూసి చీదరిం చుకు వెళ్లిపోయారు.

ఇంతలో ఒక యాత్రికుడు వచ్చాడు. అతణ్ణి చూసిన వృధ్ఘురాలు, ‘బాబూ!

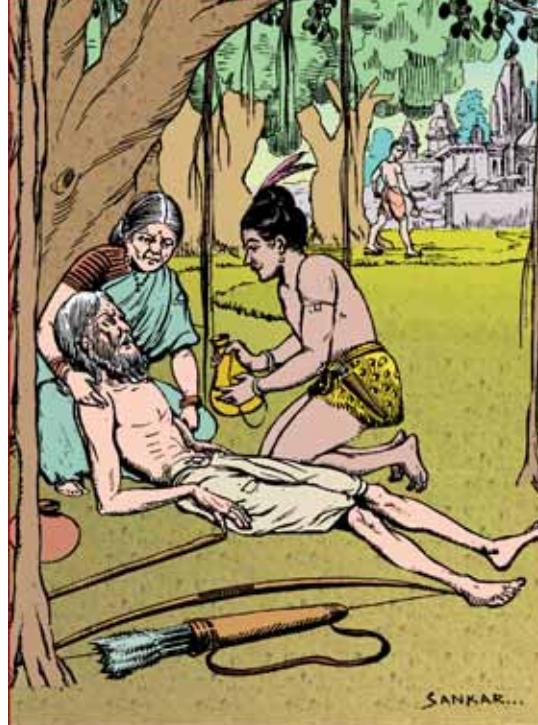
ఇతడు నా భర్త. చావదానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. కాసిన్ని నీళ్లు గొంతుకలో పోసి పుణ్యం కట్టుకోండి,’ అని ప్రార్థించింది.

అందుకు ఆ యాత్రికుడు విసుక్కుని ‘ఎక్కుడ చూసినా ముష్టివాళ్లే, మీకు అంద రికి నీళ్లు పోస్తూ కూర్చుంచే ఇక అయినట్టే, బోలెడు డబ్బు ఖర్చుచేసుకుని ఇక్కడికి వచ్చినది మీ గొంతుకల్లో నీళ్లు పోయడాని కేనా?’ అంటూ వెళ్లిపోయాడు.

మరి కాస్సేపటికి మరొక పరమభక్తుడి లాంటివాడు వచ్చాడు. వృధురాలు కోరడం తేచే దయతలిచి, గంగాతీర్థం పోయబో యాడు.

కాని, ఇంతలోకే వృధురాలు ‘ఇదిగో నాయనా! నువ్వు నీళ్లు పోసి నా భర్త దాహం తీర్థటానికి ముందు ఒకనియమం ఉన్నది. విను, నీవు జ్ఞానం వచ్చిన తర్వాత ఏ పాపమూ చేయకుండా ఉండాలి. అలా గయితేనే తీర్థం పొయియ్య. అబద్ధం ఆడకు. నువ్వు అబద్ధం ఆడినట్లయితే నా భర్త చనిపోతాడు. ఆ పాపం నీకు చుట్టుకుంటుంది, అని చెప్పింది.

ఆ మాటలు విని, ‘పూటకి గతిలేని వాళ్లు. వీళ్లకి నియమం ఒకటా? అయినా ఒకవేళ ఈ ముసలివాడు చ్చేస్తే ఆ పాపం నిష్పారణంగా నన్ను చుట్టుకుంటుందే. తీరికూర్చుని వీళ్లకి ఉపకారం చెయ్య బోయి అపకారం కొని తెచ్చుకోవడమను తుందే’ అని విసుక్కుంటూ ఆ భక్తుడు

తన దారిని తను వెళ్లిపోయాడు. మళ్లీ కొన్ని గంటలవరకు ఏ తీర్థయాత్రికుడూ ఆ వృధులకు సాయం చేయడానికి దగ్గరకు రానేలేదు.

తరవాత ఒక బోయవాడు విశ్వేశ్వరుణ్ణి దర్శించుకుని ఆ దారిని వచ్చాడు. వృధురాలి దీనాలాపన విని వృధుడి గొంతుకలో గంగాజలం పోయబోయాడు. కాని, వృధురాలి వింత షరతు విని వాడూ మొదట ఆశ్చర్యపోయాడు.

కాని మరొకసారి ఆ వృధుల ముఖాలలోకి చూశాడు. వెంటనే వాడికి ఏదో ఒక దివ్యతేజస్సు కనబడుతున్నట్టు తోచింది.

‘బోయవాడు ఇలా అనుకున్నాడు. పుట్టినపుటీనుంచి ప్రతి మానవుడూ ఏదో

పాపం చేస్తూనే ఉంటాడు. పాపం చెయ్యి నివాదంటూ ఎవడూ లేదు.

నేను బోయలలో పుట్టాను. ఆ వృత్తి జీవహింస. భగవంతుడు నాకు కల్పించిన వృత్తే అది. ఈశ్వరుడు కల్పించిన వృత్తికి నేను బాధ్యణ్ణి కాదుగదా! అయితే ఈ వృథలు సామాన్యాలుగా కనిపించడం లేదు. సామాన్యాల్తే ఈ దివ్య తేజస్సు ఉండడు. వీరు నిశ్చయంగా ఎవరో మహా నీయులు.

పొతే ఇప్పటివరకు నేను చేసి ఉన్న పాపాలు తొంబెత్తేమ్ముది! ఈ దంపతులు సామాన్య మానవులే ఐతే నేను పోసే తీర్థం వల్ల ఈ వృథడు చనిపోతాడు. నేను చేసిన తొంబెత్తేమ్ముది పాపాలతో కలిసి ఇది నూర వది అవుతుంది.

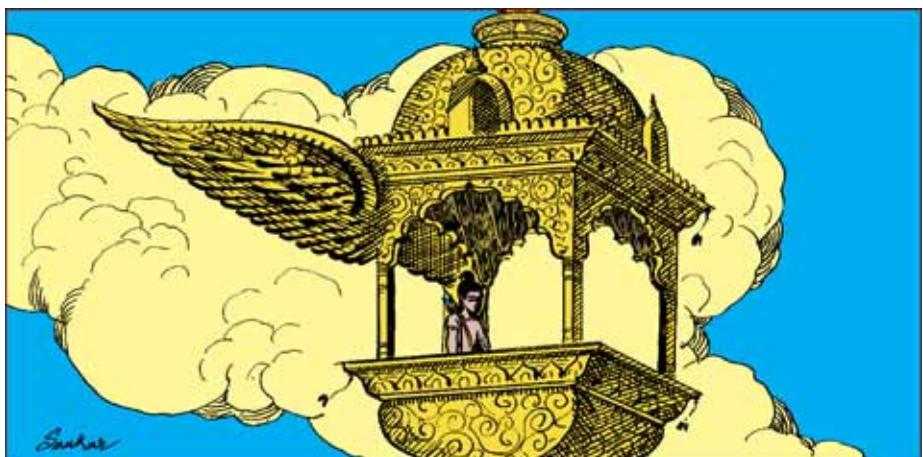
అలాకాక వీరు ఎవరో మహానీయులే అయితే నా పాపాలన్నీ హరించిపోయి, తరిస్తాను,' అనుకున్నాడు.

ఈ నిశ్చయంతో వాడు వృథడి నోరు తెరిచి, గంగాతీర్థం పోకాడు. ఆ క్షణమందే వృథదంపతులు మాయమై వారి స్థానంలో పార్వతీపరమేశ్వరులు సాక్షాత్కృరించారు.

అప్పుడు పరమేశ్వరుడు పార్వతితో, 'మాశావా, ఈ బోయవాడి గుండినిబ్బరం? వీడు నన్నే నముక్కోని ఉన్నాడు. పవిత్రమైన హృదయం కలిగి ఉండటం చేత తన పాపాలన్నీ మన దర్శనం వల్ల పోగొట్టుకు న్నాడు.

ఇటువంటి వాళ్లే కైలాసంలో ఉండ టానికి అర్పలు. నిజమైన భక్తులు. కాని, ఉత్తుత్తి పూజలు చేసేవాళ్లంతా భక్తులు కారు. వాళ్లునా సాన్నిధ్యం పాండలేరు,' అని చెప్పాడు. తరువాత బోయువాళ్లి దీవించి అక్కడినుంచి అంతర్ధానమయ్యాడు.

ఆ క్షణంలోనే బోయవాడికోసం ఒక పుష్పక విమానం వచ్చి, అతణ్ణిదేవలోకానికి తీసుకుపోయింది.

అమృత ధార

ఆ పల్లెటూళ్లో... పన్నెండెళ్ల సుబ్రహ్మణ్యం మర్మాటి సైన్య పరీక్ష కోసం అరుగుమీద కూర్చుని చదువుకుంటున్నాడు. తల్లి లక్ష్మి పాలగ్గాసు తీసుకువచ్చి కొడుకిర్చి అదిం చింది. ‘అమ్మా! నాకు ఈ పాలొద్దమ్మా! ఏం బాగులేవు.’ అన్నాడు సుబ్రహ్మణ్యం.

‘మనసురభి పాలిచ్చినంతకాలం మారు మాట్లాడుకుండా తాగేనేవాడివి. అది కాస్తా వట్టిపోయింది. రెండో పెయ్యను తెచ్చేదాకా బయట కొన్న పాలు తాగక తప్పదు కదా!’ అంది లక్ష్మి కొడుకు తల నిమురుతూ.

‘అమ్మాయి లక్ష్మి.. సురభికి మేతపెట్టావా అమ్మా? ఆకలితో అరుస్తాన్నట్లుంది,’ అన్నారు సుబ్రహ్మణ్యం తాత వెంకయ్య.

‘ఆకలి కాదు... దాని మనసులో ఏం గుబులు పుట్టిందో ఏమో ఇవాళ పొద్దుటి నుంచి అది గడ్డిని ముట్టలేదు మామయ్య,’ అంది లక్ష్మి.

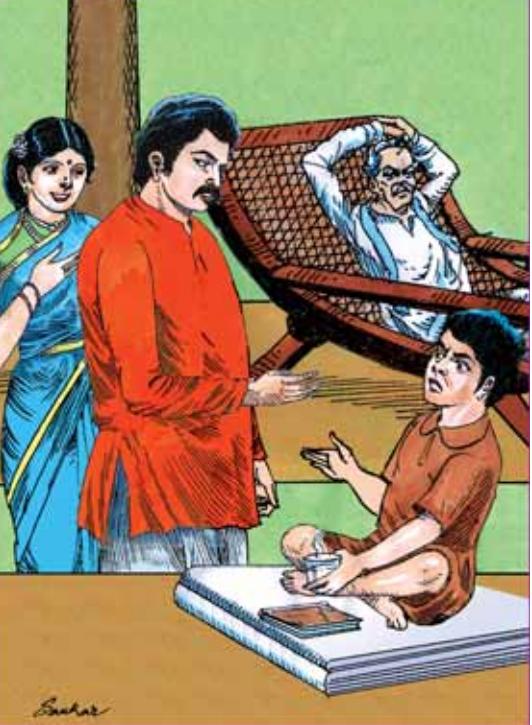
‘మన సుబ్రహ్మణ్యం పుట్టినప్పుడు తెచ్చుకున్న గోవమ్మా అది. ఇప్పుడంటే వట్టిపోయింది గాని, మొన్నమొన్నటిదాకా నాలుగు శేర్ల పాలిచ్చింది కదా మరి.’

‘నాన్నా! అప్పులాజుతో బేరం కుదిరింది. సురభికి వెయ్యి రూపాయల కంటే ఇవ్వ నంటున్నాడు. సాయంత్రం వచ్చి తోలుకు పోతానంటున్నాడు,’ అన్నాడు సుబ్రహ్మణ్యం తండ్రినరసింహం ఇంట్లోకి అడుగు పెడుతూ.

అరుగుమీద చదువుకుంటున్న సుబ్రహ్మణ్యం ఊలిక్కిపడ్డాడు. ‘అదేంటి నాన్నా మన సురభిని అమ్మేస్తున్నారా?’ అన్నాడు బాధగా. ‘ఏం చెయ్యమంటావురా కన్నా.. ఆరునెలలుగా దానిమీద ఖయ్య తప్ప రాబడి లేదు మరి. పైగా ముసలిది. పశువుల కొట్టాంలో చోటు కూడా దండగ.’

‘అదేంటి నాన్నా.. ఇన్నాళ్లా మనకి పాలు, పెరుగు, వెన్న, నెయ్య ఇచ్చి మనం పాలం

పి.వి. శేఖరత్నం

‘కొనుక్కొని ఈ ఇల్లు కట్టుకోవడానికి సాయం చేసింది కదా..’ అన్నాడు సుబ్రహ్మణ్యం.

‘చేసింది లేరా.. కానీ ఇప్పుడు దానికి పాలిచే వయసూ లేదు. మనకు దానిని పోషించే అవసరమూ లేదు’ అన్నాడు తండ్రి. తండ్రి స్వార్థం వాడికి నచ్చలేదు. అయితే అప్పులూజు మాత్రం దానిని ఏం చేసుకుంటాడు? సుబ్రహ్మణ్యం కంఠంలో సందేహం.

‘ఏం చేస్తాడు.. దాని మాంసం, చర్చం అమ్ముకుంటాడు. అయినా అదంతా మన కెందుకులే.’ అన్నాడు నరసింహం పూర్తిగా చెప్పడం ఇష్టం లేక. ఉలిక్కి పడ్డాడు సుబ్రహ్మణ్యం. ‘అన్నీ మనకెందుకులే అను కుంటే ఎలా నాన్నా.. మా సైన్ము మాస్టరేం చెప్పారు? మనిషి తన కూడు గుడ్డ గుడు వరకే చూసుకుని పరిసరాలను మర్చిపోతే

ప్రకృతి వైపరీత్యాలు కూడా చోటు చేసు కుంటాయిట మీకు తెలుసా?’

‘అంటే ఏమవుతుందట.’ కొడుకు మాటలు అర్ధం కాలేదు నరసింహానికి.

‘ఏముంది? వ్యాఘరులు బాధిస్తాయి. మన ప్రాణాలు తీసుకుంటాయి. పర్యావరణ సమతుల్యం అనేది మన చుట్టూ ఉన్న జీవజాలానికి సంబంధించినదే కదా. నాన్నా.. మనదేశంలో 20 శాతం క్లీర్డాలు అంతరించిపోయే దశలో ఉన్నాయట. రామచిలుకలు, ఊరపిచ్చుకలు, పెద్దపులుల సంఖ్య తగ్గిపోవడం నీకు మాత్రం తెలియదా? మన వినాళాన్ని మనమే కొని తెచ్చుకుంటే ఎలా నాన్నా?’

‘అయితే ఇప్పుడేమంటావురా?’ కొడుకు పెద్ద మాటలు మాటల్లాడుతుంటే కోపం రావడం లేదాయనకు.

సుబ్రహ్మణ్యం అందుకున్నాడు. ‘ఒక్క విషయం చెప్పు. ముసలితనం మనిషికీ, జంతువుకీనూ ఒకటే కదా... మన తాతయ్య కూడా ముసలివాడైపోయాడు కదా మరి తాతను ఏం చేద్దాం?’

‘అదేం మాటరా. మా అమ్మ పురిట్లోనే చనిపోతే నన్ను పెంచి పోషించి ఇంతవాడిని చేసిందాయనే,’ తండ్రి మాటల్లో బేలతనం కనిపించింది సుబ్రహ్మణ్యానికి.

‘మరి మనిషికో న్యాయం. నోరులేని జంతువుకో న్యాయమూనా నాన్నా? మరి నాకు అమ్మ దగ్గర పాలు చాలడం లేదనే మన సురభిని కొన్నానని ఎన్నోసార్లు చెప్పావు కదా నాన్నా.. నన్ను ఇన్నాళ్లా తల్లిలా పాలిచ్చి ఇంతచేసిన మరో అమ్మ కదా సురభి. ఇవాళ

ముసలిదయిపోయిందని.. కటికవాడికి అమ్మేయడం ఎంతవరకు న్యాయం? రేపు నువ్వు ముసలివాడివపుతావు. నేనూ అవు తాను మరి మనల్ని కూడా...’

సరసింహం విలవిల్లాడిపోయాడు. ‘ఇక చెప్పుకురా కన్నా! పసివాడివయినా నా కళ్లు తెరిపించావు. ఇకమీదట మన సురభి నా తల్లే అనుకుంటాను. అది గుప్పెడు గడ్డి తింటే నా ఆస్తులేమీ తరిగిపోవలే. ఉండు. అప్పుల్రాజుకి రావధని చెప్పాస్తాను.’ అంటూ సరసింహం బయటికి వెళ్లిపోయారు.

వెంకయ్యగారు ఆనందంగా కళ్లుతుడు చుకుని మనవడిని కౌగిలించుకున్నారు, ‘నా మనవడిననిపించావురా కన్నా,’ అంటూ.

‘మామయ్యగారూ... అయితే ఇదంతా తాతా మనవళ్లగూడుపుతాణీ అన్నమాట,’ అంది ఆనందంగా లక్ష్మి.. ఆమెకీ సురభి అంటే ప్రాణం.

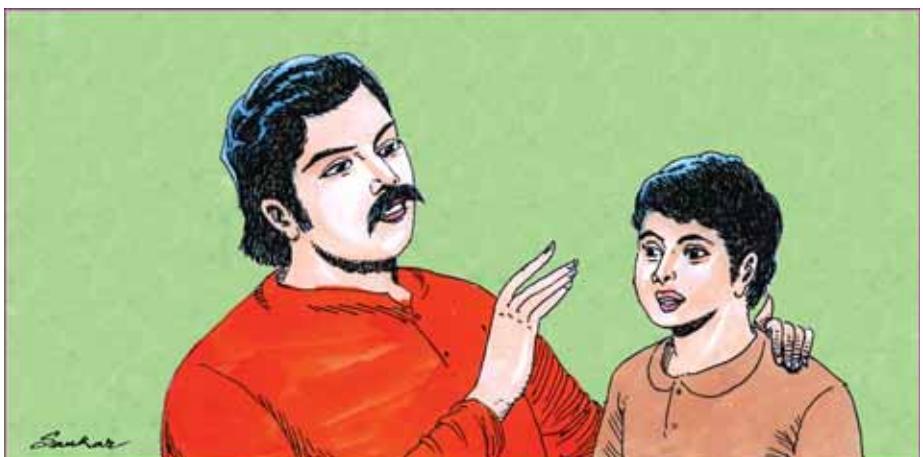
‘అవునమ్మా! నోరులేని జంతువైనా మన సురభిని అలా అమ్ముడం సరికాదు అని నేను రాత్రంతా నిద్రపట్టక దొర్కుతూ ఉంటే

నా మనవడు నా మొరాలకించి ఈ విధంగా మాట్లాడి తండ్రి మనసు మార్చేశాడు.’

‘తాతయ్యా! ప్రపంచంలో జంతుకోటి సంక్షేమం మాట ఎలాగున్నా.. కనీసం మన చుట్టూ ఉన్న మనకి కనిపిస్తున్న.. మనకి సహకరిస్తున్న.. మన సహచర జంతుకోటి సంక్షేమానికి కృషి చెయ్యడం మన కనీస ధర్మం అని మా సైన్య మాస్టారు చెప్పారు. ఇలా ఒక్క ప్రాణిని కాపాడటం ద్వారా అయినా నా వంతు బాధ్యత నేను నెరవేర్చి నట్టే కదా తాతయ్యా?’

‘నా మనవడు ఎంత ఎదిగిపోయాడో చూసావమ్మా! పిల్లలంతా నా మనవడిలా ఆలోచిస్తే ప్రపంచానికేం ఢోకా లేనట్లే..’ అన్నారు వెంకయ్య సాలోచనగా.

‘నిజమే మామయ్యగారూ! మరి వాడు మన సురభి అమృత పాలధారతో పెరిగిన పిల్లాడు కదా!’ అంటూ పశువుల కొట్టాం లోని సురభి గంగడోలు నిమురుతూ దాని నోటికి ప్రేమగా గడ్డిపరకలందిస్తున్న కొడు కును గర్వంగా చూసింది లక్ష్మి.

నమ్రకం

పెళ్ళి కొత్తగా కాపురానికొచ్చిన శ్యామలకి అత్త జయమ్య బోత్తిగా నచ్చలేదు. ఆ విషయం తనను చూడవచ్చిన మేనమామకు చాటుగా చెబితే ఆయన, ‘మీ అత్త మంచిని మెచ్చుకుం టుందని విన్నాను. మరి నిన్న దేనికీ మెచ్చుకోదా?’ అనడిగాడు ఆశ్చర్యంగా.

‘మెచ్చుకుంటుంది కానీ రోజుకు నాలుగైదుసారైనా నాలో లోపాలెన్నుతుంది,’ అంది శ్యామల.

‘మరి మీ అమ్మైతే- రోజుకు పదిసార్ల నీలో లోపాలెన్నుదని గుర్తు,’ అన్నాడు మేనమామ.

‘బౌనుకో- కానీ లోపాలు ఎన్నినా, తన్నినా అమ్మ అమ్మై కదా!’ అంది శ్యామల.

‘పతే- మీ అత్త నీకిష్టమైన వంటకాలు చెయ్యనివ్వదా?’ అనడిగాడు మేనమామ.

‘చెయ్యనిస్తుంది కానీ పూటకి ఒక వంటకం నాక్కిష్టం లేనిది చెయ్యిస్తుంది.’ అంది శ్యామల.

‘మరి మీ అమ్మైతే- పూటకిరెండు వంటకాలు నీక్కిష్టం లేనివి చేసేది,’ అన్నాడు మేనమామ.

‘బౌనుకో- కానీ పెట్టినా మొట్టినా అమ్మ అమ్మై కదా!’ అంది శ్యామల.

‘పోనీ మీ అత్తపునులన్నీ నీకు అప్పచెప్పి తను భాళీగా కూర్చుంటుందా?’ అడిగాడు మేనమామ.

‘కూర్చేదు కానీ- తను కూర్చోనప్పుడు నన్నా కూర్చోనివ్వదు,’ అంది శ్యామల. మరి ‘మీ అమ్మైతే- తను కూర్చున్నప్పుడు కూడా నిన్న కూర్చోనిచ్చేది కాదేమా’ అన్నాడు మేనమామ.

‘బౌనుకో- కానీ కూర్చోపెట్టినా నిలబెట్టినా అమ్మ అమ్మై కదా!’ అంది శ్యామల.

అలా మరికొన్ని ప్రశ్నలు వేళాకమేనమామ శ్యామలతో, ‘నీ సమస్యకు చాలా సులభ పరిష్కారం చెబుతున్న విను. అత్త కూడా అమ్మై కదా అనుకో!’ అన్నాడు. - మసుంధర

శిథిలాలయం - 20

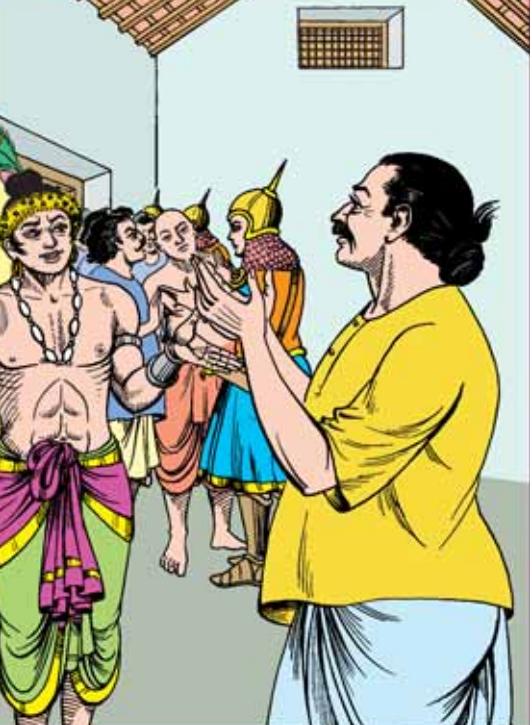
(శిథిముఖీ, విక్రమకేసరీ ఇద్దరు అనుచరులలో బ్రహ్మాపుర్ణామాదీ లోయలకు బయలు దేరారు. వాళ్లు కామూళ్లు నగరం చేరి ఒక సత్రంలో విడిది చేశారు. వాళ్లు లేని సమయంలో పూజారి వాళ్లుండే మిద్దెమీది గోడలో ప్రవేశించాడు. శిథిముఖీ అతడ్యే పట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తే, పిట్టుగోడ దూకి గుర్రం మీద పారిపోసాగాడు. తరువాత--)

సత్రం ముందు పెద్ద కలకలం రేగింది. ఇద్దరూ హడావుడిగా గురాల మీద పారి పోతూండటం, కత్తులు దూసిన యువకులిడ్డరూ, ‘ఆగండి!’ అంటూ వాళ్లకేని పరుగెత్తుతుండటం చూసి, సత్రంలో విడిది చేసినవాళ్లు చాలామంది ఆవరణలోకి పరిగెత్తుకొచ్చారు.

అజితుడూ, వీరభద్రుడూ వేగంగా పూజారీ వాళ్ల వెనుక కొంతదూరం పరిగెత్తారు. కానీ, గురాల మీద పారిపోతున్న అతడ్ఱి, సవరభేరుండాన్ని పట్టుకోవటం వాళ్లకు సాధ్యమయేపని కాదు.

శిథిముఖీ, విక్రమకేసరీ తమ గదితలుపు బంధించి మిద్దెమీది నుంచి కిందికి దిగి వచ్చారు. ఆ సరికి అజిత వీరభద్రులు రొప్పుతూ వాళ్ల దగ్గరకు వచ్చి, పూజారి దౌరకలేదని చెప్పారు. ఆ దుర్మార్గుడిని చేజిక్కించుకునే అవకాశం కొద్దిలో విఫలమైనందుకు, శిథిముఖీ విచారపడ్డాడు.

అంతపెద్ద ఎత్తు మిద్దె మీది నుంచి పూజారి కిందికి దూకుతాడని అతడు అనుమానించలేకపోయాడు. సవరభేరుండం కింద కాచుకుని ఉన్న సంగతి అతడికి తెలియదు.

‘శిఖీ! ఈ దుర్మార్గంది బెడద మనకు వదిలేలా లేదు. మనం వాడితో తెలివి తక్కువగా మాటలు పెట్టుకున్నాం. గదిలో ప్రవేశిస్తూనే వాణి కత్తితో నరకవలసింది,’ అన్నాడు విక్రమకేసరి.

‘అవును. ఈసారి వాడు తటష్ఠపడితే మనం చేయబోయేది అదే. ఆ నీచుడితో మనకు మాట లేమిటి?’ అన్నాడు శిఖి ముఖి. అక్కడ చేరినవాళ్లు శిఖి ముఖినీ, విక్రమకేసరినీ రకరకాల ప్రశ్నలు అడగసాగారు. ఎవరో ఇద్దరు, పెద్ద దొంగతనం చేసి గుర్రాల మీద పారిపోయారని వాళ్లనుకున్నారు.

సత్రపు యజమాని చేతులు నలుపు కుంటూ నంగిగా, ‘అయ్యా, ఇందులో నా

పారపాటు చాలా ఉన్నది. మీరు లేసప్పుడు, ఆ పూజారినని చెప్పినతణ్ణి మీ గదిలోకి పోనివ్వవలసింది కాదు. విలువగల వస్తువు లేమ్మునా ఎత్తుకుపోయాడా?’ అని అడిగాడు.

‘వాడిక్కావలసిన విలువైన వస్తువులేవీ మా దగ్గిర లేవు. మేము యాత్రికులం, పుణ్యతీర్థాలు సేవించేందుకు బయలు దేరిన వాళ్లం. మా దగ్గిర విలువైన వస్తువులేం ఉంటవి?’ అన్నాడు శిఖి ముఖి.

‘తమ గదిలో దొంగతనం జరగలేదని వినటం నాకు చాలా సంతోషం కలిగిస్తున్నాది. ఆ పూజారి ముఖులక్షణాలు చూసే, ఇభ్యుజాతి వాడిలా ఉన్నాడు. వాళ్లెంత నమ్మకస్థలో అంత నమ్మక ద్రోహులు,’ అన్నాడు సత్రం యజమాని.

ఆ రాత్రి శిఖి ముఖి, విక్రమకేసరి సంప్రతించుకుని బ్రహ్మాపుత్రానదీ లోయల్లో ఇభ్యుజాతి వాళ్లుండే ప్రాంతాలకు దారి చూపగల వాణ్ణికణ్ణి కుదుర్నుకోవడం మంచిదని నిశ్చయించారు. పెద్దమనిపిలా కనబడుతున్న సత్రం యజమానితో ఈ మాట చెబితే, అతడు ఆశ్చర్యపడి, ‘ఆ ప్రాంతాలకు పోవటం అంత క్షేమకరం కాదు,’ అన్నాడు.

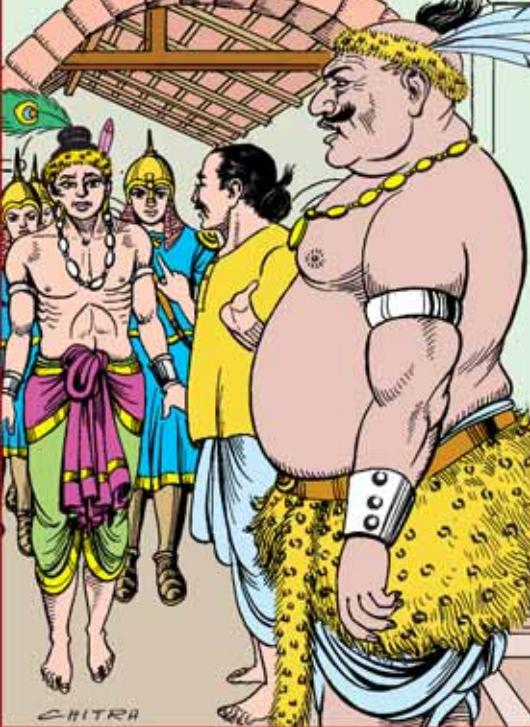
శిఖి ముఖి ఆ మాటకు చిన్నగా నవ్వి, ‘మాకు ప్రాణాపాయం కలగవచ్చనే కదా మీరు భయపడుతున్నది. అలాంటి భయం మాకేం లేదు. మమ్మల్ని చంపినందువల్ల ఎవరికీ ఒరిగేదేం ఉండదు. ఆ

లోయల్లోని చిన్నా పెద్దా పవిత్ర ప్రశ్నలాలన్నీ చూడదలిచాం. ముఖ్యంగా ఇభ్యజాతి వాళ్లుండే ప్రాంతాల అతి పురాతనమైన దేవాలయాలున్నవని విన్నాం. ఎంత కష్ట నష్టాలకైనా సరే ఓర్చి వాటన్నిటినీ తప్పక దర్శించి తీరాలి,’ అన్నాడు.

‘అయితే మీ యిష్టం. మీ ప్రయాణం ఎప్పుడో చెప్పుండి. ఆ ప్రాంతాలు బాగా తెలిసిన వాళ్లొకణ్ణి మీ వెంట పంపుతాను. వాణికి తిండి తిప్పలూ మీరే చూడాలి. తిరిగి వచ్చింతర్వాత పారితోషికంగా కొంత డబ్బు ఇవ్వపలని ఉంటుంది.’ అన్నాడు, సత్రం యజమాని.

శిథిముఖీ, విక్రమకేసరీ అందుకు అంగీకరించారు. మర్మాడు సూర్యోదయం వేళ పొట్టిగా గున్న ఏనుగు పిల్లలా ఉన్న ఒక నడి వయసువాళ్లి, సత్రం యజమాని వాళ్ల దగ్గరకు తీసుకువచ్చి, ‘అయ్యా, ఇతడిపేరు జాంగీలా. ఇభ్యజాతి వాళ్లుండే ప్రాంతాలన్నీ తనకు బాగా తెలుసునంటు న్నాడు. ఇతడూ ఆ జాతివాడే’ అని చెప్పాడు.

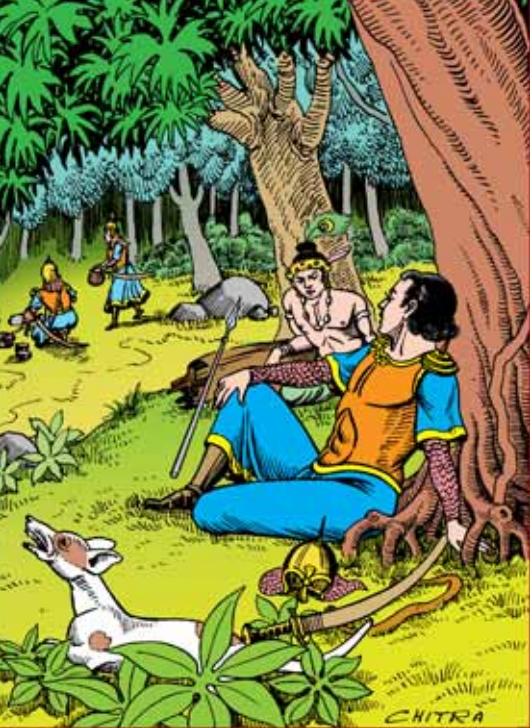
శిథిముఖీ అతణ్ణి నభాశిఖ పర్యంతం పరీక్షగా చూశాడు. మనిషి ముఖం చూసి స్వభావాన్ని కనిపెట్టేందుకు అతడికి సాధ్య మయేలా కనిపించలేదు. జాంగీలా పెదాల మీద చిరునవ్వు కదులుతున్నది. ముఖం మీద ఎలాంటి భావం ప్రస్నాటం కాలేదు. ఎండ వానలకు గురై, బాగా బీటలు బారిన నల్ల రాతిపలకలా ఉన్నది అతడి ముఖం.

జాంగీలాను పరిచయం చేసి సత్రం యజమాని వెళ్లిపోగానే, శిథిముఖి అతడితో, ‘నీవు నమ్మకస్తుడివా కావా అన్న భయం మాకు లేదు. మేం నలుగురం, నువ్వోక్కుడివి. కాని, నీకు ఇభ్యజాతి వాళ్లుండే ప్రాంతాలు క్షుణ్ణింగా తెలుసునా అన్నదేనా కనుమానంగా ఉన్నది,’ అన్నాడు.

‘నేనెంత నమ్మకస్తుణ్ణో మీరే తెలుసు కుంటారు. పోతే, నేను పుట్టి పెరిగింది ఇభ్యజాతి వాళ్లుండే ప్రాంతానే. నేను ఆ జాతివాళ్లేనని సత్రం యజమాని తమకు చెప్పాడు గదా? ఆయన నన్నబాగా ఎరుగు,’ అన్నాడు జాంగీలా.

‘సరే, నీకు దారిభత్యం మేమే జరు పుతాం. ప్రయాణం ముగిసి తిరిగి ఈ

కామాఖ్య నగరం చేరింతరవాత, నీకు పారి తోషకంగా అయిదు బంగారు కసులిస్తాం. ఇష్టమేనా? ఆలోచించుకుని చెప్పు, 'అన్నాడు శిభిముఖి. 'ఆలోచనెందుకు, తమదయ.' అన్నాడు జాంగీలా.

'మముల్ని ఆ లోయల్లోని గోల్ భరా అన్న ఇభ్యజాతి గ్రామం చేర్చాలి. ఆ దాపుల్లో ఎక్కడో అతిపురాతనమైన ప్రసిద్ధ దేవాలయం ఉన్నదని విన్నాం,' అన్నాడు శిభిముఖి.

గోల్భరా అన్న పేరు వింటూనే జాంగీలా కొంచెం ఊలిక్కిపడి, 'చిత్తం, అలాగే అక్కడికి దారి చూపుతాను, ఆ గ్రామం నేనెరి గినదే. కాని మీరన్నట్టు అక్కడ ప్రసిద్ధ దేవాలయం ఏమీ లేదు. తరవాత నన్ను

తప్పు పట్టుకుండా ముందే, ఉన్న సంగతి తమకు మనవి చేసుకుంటున్నాను,' అన్నాడు.

'ఉన్నట్టు మేం విన్నాం, అపునా, కేసరీ?' అంటూ శిభిముఖి విక్రమకేసరికేసి చూసి, అతడు అపునన్నట్టు తల ఊపగానే, జాంగీలాతో, 'నువ్వు మాకు ఆ గ్రామానికి దారి చూపు. అక్కడికి చేరింతరవాత సంగతి మేం చూసుకుంటాం. ప్రయాణం ఈ సాయంకాలమే. సిద్ధంకా,' అన్నాడు.

జాంగీలా వాళ్లకు నమస్కరించి వెళ్లిపాయాడు. ఆ సాయంత్రం తమకు దారిలో అవసరం అయిన ఆహారపదార్థాలనూ, ఇతర సామగ్రినీ రెండు కంచరగాడిదల మీద వేసుకుని, శిభిముఖి, విక్రమకేసరి నదీలోయల కేసి నింపాదిగా బయలు దేరారు. జాంగీలా వాళ్లకు ముందు నడుస్తూ దారి చూపసాగాడు.

చీకటిపదుతూనే అందరూ అరణ్యం లోని ఒక చిన్న కొలను ప్రాంతం చేరారు. ఆ రాత్రికి అక్కడ ఆగి, వంట చేసుకుని, మర్మాటివేకువజామున తిరిగి ప్రయాణం కావడానికి వాళ్లు నిశ్చయించుకున్నారు. వంటపనిలో అజితుడూ, వీరభద్రుడూ నిమగ్నులయ్యారు. జాంగీలా ఎండు పుల్లలు తీసుకువస్తునని శిభిముఖితో చెప్పి, అరణ్యంలోకి పోయాడు.

శిభిముఖి, విక్రమకేసరీ ఒక చెట్టు నానుకుని కూర్చుని తమ ముందు కార్య చందమామ

క్రమాన్ని గురించి మాట్లాడుకోసాగారు. విక్రమకేసరికి, జాంగీలా మీద పూర్తి నమ్మకం కలగలేదు. వాడు తమను తప్పు దారి పట్టిస్తాడే అన్న అనుమానం అతడు బయటపెట్టాడు. శిఖిముఖినీ ఇలాంటి అనుమానమే అప్పుడప్పుడూ పీడిస్తున్నది.

‘మన జాగ్రత్తలో మనం ఉండాం. ఈ జాంగీలా, శిథిలాలయ పూజారి అనుచరు డేమో అనే గదా నీ భయం. ఆ దుర్మార్గుడే మనను ఏమీ చేయలేనప్పుడు, ఈ వెధవ చేయగలిగిందేమిటి?’ అన్నాడు శిఖిముఖి.

విక్రమకేసరి ఏదో జవాబు చెప్పబోయేం తలో, ఎర్రగండు చిన్నగా మొరిగి, దాపుల ఉన్న గుబురు చెట్లకేసి బయలు దేరింది. శిఖిముఖి కుక్క వాలకం చూసి విక్రమకే సరిని హాచ్చరించి, దానివెనక్కే నిశ్శబ్దంగా నడిచాడు. విక్రమకేసరి కత్తి దూసి నిల బడి, చుట్టూ అలముకుంటున్న చీకటి లోకి గుచ్ఛి గుచ్ఛి చూడసాగాడు.

ఎర్రగండు చెట్లలో కొంత దూరం ముందుకు పోయి, ఒకచోట ఆగి, తల పైకెత్తి మొరగ సాగింది. నేలకు దాదాపు అయిదారడుగుల ఎత్తులో దట్టంగా పరు చుకుపోయిన చెట్లకొమ్మల కేసి, శిఖిముఖి పరీక్షగా చూశాడు. అక్కడ శత్రువెవడైనా దాగి ఉన్నాడేమో అని సంశయం అతడి కృలిగింది.. కాని అక్కడ ఎవరూ ఉన్నట్లు లేదు. అంతలో అతడికి దూరంగా ఎవరో చిన్నగొంతుతో మాట్లాడుతున్నట్లు అను

మానం కలిగింది. అతడు ముందుకు నడవబోయాడు. ఎర్రగండు అతడి దారిని అడ్డగిస్తూ తల పైకెత్తి పెద్దగా మొరగటం ప్రారంభించింది.

ఈసారి శిఖిముఖికి అడుగుల చప్పుడు స్పష్టంగా వినబడింది. చూస్తూండగానే జాంగీలా భుజం మీద ఇన్ని ఎండు పుల్లలు పెట్టుకుని వేగంగా అతడి కేసి రాసాగాడు. శిఖిముఖి అతడి కేసి రెండ దుగులు వేసేంతలో చెట్లకొమ్మల్లోంచి ఒక పెద్ద కొండ చిలువ రపేమంటూ జాంగీలా మీద పడి అతడి శరీరాన్ని బలంగా చుట్టి వేయసాగింది. ఎర్రగండు పెద్దగా అరుస్తూ ముందుకు దూకింది. జాంగీలా ఒక చావు కేక పెట్టాడు.

CHITRA

శిఖిముఖి ఓ క్షణం పాటు కొయ్యబారి పోయాడు. మరుక్షణంలో అతడికి జాంగీలా ఎలాంటి ఘోర ప్రమాదంలో చిక్కుకు న్నాడో అధ్యమైంది. అతడు పరిగెత్తుకుంటూ పోయి కొండచిలువ తల నరికేందుకు కత్తి దూశాడు. కానీ, కొండచిలువ జాంగీలాను నడుము నుంచి పైన తనదేహంతో బలంగా చుట్టి అతడి తలను ఒడిసి పట్టుకునేం దుకు ప్రయత్నిస్తున్నది. ఆ చీకట్టో కత్తి గురి ఏమాత్రం తప్పినా కొండ చిలువ తలకు మారుగా జాంగీలా తన తెగి కింద పడే ప్రమాదం ఉన్నది.

జాంగీలా ఉక్కిరిబిక్కిరై పోతూ చిన్నగా మూలుగుతున్నాడు. శిఖిముఖి, భయపడకు 'జాంగీలా, ఇదుగో కొండచిలువను నరికేస్తున్నాను,' అంటూ ఎదమచేత్తో పాము మెడపట్టుకుని ఇవతలికి లాగుతూ అదే సమయంలో కత్తితో దాని మెడ మీద బలంగా కొట్టాడు.

తల తెగిపోగానే, జాంగీలా శరీరం మీద నుంచి కొండచిలువ దేహం మెలికలు తిరుగుతూ కింద పడిపోయింది. జాంగీలా పెద్దగా మూలిగి ఒక పక్క దభీమంటూ పడిపోయాడు. ఈ గందరగోళం అంతా విన్న విక్రమకేసరీ, అజిత, వీరభద్రులూ అక్కడికి పరిగెత్తుకు వచ్చారు.

శిఖిముఖి, జాంగీలాను లేవనత్తేందుకు వంగుతూ, 'కొండచిలువ తల నరికాను. దాని పట్టులో చిక్కి నీ కాళ్లూ చేతులూ ఏమైనా విరిగిపోలేదు కదా?' అన్నాడు.

జాంగీలా జవాబిచ్చేందుకు గొంతు సపరించుకునేంతలో చీకట్టో నుంచి 'అఫోరీలు భక్తితో పూజించే కొండచిలువ తలన రికినవాడెవడు? ఇదుగో, నీ తల నరకబోతున్నాం, కాచుకో!' అంటూ నలుగురైదు గురు భయంకరాకారులు, పెద్ద పెద్ద శూలాలు పైకెత్తి, శిఖిముఖి కేసి పరుగిత్తుకు రాశాగాడు. (ఇంకా ఉంది)

65వ సంపత్తురంలో చందమామ

1947 - తెలుగు, తమిళం
 1948 - కన్నడ
 1949 - హిందీ
 1952 - మలయాళం, మరాటీ

1954 - గుజరాతీ
 1955 - ఇంగ్లీష్
 1956 - ఒరియా, సింధీ
 1972 - బెంగాలీ
 1975 - గురువ్యాఖ్యా
 1976 - అస్సామీన్
 1978 - సింహాశ
 1984 - సంస్కృతం

కొన్ని ప్రచురణలు (సింధీ, సింహాశ, గురువ్యాఖ్యా మరియు అమెరికాలో ద్వ్యాభాష పత్రికలు) కొంత కాలం నడిచిన తర్వాత నిలిపివేయబడ్డాయి.

2003 - జూనియర్ చందమామ. సింగపూర్ కోసం ఇంగ్లీషు-తమిళ ద్వ్యాభాషా పత్రిక. ఉత్తర అమెరికా కోసం ఇంగ్లీషు-తెలుగు, తమిళం, హిందీ, గుజరాతీ ద్వ్యాభాషా పత్రికలు.

2008 - 7 ప్రాంతీయ భాషల్లో వెబ్సైట్లు ప్రారంభించబడ్డాయి. అన్నలైన్ షాపింగ్ ప్రవేశపెట్టబడింది.

2004 - సంతాలీ, గిరిజన భాషలో తొలి పిల్లల పత్రిక.

2011 - చందమామ డిజిటల్ ప్రచురణలు ఐప్యోడ్/ఐఫోన్ అప్లికేషన్లకోసం ప్రారంభించబడ్డాయి. అడియో కథలు కూడా ప్రారంభించబడ్డాయి.

2008

2011

అనేక భాషల్లో చందమామ, ఒక ఉమ్మడి సంప్రదాయం

చలాకి రాము - సరదా సోము

పూర్వం శివపురంలో రాము-సోము అని ఇద్దరు కవలపిల్లలు ఉండేవారు. వాళ్ళు తమ చమత్కారాలతో సమస్యల్ని పరిషురిస్తుండడంతో గ్రామస్థులు ఆ సోదరుల్ని చలాకి రాము-సరదా సోము అని పిలిచేవారు. జమీందారు రాజమల్లు ఆ అన్నదమ్ముల్ని ప్రత్యేకంగా పిలిపించి మరీ తన దివాణంలో ఉద్దోగాలిచ్చాడు.

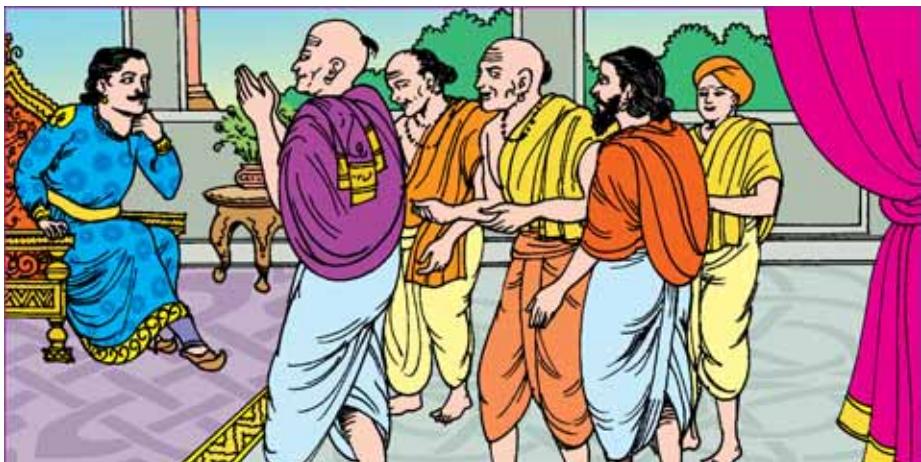
ఒకసారి రాము-సోము దివాణం నుంచి తిరిగి వస్తుండగా, ఊళ్ళో నారాయణయ్య అనే పెద్దమనిషి ఇంటి అరుగుమీద పదిమంది చేరి కనపడ్డారు. అక్కడ నారాయణయ్య బావ రంగయ్య అమాయికుడైన నారాయణయ్యను అపహస్యించేస్తున్నాడు. రంగయ్య తెలివైన వాడే అయినా, మంచితనంలో నారాయణయ్య కాలిగోటికి చాలడు. రాము-సోము నారాయణయ్యను రంగయ్య బారినుండి కాపాడాలనుకుని, తామూ ఆ అరుగు మీదకు చేరారు.

కాన్నేపు రంగయ్య మాటలు విన్నట్టే విని, ‘అయ్య, మీరు చాలా తెలివైనవారు. మిమ్మల్ని ఒక చిన్న ప్రశ్న అడగోచ్చా’ అన్నాడు రాము. రంగయ్య రామును ఎగాధిగా చూసి, ‘న్నే ప్రశ్న అడిగేంతవాడివిరా.. సరే కానీ,’ అన్నాడు దర్శంగా. అప్పుడు రాము, ‘అభ్యే చిన్న ప్రశ్న బాబూ. ఒక బంతిని సగం దూరం ముందుకీ సగం దూరం వెనక్కి ప్రయాణించేలా చెయ్య లంటే ఎలా విసరాలి?’ అంటూ ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్న వింటూనే రంగయ్య వెలవెలబోయి, డాంబికంగా, ‘ఇంకెప్యూడ్చర్ ఇలాంటి పనికిమాలిన మాటలు మాట్లాడబోకు’ అన్నాడు. అప్పుడు సోము, ‘మీకు జవాబు తెలియ నిదల్లా తెలివి మాలినదవుతుందా, బంతిని పైకి విసిరితే అది మొదట తిన్నగా పైకి అంటే ముందుకు దూసుకుపోతుంది. అలా కొంతదూరం పైకి వెళ్లి మళ్ళీ కిందకు దిగుతుంది. అంటే వెనక్కి ప్రయాణిస్తుందన్నమాట. ఈ మాత్రం మీకు తెలియదా?’ అన్నాడు.

ఖంగుతిన్న రంగయ్య మా నారాయణయ్య బాబాయి జోలికొస్తే ఊరుకోమంటూ అన్నదమ్ములు చేసిన హాచ్చరికను గ్రహించుకుని నోరు కుట్టేసుకున్నాడు. – లక్ష్మీ గాయత్రి

పండితపుత్రుడు

ఒకప్పుడు ప్రయాగ నగరానికి ప్రదీపుడు రాజు. ఆయన ఆస్థానంలో అనేకమంది పండితులుండేవారు. వారిలో కొందరు చాలా తరాలుగా ఆస్థానపండితులుగా ఉంటున్నవారు. అలాటివారిలో బద్రీ ప్రసాద్ అనేవాడోకడున్నాడు.

బద్రీప్రసాద్ తండ్రి, తాత, ముత్తాతలు గొప్ప పండితులు. ప్రయాగ నగరపు ఆస్థానంలో ఉండినవారు. అయితే బద్రీప్రసాద్ మటుకుకేవలం పండితపుత్రుడు. అంటే వట్టి శుంర. ఏళ్ళ తరబడి వినటం వల్ల అతనికి వేల కొద్దీ శ్లోకాలు కంఠతఃఖ్యాగాని కొంచెమైనా ప్రపంచజ్ఞానం లేదు. పరమమూర్ఖుడు. ఈ సంగతి రాజుకు తెలియదు.

అయితే ఆస్థానంలో ఉండే తతిమ్యా పండితులు బద్రీప్రసాద్ విషయం సులు

వుగా కనిపెట్టారు. అటువంటి మూర్ఖుడికి తమతోసమానమైన స్థానం ఉండటం వారికి ఏ మాత్రమూ సమ్మతం కాలేదు. అందు చేత వారు రాజుదగ్గరికివెళ్లి, ‘మహాప్రభో! బద్రీప్రసాద్ ప్రపంచజ్ఞానం లేని ప్రెబిగు లవాడు. అతనికి ఆస్థానపదవి ఇవ్వటం ఆస్థానానికి అప్రతిష్ట. అతని తెలివితేటలు మీరే స్వయంగా పరీక్షించి చూడవచ్చు,’ అన్నారు.

ప్రదీపుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఎందు కంటే బద్రీప్రసాద్ తండ్రి దిగ్గజం లాంటి పండితుడు. ఆయన చనిపోగానే ఆస్థానం బద్రీప్రసాద్కు లభించింది.

విబూతి రేఖలూ, శాలువా, కర్కులండ లాలూ ధరించి బద్రీ ప్రసాద్ చూడటానికి అందరు పండితుల్లాగే ఉన్నాడు. వాస్తు వంగా ఎంత మూర్ఖుడో పరీక్షించుదామని

రాజుగారు ఒకనాడు సభలో బద్రీప్రసాద్‌ను ఇలా అడిగాడు.

‘పండితోత్తమా! కొందరు మనుషులు తాబేళ్లను పట్టుకుంటూండగా చూశాను. వారికి తాబేళ్లవల్ల ప్రయోజనమేమిటో నాకు అర్థం కాలేదు.’

ఇది విని బద్రీప్రసాద్ ‘మహారాజా! తాబేలు పాలు చాలా రుచిగా ఉంటాయి. వాటి బోచ్చుతో కాళ్లిరు శాలువాలు నేస్తారు,’ అన్నాడు తడువుకోవుండా.

రాజుకు అశ్వర్యం వేసింది. కానీ సభలో కొందరు నవ్వారు. బద్రీప్రసాద్ మూడుడని తేలిపోయింది. రాజు ఈవిధంగా అడిగాడు.

‘పండితోత్తమా! నేనోక విడ్డురమ్మెన వార్త విన్నాను. ఒక కుండెలు గర్జిస్తూ సింహం మీదికి దూకిందట. ఇది నిజమ్మె ఉండ వచ్చునా?’

‘అందులో విడ్డురం ఎమీ లేదు, మహారాజా! సింహాలు కుండెళ్లకు సహజమైన ఆహారమే. కుండెలు సింహం మీదికి ఉరికి

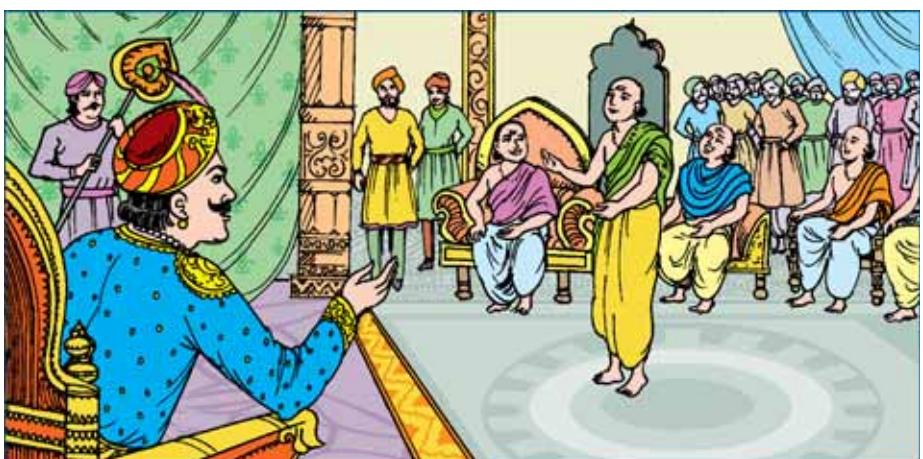
కుంభస్త్రలం పగలగొట్టి తింటుందని శాస్త్రాలలో చెప్పి ఉన్నది’, అన్నాడు బద్రీప్రసాద్ ఈసారి సభికులు మరింత గట్టిగా నవ్వారు. రాజుగారికి నవ్వు వచ్చింది.

‘అయితే, పండితోత్తమా, నేనోకసారి తగులబడుతున్న చెరువును చూశాను. ఆ చెరువులో నాకు ఒక్కచేప కూడా కనిపించలేదు. కారణం ఏమై ఉంటుంది?’ అని అడిగాడు రాజు.

‘చెరువు తగులబడుతున్నది గదా. అందుచేత చెరువులోని చేపలు ఒడ్డుకు వచ్చి సమీపాన గల చెట్లక్కి ఉంటవి!’ అన్నాడు బద్రీప్రసాద్.

‘తామే చూశారు గదా. మహారాజా! ఈ మూడుణ్ణి తక్కణమే ఆస్థానం నుంచి పంపి వేయండి’. అన్నారు పండితులు రాజుతో.

‘ఇంతహస్యం పుట్టించగలవాళ్లి ఆస్థాను నుంచి వెళ్లగొట్టడం మాకిష్టం లేదు. నేటి నుంచి బద్రీప్రసాదును ఆస్థాన విదూషకు దుగా నియమిస్తున్నాం!’ అన్నాడు రాజు.

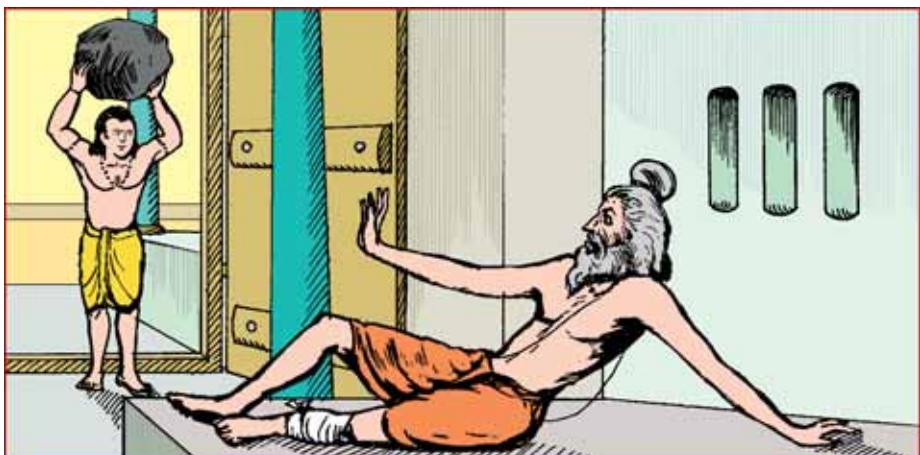
పోతూ పోలీ

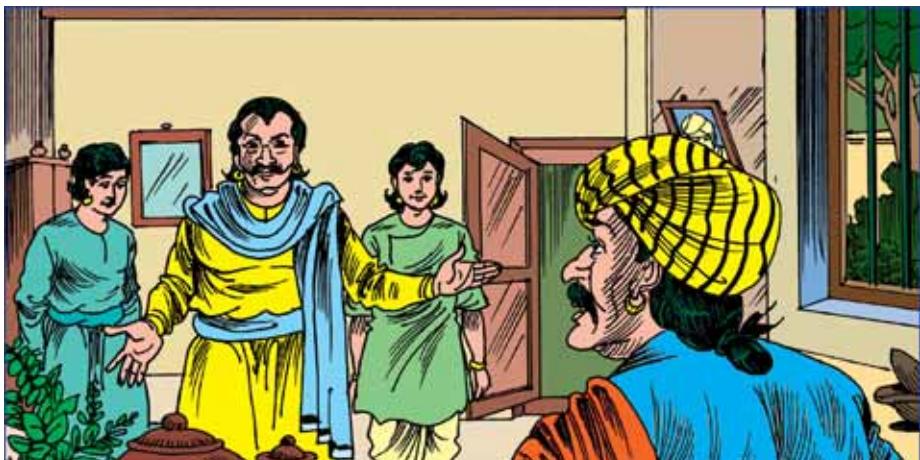
ఒక గురువు వద్ద ఇద్దరు శిష్యులుండేవారు. వారికి ఒక్క కొణం కూడా పడేది కాదు. వారిద్దరికి తగాదా రాకుండా చూసేసరికి గురువుకు తల ప్రాణం తోకు వస్తూండేది. ఆఖరుకు, అయిన నిద్రపోయేముందు కాళ్లు వత్తేటప్పాడు కూడా వాళ్లు తగూ పడుతుండేవారు. అందుచేత గురువుగారు తన కుడికాలు ఒకడికీ, ఎడమకాలు, మరొకడికీ పంచాడు.

ఇలా ఉండగా, ఒక సారి ఒక శిష్యుడు, గురువుగారి ఎడమకాలు పట్టేవాడు, ఊరికి వెళ్లవలని వచ్చింది. ఆ రాత్రి రెండో శిష్యుడు గురువుగారి కుడికాలు మాత్రం పట్టి వెళ్లి పోబోయాడు. ‘ఒరే నాయనా, కాస్త ఆ రెండో కాలు కూడా పట్టి మరీ వెళ్లరా!’ అని గురువు వాళ్లి బతిమాలాడు. కానీ ఈ శిష్యుడికి రెండో హాడిమీద ఎంతకోపమో, వాడు పట్టే గురువుగారి కాలిమీద కూడా అంత కోపమే. అందుచేత వాడు ఒక రాయి తెచ్చి గురువుగారి ఎడమకాలు మీద గట్టిగా వేశాడు. పాపం, గురువుగారు బాధతో కేకలు పెట్టి, మూర్ఖుడై తన శిష్యుణ్ణి తిట్టి, వైద్యుడిచేత కాలికి కట్టు కట్టించుకున్నాడు.

ఇంతలోనే, ఊరికి పోయిన శిష్యుడు తిరిగి వచ్చాడు. తన కాలు కట్టు కట్టి ఉండటం చూసి, ఆత్రంగా, ‘గురువుగారూ, కాలుకేమయింది?’ అని అడిగాడు. జరిగిన సంగతి గురువు చెప్పాడు.

‘దుర్మార్గుడు ఇంతుని చేస్తాడో? నేనేనా అంత చాతగానివాళ్లి,’ అంటూ వాడు మరింత పెద్దరాయి తెచ్చి, గురువు లబలబలాడుతున్న లక్ష్యపెట్టుకుండా, గురువుగారి కుడికాలు చితకగొట్టాడు.

ఉత్తమ వైద్యుడు

వల్లభాషురవాసి ధనాచారి పేరున్న వైద్యుడు. ధనాచారికి పిల్లలేదు. ఎవరికైనా వైద్యువుతో నేర్పుదామనివున్నా ఏ విద్య అయినా స్వాత హగా కొంత ఆసక్తి, అభిలాషా వుంటే తప్ప, కేవలం నేర్పితే రాదని ఆయన నమ్మకం.

ధనాచారికి దూరపు బంధువైన తిరుమ లాచారి, తన కొడుకు లిడ్డరితో కలిసి వల్లభా పురానికి వైద్యుం కోసం వచ్చాడు. కొంతకాలంగా అతడు నారిపుండు వ్యాధితో బాధపడుతున్నాడు. ఆయన కొడుకులు రమణు, రాఘవుడు ఇద్దరూ ధనాచారి చేస్తున్న వైద్యుతో పట్ల ఆకర్షితులయ్యారు.

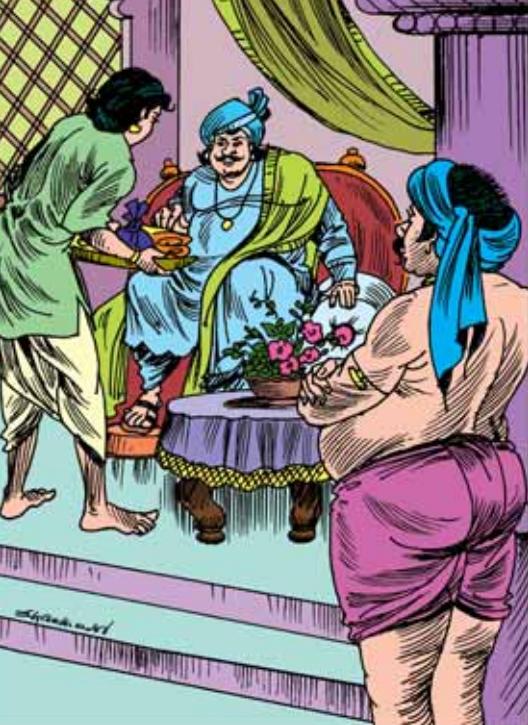
ధనాచారి వైద్యుంతో రెండు వారాల్లో తిరుమలాచారి వ్యాధి బాగా తణ్ణముఖం పట్టింది. ఆయన తిరిగి నగరానికి ప్రయాణమవుతూ ధనాచారితో, “తమరు అపర ధన్యాంతరులు. కానీ, ఇంత విద్యత్తు, మీతోనే ఆగిపోవడం, నాకెందుకో నచ్చడంలేదు,” అన్నాడు.

అందుకు ధనాచారి, “నే చేయగలిగిందే మీలేదు కదా! కొంతయినా ఈ విద్యపట్ల సహజంగా ఆసక్తి, అనురక్తి వుంటే తప్ప, ఇతరులకు నేర్చలేం,” అన్నాడు.

“నా కొడుకులు రమణుడూ, రాఘువుడూ ఇద్దరికీ వైద్యుం పట్ల ఆసక్తిపుంది. వాళ్ళను మీ శిష్యులుగా చేసుకోండి,” అని కోరాడు తిరుమలాచారి. తగిన పరీక్ష పెట్టిన తర్వాతే వాళ్ళను శిష్యులుగా స్వీకరిస్తాన్నాడు, ధనాచారి.

ఆ జవాబుకు తృప్తిగా తలాడించి తిరుమలాచారి నగరానికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ ఇద్దరిలో రమణుడు తెలివైనవాడు. తొందరగా ఆకళింపు చేసుకునేవాడు. రాఘువుడు సెమ్ముదస్థడు. విషయాన్ని ఒకటిరెండు సార్లు విని నిర్ధారించుకునేవాడు. పది రోజుల పాటు ఇద్దరికీ పలురకాల ఆకులు, మూలికలు మొదలైనవాటిని పరిచయం చేశాడు ధనా

నందిరాజు పద్మలతాజయరాం

చారి. తను వైద్యం చేసే విధానాన్ని పరిశీలిం చమని చెప్పేవాడు.

ఇలావుండగా, పక్క ఊరు భూస్వామికి బోత్తిగా అన్నహితవు పోయిందని, కనిపిం చని రోగేసే ఆయనను కృంగదీస్తోందని, ధనాచారి వచ్చి వైద్యం చేయాలనీ కబురు వచ్చింది. ధనాచారి కబురు తెచ్చిన వ్యక్తి దగ్గర మరికొంత సమాచారం రాబట్టాడు. భూస్వామి అజీర్లవ్యాధికి మందేం వాడాలో చెప్పి, రమణుణ్ణి పంపాడు.

రమణుడు వారం రోజుల పాటు గురు వుగారు చెప్పిన మూలికలూ, ఆకులూ నూరి గుళికలు చేసి భూస్వామికి ఇవ్వసాగాడు. ఆయనకు తగ్గినట్టే తగ్గి తిరిగి రోగం తిరగబెట్టింది. రమణుడి కేమీ పాలుపోలేదు. ఈసారి రాఘువుడు, భూస్వామి వద్దకు వెళ్లి తాను వైద్యం చేస్తానన్నాడు.

సరేనన్నాడు ధనాచారి. ముందుగా ఆయన ప్రతి రోజు భుజించే ఆహారాన్ని తెప్పించి, పరీక్షించాడు రాఘువుడు. ఆయన భోజనం నిండా నెయ్యి, నూనెలు గుప్పించబడివున్నాయి. అసలు లోపం ఎక్కుడుండో అథ మైంది రాఘువుడికి.

“ఆయ్యా! మీరు పథ్యం చేయవలసి వుంటుంది. పది రోజుల పాటు చింత పండు రసం, చిలికిన మజ్జిగత్తే కూడిన భోజనం మాత్రమే చేయాలి. అప్పుడేనేను, మా గురువుగారి ఆజ్ఞగా ఇచ్చే ద్రావకం తమకు ఉపకరిస్తుంది,” అన్నాడు రాఘువుడు వినయంగా.

అలాగేనన్నాడు భూస్వామి. వారం రోజు లలోపుననే, ఆయన అజీర్లవ్యాధి తగ్గు ముఖం పట్టింది. భూస్వామి ఎంతో సంతోషించి రాఘువుడికి ఘనంగా సంభావనలు ఇచ్చి సాగనంపాడు.

రాఘువుడు తిరిగి వచ్చిన సమయంలో ధనాచారి ఇంటలేదు. రమణుడు, అతడ్చీ అడిగి జరినదంతా తెలుసుకున్నాడు. సాయంత్రం ధనాచారి ఇంటికి రాగానే, రమణుడు ఆయనతో, “గురుదేవా! రాఘువుడు, భూస్వామికి చేసిన వైద్యమేమిటో తెలుసుకున్నాను. శాంతిపాడి, జీలకర్, కాస్త మిరియం, మరికొంత బెల్లం కలిపి కాచిన కషాయం మాత్రమే! కానీ, నేను మాత్రం తమరు చెప్పిన వైద్యాన్నే చేశాను. అయినా ఘలితం కనిపించలేదెందుకని?” అని అడిగాడు.

“ధనాచారి చిరునవ్వునవ్వు, “రమణా! వైద్యుడు రోగిని మాత్రమే కాదు, రోగాన్ని

కూడా పరీక్షించాలి. రోగానికి మూలకారణ మేమిటో తెలుసుకోగలగాలి. భూస్వామి అతిగా భోజనం చేయడం వల్ల వచ్చిన వ్యాధి. దానికి మందులకన్నా, లంఖణమే బాగా పనిచేస్తుంది. అందుకే రాఘవుడి వైద్యం ఫలించింది,” అన్నాడు.

మరునాడు మూలికల కోసం వనంలో తిరుగుతూండగా రమణుడు, రాఘవులకు ఒక వ్యక్తి స్పృహ లేకుండా పడివుండడం కనిపించింది. చిరిగిన దుస్తులతో బక్కచికిత్స వున్న అతణ్ణి చూసి, “ఎవడో బిచ్చగాడు. తిండి లేక సామ్యసిల్లినట్టున్నాడు. పద, మనం వచ్చినపని చూద్దాం,” అంటూ కదలబోయాడు రమణుడు.

“వచ్చినపని సరే! ఆపదలో వున్న ఇతణ్ణి ఇక్కడ ఎలా వదిలిపెణ్ణి పోగలం,” అంటూ రాఘవుడు అతడి ముఖం మీద నీరు చల్లి, స్పృహాగానే, “రమణా! ఇతణ్ణి ఇంటికి తీసుకుపోయి భోజనం పెట్టిద్దాం. ఇలా పడివుండడానికి కారణం తిండిలేక పోవడంతో పాటు, మరేదైనా వ్యాధి కూడా వున్న

దేమో పరీక్ష చేయిద్దాం,” అని, ఆ వ్యక్తిని ధనాచారి వద్దకు తీసుకువచ్చాడు.

జరిగింది విన్న ధనాచారి, రమణుడితో, “నిస్పహాయ స్థితిలో వున్నవాళ్ళ పట్లా, రోగులపట్లా వైద్యాఫికి సానుభూతి వుండాలి. అతడి ఆర్థిక పరిస్థితుల్ని పరిశీలించి డబ్బు తీసుకోవాలి. వైద్యుడు, రోగికి మంచి మిత్రుడిగా, శైయోభిలాపిగా మసలుకోగలిగితే, వృత్తిలో రాణించగలడు,” అన్నాడు.

ధనాచారి మాట ముగించగానే, రమణుడు పెల పెల పోతూ, “క్కమించండి, గురుదేవా! వైద్య వృత్తి ద్వారా, వ్యాపారం కన్నా ఎక్కువ ఆర్థించే ఉద్దేశ్యంతో ఇక్కడికి వచ్చాను. మా తంత్రిగారి నగల దుకాణంలో ఒక సగ అమ్మితే వచ్చే లాభం, పదిమందికి వైద్యం చేసినారానట్లు కనబడుతున్నది. ఈ వైద్య వృత్తి నా మనస్తత్వానికి సరపోదు, క్కమించండి!” అని సెలవు తీసుకున్నాడు.

రాఘవుడు, ధనాచారి అడుగుజాడల్లో నడిచి, కొంత కాలానికి ఉత్తమ వైద్యుటిగా, ఉత్తమ శిష్యుడుగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు.

చెల్లయిన బకాయిలు

జగపతిరాయుడనే జమీందారు తన జమీలోని రామాపురం అనేగ్రామంలోరైతుల నుంచి బకాయిలు వసూలు కావటం లేదని విని స్వయంగా తానే ఆ గ్రామానికి వెళ్లాడు.

గ్రామకచేరీ చావడిలోరైతులంతా చేరి జమీందారుతో పంటలు సరిగా లేవని, పట్టానికి పోయి ఏ కూలోనాలో చేసుకుని వచ్చిన దానితో బకాయిలు కొంతవరకైనా కడదామన్నా ఊరు దాటి వెళ్లడానికి పక్కనున్న వాగు ఏడాది పొడవునా అడ్డంగానే ఉంటున్నదనీ, కొన్నాళ్ల బాకీలు మాపు చేస్తే తప్ప బతకలేమనీ వాపోయారు.

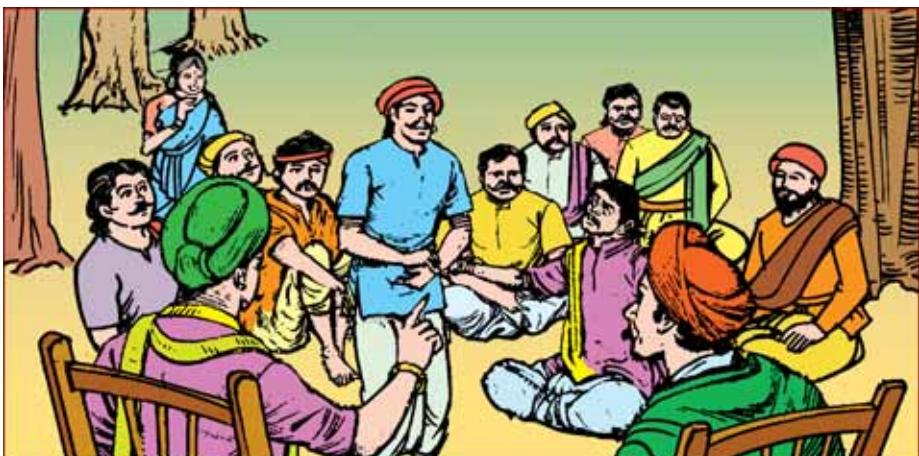
జమీందారు వారి విన్నపాలు విన్నాక, ‘ఈ పరిస్థితిని మనం ఇన్నాళ్లా చూస్తూనే ఊరు కున్నామా? అని అక్కడే ఉన్న గ్రామాధికారిని అంగిగాడు. అందుకు గ్రామాధికారి ఈ బిదార్పులన్నీ వింటూ కూర్చుంటే భాకీలు చెల్లుబాటు కావని కర్మశంగా అన్నాడు.

ముకుందుడు అనేవాడు రెండెళ్ల కిందట జమీందారుకు పష్టిపూర్తి జరిగినప్పుడు ఈ ఊరికి ఆనుకుని పారే చిట్టివాగుకి అడ్డుకట్ట వేయిస్తాననీ, నాడు హామీ ఇచ్చిన విషయం గుర్తు చేశాడు. జమీందారు బకాయిలకీ, ఈ విషయాలకీ ఏమిసంబంధమని కోప్పడ్డాడు.

అందుకు ముకుందుడు అమాయకంగా ‘నెరవేర్చని వాగ్గానాలకీ తీర్చని అప్పులకీ తేడా ఏమీ లేదని మా ఆయ్య అంటూండటం జ్ఞాపకం వచ్చి అలా అన్నాడు. తప్పయితే క్షమించండి,’ అన్నాడు.

ముకుందుడి మాటల్లోని అంతరాళ్లం గ్రహించిన జమీందారు గ్రామాధికారితో ‘ఈ కుర్రవాడన్నది విన్నాక మన్మే బకాయిలు ఇప్పటికి చెల్లుబాటుయ్యాయని అర్థమయింది. ఈ గ్రామస్థులకి మనం చేయాల్సినవి చేయించండి,’ అంటూ ముకుందుడి ధైర్యాన్ని అభినందిస్తూ వెళ్చిపోయాడు.

- జోన్సులగడ్డ రత్న

కెరీక్ అంటే?

ప్రమేశం/ఎంచుల ప్రక్రియ దేశవ్యాప్త రాతపరీక్,
పైలట్ ఆప్సిట్యూడ్ టెస్ట్ మరియు ఇంటర్వ్యూ
పై ఆధారపడి ఉంటుంది. రాతపరీక్సను దెండు
గంటల వ్యవధిలో పూర్తి చేయాలి. దీంట్లో
సాధారణ ఇంగ్లీషు, లెక్కలు, భౌతికశాస్త్రం,
మరియు తర్వజ్ఞానాన్ని పరీక్షిస్తారు. కోర్సులో
చేరడానికి ముందు క్లాస్ వన్ వైద్య ధ్రువప
త్రాన్ని సమర్పించవలసి ఉంటుంది.

భారతీయ పైలట్ శిక్షణ సంస్థల వివరా
లను కింద పొందుపర్చడమైనది.

- Indira Gandhi Rashtriya Uran Akademi (IGRUA), Raebareli, (UP) (www.igrua.gov.in).
- Orient Flight School Chennai (www.orientflights.com).
- Thakur College of Aviation, Samata Nagar, Kandivli (E) Mumbai.
- Institute of Aviation and Aviation Safety (IAAS), Mumbai.
- Rajiv Gandhi National Flight Training Institute.

పీటిని గురించి తెలుసుకోవడం నిజంగానే ఆసక్తికరంగా ఉంది కదూ...!!! ప్రపంచాన్ని
చుట్టేయడాన్ని సాధ్యం చేసే కెరీక్ కోసం మీరంతా చూస్తున్నారా..! అయితే మీరు తప్పక
పైలట్ కావలిసిందే.

ఇదండీ సంగతి. వచ్చే నెలలో కలుద్దాము.

- సాయి

మెక్సినురా ఆలోచనే క్రెడిట్ కార్డ్ ఆవిష్కరణకు మూలం

అవసరం ఆవిష్కరణలకు తల్లిలాంటిది. తెలి క్రెడిట్ కార్డ్ ఎలా వచ్చిందో ఊహించండి చూద్దాం. 1949లో ఫ్రాంక్ మెక్సినురా అనే వ్యక్తి అప్పుడే రెస్టారెంట్లో భోజనం ముగిం చాడు. తర్వాత మహా ఇబ్బందికరమైన విషయం తెలిసిందటనికి. భోజనానికి చెల్లించ వలసిన డబ్బులు అతడి వద్ద లేవు. దీంతో తన భార్యకు ఫోన్ చేసి ఇబ్బందికరమైన పరిష్కారితి నుంచి గట్టిక్కించమని కోరాడు. ఈ సంఘటన తర్వాత అతడు డైనర్స్ కాబ్ అనే భావనను ప్రతిపాదించాడు. ఇదే చరిత్రలో తెలి క్రెడిట్ కార్డ్ తయారీకి మూలమైంది.

చందులు లోకజ్ఞానం క్వీజ్ - 34

(పదపోర్ట్) లోపు పిల్లలకు)

*Co-sponsored by Infosys
FOUNDATION, Bangalore*

అన్ని స్వరేస సమాధానాలు రాసిన
ఒకరికి బహుమతి ` 250/- *

* స్వరేస సమాధానాలు రాసినవారు
ఒకరికూ ఎక్కువమంది ఉప్పుట్టయితే
బ్లోగ్‌క్రూ విజేతకు ` 50/-
బహుమతిగా ఇప్పుబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంచే :

1. సమాధానాలు రాయండి.
2. మీ పేరు, వయసు (16 ఏళ్ళ)
లోపు ఊండాలి) పిన్ కోడ్స్ సహ
పూర్తి చిరునామా రాయండి.
3. చందారు అయితే, ఆ
నంబర్ రాయండి.
4. కవరు మీద చందులు
లోకజ్ఞానం క్వీజ్ - 34 అని
రాసి, చందులు పూర్తి
చిరునామా రాసి మాకు పంపండి.
5. డిసెంబర్ నెలాభరులోగా మీ
ఎంటీలు మాకు అండాలి.
6. ఫిబ్రవరి 2012 సంచికలో
ఘలితాలు వెలువడుతాయి.

పత్రాలు

1. ముక్కు కింద 13 లీటర్ల నీటిని నిల్చు ఉంచు
కునే భారీ సంఘర్షణ కలిగిన పక్కి ఏది?
2. ఆహారం అందిస్తున్నప్పుడు తన ముక్కును
కిందివైపుకు ఉంచే పక్కి ఏది?
3. శత్రువులను పారదోలేందుకు దుర్వాసన కలి
గిన నూనెను వెదజల్లే పక్కి ఏది?
4. పుట్టబాల్కి రెట్టింపు సైజులో గూడు అల్లు
కునే పక్కి పేరు చెప్పండి?
5. ఏ పక్కి ఈకలను పాడిలాగా మారుస్తారు?
6. పుడుతూనే 16 కిలోల బరువు ఉండే పక్కి
కూనకు జన్మనిచ్చే పక్కి ఏది?
7. తన శరీర బరువుకు ఎనిమిది రెట్లు బరువైన
నీటిని కలిగి ఉన్న చిన్న పక్కి ఏది?

చందులు లోకజ్ఞానం క్వీజ్-31 సమాధానాలు:

1. 1857 మే 10, 2. ఇందిరా ప్రియదర్శిని, 3. సుచేతా కృపలాని,
4. 1947 జూలై 1, 5. క్లెమెంట్ అట్లీ, 6. స్టోర్ట త్యాగం,
7. దక్కిణ కోరియా, బహుమతి బహుమతి కాంగో

August'11 Winners: 1. Deksha Dubey, Seranpore, Hooghly(Dist.), West Bengal - 712249.
2. Yagnesh Saradchandra Chapalkar, Pakhal Road, Nashik - 422006.
3. Shuvashish sarkar, Malda, Chobby bhawan, West Bengal-732101.

నప్యల పుప్యలు

మహిళ: డాక్టర్గారూ, నా భర్త నిద్రలోనే మాట్లాడతారండీ.
డాక్టర్: ఓ. అదేమంత గాభరాపడాల్సిన విషయం కాదు.
నయం కావడానికి మందులిస్తాను.
మహిళ: అయ్యా డాక్టర్ గారూ, ఆయన నాతో ఆ
సమయంలోనే మాట్లాడతారండీ.

రవి: నేను ప్రతిరోజు ఏదైనా ఒక మంచి పని చేస్తుంటాను.
అరుణ్: చాలా మంచిది. మరి ఈరోజు ఏం చేశావు?
రవి: మా ఇంట్లో ఇవ్వాళ ఉదయం ఒక్కరికి
సరిపోయేటంత ఆముదపు నూనె మాత్రమే ఉండింది.
అందుకని నేను దాన్ని మా తమ్ముడికి ఇచ్చేశాను.

నాన్: ప్రతిదీ పైకి ఎగబాకుతోంది. ఆహారధరలు
పెరుగుతున్నాయి; దుస్తుల ధరలు, పన్నులు
పెరుగుతున్నాయి. కానీ, ఒక్కటంటే
ఒక్కటిమాత్రమే తగ్గముఖం పడుతోంది. ఏంటది?
కొడుకు: దానివల్ల మీరు సంతోషించాలిమరి.
తగ్గముఖం పడుతున్న ఆ ఒక్కటే నా రిపోర్ట్ కాద్దే
నాన్..!

పర్యాటకుడు: ఇది ఆరోగ్యకరమైన చోటేనా?
స్థానికుడు: తప్పకుండా నండి. నేను ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు
నేను ఒక పదం కూడా పలకలేకపోయాను. నా తలమీద
వెంట్లుక ముక్కు ఉందంటే ఒట్టు. గది పొడవునా
నడవడానికి కూడా నాకు శక్తి ఉండేది కాదు. చివరికి పరుపు
మీదనుంచి ఎత్తుకుంటే తప్ప కడలలేని పరిస్థితి.
పర్యాటకుడు: ఆశ్చర్యం! ఇక్కడ ఎప్పటినుంచీ ఉంటున్నావు?
స్థానికుడు: నేనిక్కడే పుట్టాను.

కుక్కెన్ - రుచికరమైన బిసెక్రెట్లు

బిసెక్రెట్లతో పంచుగ చేసేసుకుండాం రంపి! ప్రపంచంలోకెల్లా బిసెక్రెట్లు తయారుచేసే రెండో అతి పెద్ద తయారీదారు భారతదేశమే మరి.

అద్యప్ప బిసెక్రెట్ అంటే చిన్న బిసెక్రెట్ ముక్క, ఇది ఒక ప్రవచనం లేదా ఉల్లేఖ నతో కూడిన కాగితాన్ని కలిగి ఉంటుంది. కొంతమందికి అద్యప్ప కుక్కెన్ చక్కటి వ్యాపారం లాంటిది. వీరు కళ్లు మూసుకుని ఏదైనా ఒక కుక్కెన్నని ఎంపిక చేసు కుంటారు. దాన్ని బల్ల వద్ద ఉన్న మరొక వ్యక్తికి అందిస్తారు లేదా తమకేసి చూస్తు న్నట్లు కనిపించే కుక్కెని తాము తీసుకుంటారు.

అమరెట్టి అనేవి చిన్న ఇటలీ బిసెక్రెట్లు. ఒక పురాగాథ ప్రకారం ఒక యువదంపతులు తమ ప్రాంతాన్ని సందర్శిస్తున్న ఓ మతాధిపతిని గౌరవించదల్చుకున్నారు. అందుకని వారు బాదంకాయ, చక్కెర, గుడ్లు, పిండి కలిపి అనేక చిన్న చప్పరించే బిసెక్రెట్లను తయారు చేశారు. ఆ మతాధిపతి, పలువురు ఇతరులు అమరెట్టి ప్రియులైపో యారట!

రూత్ వేక్ఫేల్ట్ అనే ఆమె హోటల్ యజమానురాలు, ఈమె చాకోలెట్ బిసెక్రెట్లను తయారుచేసేది. ఈమె ఒకసారి పిండిముద్దలో నెప్పేల్ చాకోలెట్ ముక్కులను కలిపింది. ఇవి దాంట్లో కరిగిపోయి, కలిసిపోతాయని ఆమె భావించింది. కానీ ఆలా జరగలేదు. ఆ ప్రయత్నంలో మాత్రం చాకోలెట్ చివ్ బిసెక్రెట్లు పుట్టుకొచ్చాయి!

లెబ్రెకుచెన్ అనేది జర్జ్ స్టీల్ సాంప్రదాయికంగా అల్లం బ్రెడ్తో చేసే ఒక సుప్రసిద్ధ వంటకం. ఈ లెబ్రెకుచెన్ నాణ్యిత ఎంత గొప్పగా ఉండేదంటే ఒక సమయంలో వీటిని పన్నులు చెల్లించేందుకు జాతీయ ఉద్వ్యంగా ఉపయోగించేవారట. రాజకుటుంబానికి బహమతులుగా కూడా వీటిని ఇచ్చేవారట.

క్రాకర్స్ అనేవి దీర్ఘకాలం మన్నిక ఉండే గట్టి బిస్కిట్లు. అందుకే నావి కులను ఇవి విశేషంగా ఆక్రమించేవి. వీటికావేరు ఎలా వచ్చింది? ఒకసారి జొనియా బెంట్ అనే బేకర్ ఒక బిస్కిట్లు బ్యాచ్‌ని ఇటుకలతో నిర్మించిన ఓవన్‌లో ఉంచి కాలుస్తుండగా తయారైన బిస్కిట్లు పటాసుల మాదిరి మోగాయట!

ప్రైట్ రింగ్స్ అనేవి రంగురంగుల బిస్కిట్లు. వీటి మధ్యలో పెద్ద రంధ్రం ఉండేది. రింగ్స్‌యేలకు ఇవి భాగా ఉపయోగపడేవి. ఈ ఆటలో భాగంగా ఒక్కొ అబ్బాయి లేదా అమ్మాయి తమ వేళ్లకు ఒక్కొ బిస్కిట్‌ని అమర్యుకునేవారు. ఈ బిస్కిట్లును ఎవరు త్వరగా తినేస్తారో వారు విజేతగా ప్రకటించబడేవారు.

పెపర్నూట్ అనేవి గోధుమరంగులో ఉండి చప్పరించే కుకీలు. ఇవి కాలం గడిచేకొద్ది గట్టిపడేవి. హలండ్లో, సింటర్ క్లౌన్ అనే ప్రముఖుడి సహా యకుడు జూపై పియట గుప్పిళ్ల కొద్ది పెపర్నూట్‌ని వీధుల్లో ఉన్న గుంపులమీదికి విసిరివేసేవాడట.

అల్లం బైడ్ కుకీలు యూరప్లో చాలా ప్రాచుర్యం పొందాయి. ఇంగ్లండ్ రాణి ఎలిజబెట్-I ఈ అల్లం బైడ్లను ప్రత్యేకంగా తయారు చేయించి ముఖ్యమైన అతిధులకు బహుకరించేదట!

క్రుమిరి ఇటలీలో చాలా ప్రసిద్ధమైన బిస్కిట్ రకం. ఇవి రూపంలో చేతి పంపు ఆకారంలో కాస్త వంపు తిరిగి ఉండేవి. ఐక్య ఇటలీకి చెందిన తెలి రాజు, బారెడు మీసాల విక్టర్ ఇమాన్యువల్ 2 గౌరవార్థం ఈ బిస్కిట్ను వక్రరూపంలో తయారు చేసేవారట.

మెకరూన్ అనే రకం బిస్కిట్ను క్రీ.శ. 791 లోనే క్రైస్తవ సన్యాసినిలు తయారు చేసేవారు. తర్వాత 18వ శతాబ్దిలో ఫ్రెంచ్ విష్ణవం బారినుండి త్యోంచుకుని నాన్సి ప్రాంతానికి చేరుకున్న ఇద్దరు సన్యాసినులు వీటిని అక్కడ తయారు చేశారట. మెకరూన్ బిస్కిట్ను తయారు చేసి అమృతం ద్వారా వీరు వసతి రుసుమును చెల్లించేవారట. వీరికి “మెకరూన్ సోదరీమణులు” అని కూడా పీరు పడింది!

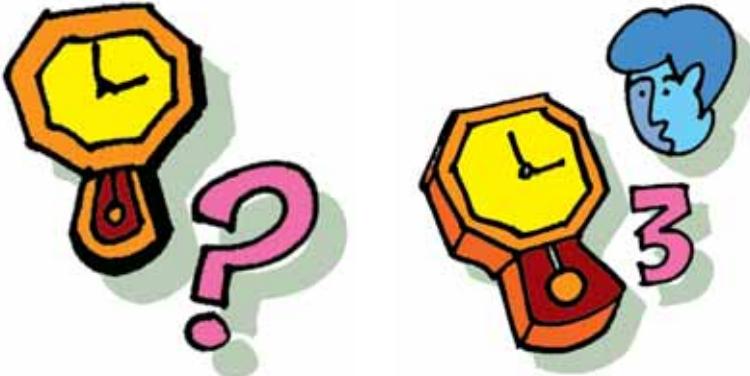

మన దేశభాషలు నేర్చుకుండా

ఈ జాబితాలో మొదట మీకు తెలిసిన భాషలలోని పదాలను చదవండి.
ఆ తరవాత వాటి కింద ఇచ్చిన పదాలను అనుసరించి ఆయా భాషలలో ఆ పదాల
ఉచ్చారణలనూ, అర్థాలనూ నేర్చుకోడానికి ప్రయత్నించండి.

English	We will go together.	Day after tomorrow?
Telugu	మనం అక్కడికి కలిసి వెళతాము.	ఎల్లండి వెళతున్నామూ?
Hindi	हम साथ चलेंगे। हम सार्वत्र चलेंगे।	परसों? परसों?
Tamil	நாம் சேர்ந்து செல்லவோம். நாம் நீர்த்தியுள்ளோம்.	நான்னா மறுதினாமா? நாட்டு மருவிந்மா?
Bengali	আমরা একসাথে যাব। আম্বা একেশা ফি জাবো।	পরশুদিন? পূর্ণবিন?
Marathi	आपण मिळून जाऊ या. आपानी मिळावू जावू या.	परवा? परवा?
Kannada	ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹೋಗೋಣ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹೋಗೋಣ.	ನಾಡಿದ್ದೇ? ನಾಡಿದ್ದೇ?
Oriya	ଆମେ ସମେଷେ ଏକାଠି ଯିବା। ଆମେ ସମ୍ମେ ରଙ୍ଗତି ଜିବ୍ବୁ।	ପଥରଦିନ? ପ୍ରାତିଧିନ?
Gujarati	આપણે સાથે જઈશ્યુ. આપણે સાથે જાયાયુન.	પરમાર્ଥિયસે? પරમાર્ଥિયસે?
Assamese	আমি একেলগে যাব। আমি একেলগো জাবু।	অহাকালিৰ পিছদিনাখন ? অপোকালিৰ পিছদিনাকুন্ড?
Malayalam	നമ്മൾക്കൂടുമിച്ച് പോകും. നമ്മുൽക്കൂടുമെന്നോകുമ്പു.	മറന്നാളോ? എല്ല മനികുപ്പു?
Santali	ଥିଥ ପାଇଁ ୦୨୦୨ ୮୮୬୫୦୮୩। ଅତେ ମୀହି ତତେ ନୋଗ୍-ଆ	ପଥରିଥିଲେ? ମେହାଂଗ୍?
Sanskrit	यदं ମିଲିତ୍ଵା ଗଢାମଃ। ପଦୁଂ ମିଲିତ୍ୟ ଗଢାମଃ..	अपि श्वः? अपि श्वः?

English	At what time?	At three'o clock.
Telugu	ఏసమయంలో?	మూడు గంటలసమయంలో.
Hindi	किस समय? क्षీ సమయ?	तीन बजे। तीन बजे.
Tamil	எத்தனை மணிக்கு? எத்தை முனிக்கு?	மூன்று மணிக்கா? மூட்டு முனிக்கு?
Bengali	কটোর সময়? ক্রার্ট স্মেয়িয়?	তিনটোর সময়। তিনিওর্ট স্মেয়িয়.
Marathi	किती वाजता? किंचि वाजता?	तीन वाजता. तीन वाजता.
Kannada	ಎಪ್ಪು ಹೊತ್ತಿಗೆ? ಎಪ್ಪು ಹೊತ್ತಿಗೆ	ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ.
Oriya	କେତେବେଳେ? ଡକେପଲ?	ଛିନିଟା ବେଳେ। ତିନିଟା ବେଳେ.
Gujarati	કેટલા વાયે? કેટલા વાગ્યે?	ત્રણ વાયે. ત્રણ વાગ્યે.
Assamese	কোন সময়ত? কুন গুৰুমুয়েত?	তিনিটা বজাত। তিনিটা বৰ্জাত.
Malayalam	എത്ര മണിക്ക്? മൂസു മുനിക്കു.	മൂന്ത് മണിക്ക്. മൂസു മുനിക്കു.
Santali	ଠାଟ ମଧ୍ୟରେ? ଚିନ୍ଦି ଫ୍ରାଙ୍କି?	ଠାଟ ଗନ୍ଧାରୀତ ମଧ୍ୟରେ ଫି ତାଙ୍କି ଫ୍ରାଙ୍କି.
Sanskrit	कदा? कदା?	त्रिवादनसमये। त्रिवादनसमये.

భారత దర్శని

బోండా తెగ మహిళలు-క్షారకర్మ

బోండా తెగ ఒడిషా రాష్ట్రంలోని మల్కెనగిరి జిల్లాలో కనిపించే ఆదిమ తెగ. వీరు బోండా హార్స్ అని పిలువబడే కొండపైభాగంలో నివసిస్తున్నారు. బోండా కొండల్లో సీతా కుండ అని పిలుస్తున్న చిన్న నీటి మడుగు ఉంది. దీనికి పొరాణిక నేపథ్యం ఉంది. సీతారాములు వనవాస జీవితం గడుపుతున్నప్పుడు వారు దండకారణ్యంలోని దట్టమైన అరణ్యంలో నివసించేవారట. ఒకనాడు సీత సమీపంలోని నీటి మడుగులో స్నానమాడుతున్నప్పుడు తనను తాను మరుగుపర్చుకోవడానికి ఆకులతో తన ఒంటిని కప్పుకుందట. ఆ స్థితిలో ఆమెను చూసి అక్కడే ఉన్న కొంతమంది బోండా తెగ స్ట్రేలు నవ్వారట. అగ్రహాచినసీత వారిని ఎన్నటికీ అర్ధ దిగంబర ఆకారంతో ఉండిపోవాలని శాపం పెట్టిందట. ఈ కథను నేటికీ బోండా తెగ ప్రజలు నమ్ముతున్నారు. అందుకే బోండా మహిళలు ఈనాటికీ తలపై వెంటుకలు లేని స్థితిలో ఉంటారు. ఇప్పటికీ వారు తమ నడుముఖాగంపై కాస్తుంత బట్టను వాడతారు. శరీరం పైభాగాన్ని కప్పి ఉంచడానికి మణిపూసలతో చేసిన నగలను ధరిస్తుంటారు.

డబ్బు లేని వ్యాపారం

ఈ 2011లో ఎక్కడైనా ధను లేకుండా వ్యాపారం జరుగుతుంటే మీరు నమ్ముతారా? దీనికి సమాధానం పాండాలంటే ఒడిషా రాష్ట్రంలోని మల్కెనగిరి జిల్లా ముందిగూడను తప్పకసందర్శించాలి.

వస్తువూర్పిడి పద్ధతి మన పూర్వీకులు పాటించిన పురాతన వ్యాపార పద్ధతుల్లో ఒకటి. ఇది అనేక గిరిజన ప్రాంతాల్లో మోటుపద్ధతుల్లో కొనసాగుతూనే ఉంది. ఒడిషా, మల్కెనగిరి

జిల్లాలోని పురాతన బోండా తెగ ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ.

బోండా మహిళలు తాము పండించిన కూరగాయలు, పశ్చాత్, ఇతర అటవీ ఉత్పత్తులను సమీపంలోని ముందిగూడ హాటకు తీసుకువస్తుంటారు. తాము పండించిన వాటిని స్థానిక వ్యాపారులకు అమ్ముతూ తమకు కావలసిన బియ్యం, ఉప్పు, ఇతర రోజువారి అవసరాలను వారినుండి మార్పిడి పద్ధతి ద్వారా తీసుకుంటుంటారు. ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో డబ్బు ఏ పాత్రా లేకపోవడం గమనార్థం.

Chandamama

Art Book

'Chandamama Art Book' brought back my childhood memories. Illustrations by artists Vaddadi Papaya garu, Sankar, Chitra, MTV Acharya are pretty to look at, a healthy treat to the eyes that leaves a wonderful impression on my mind. This 'art book' experiment, with quality printing, looking lovely, is an extraordinary gift to art lovers. It is a precious treasure that is worth keeping forever.

With Best Wishes,

P. Sreeramachandra Murthy, Tenali, AP

Order Now

2 Volumes

Log on to: www.chandamama.com or Contact: Chandamama India Ltd.
B3, Cross Road 'B', MIDC, Andheri(E), Mumbai-400093. Ph. No: 022 28312872/28311849

విదూషకుడు

బీర్బుల్

అర్ధరహితమూ,
అసంగతమూ

1. బీర్బుల్ చిన్నాటి స్నేహితుడు శిశుపాలుడు బీర్బుల్ ప్రాపకం చూసి ఈర్షపడ్డాడు. ‘ఎనాట్కొనా అతడి స్థానం ఆక్రమిస్తాను’ అని ప్రతిజ్ఞ చేశాడు.

2. ఒకరోజు అక్కర్ అడిగాడు, ‘అసందర్భ పదాల్లో అంతరాధముంటుందా?’ బీర్బుల్ అన్నాడు, ‘అసం దర్శమైనది ఏదీ లేదు. మన వ్యాఖ్యానంలోనే తేడా ఉంటుంది.’

3. శిశుపాలుడు దీన్నక అవకాశంగా తీసుకుని లేచి నిలబడి, ‘పహెన్చో! బీర్బుల్ చెత్తగా మాట్లాడుతు న్నాడు. అతడు చెబుతున్నది శుభ్ర తప్పని నేను నిరూపిస్తాను.’

4. బీర్బుల్ నిష్ప్యరహియాడు. ‘నువ్వు ఏదో ఒక అర్థం పరం లేని మాటను చెప్పు, నేను దానికి వ్యతిరే కంగా మాట్లాడతాను,’ అన్నాడు శిశుపాలుడు.

5. ‘ఒకపక్కితన గూటికి తిరిగిపస్తాంది, ఆ తోవవెంబడే చక్రవర్తి మత్తున్నాడు. పక్కి నీళలోకి దూరింది.’ అన్నాడు బీర్బుల్. ‘చక్రవర్తి బాణం ప్రయోగించగా ఆ పక్కి తటాకంలో పడిపోయింది.’

6. శిశుపాలుడు బిత్తురపోయాడు. తనవంతుగా ఇలా చెప్పాడు. ‘గాడిదకు గడ్డి దొరకక సింహాన్ని తన్నింది.’ బీర్బుల్ అందుకున్నాడు. ‘ఈ మాట చాలా అర్థవం తంగా ఉంది.’

7.తన రాజ్యంలోని ప్రాణులందరికి తగినంత ఆహారం కల్పించవలసిన బాధ్యత రాజుడే. రాజు తన విధిని నెరవేర్పనందుకే గాడిద సింహాన్ని తన్నింది.’

8. బీర్బుల్ అన్నాడు, ‘నా స్నేహితుడి మాటల్లో అంత రాళ్లముంది జహాంపనా! తనకు తగినంత వేతనం రాశిదని అతడి బాధ. అందుకే తన్న తాను గాడిదతో పోల్చుకుంటున్నాడు.’

9. శిశుపాలుడు వణికిపోతూ చుక్కవర్తి పాదాలపై పడ్డాడు. ‘పపెన్సో, కల్లోకూడా నేను అలా భావించలేదు. నన్ను క్షమించండి. బీర్బుల్ మేఘస్ను ముందు నేను నిలబడ లేసు.’

మీకు తెలుసా?

పిల్లల దినోష్టవం అంటేనే నెప్రులాజీ గుర్తుకు వస్తారు. ఆయన కోటు, దానిపై తగిలించు కునే గులాబీ మరపురానివి. గులాబీకి అనేక రకాలుగా విశిష్టత ఉంది.

యూరోపియన్లు పూర్వం గులాబీని రహస్యానికి గుర్తుగా ఉపయోగించేవారు. ఇంగ్లండులో సేవకులు తమ చెవుల వెనుక గులాబీలు ధరించేవారు. తాము రహస్యంగా విన్న వాటిని తిరిగి తాము బయటకు చెప్పుకూడదనేందుకు గుర్తుగా వాటిని వాడేవారు. జర్మన్ ఇంటిలో గులాబీలతో కూడిన పాత్రను భోజనశాలలో పెట్టారంటే వచ్చిన అతిథులు స్వేచ్ఛగా మాటల్లాడుకోవచ్చని అర్థం.

ఈజిప్పులో ఫారోలు 5,000 సంవత్సరాలకు ముందే గులాబీలను పండించేవారు. చాలా మంది ఫారోలు తమ సమాధులలో గులాబీలను ఉంచుకునేవారు.

గులాబీల ఉపయోగాలు

కుక్క-పెళ్ల

కంచరగడిద-పెళ్ల

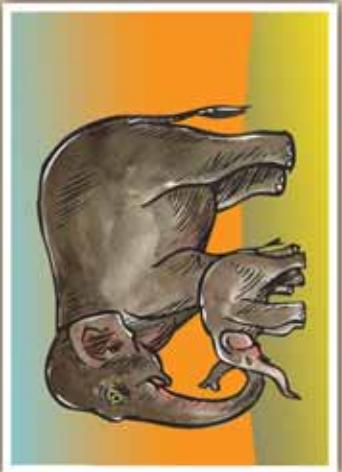
పుసుగు-గుసు

పై కంగరులో తెల్ల

గొల్రె-గుల్రె

ఎలుగుబట్టి-పెళ్ల

చందమామ

శంతిష్ఠం

శంతిష్ఠం అనుమతి విధానంలో బంధువుల విభజించి తయారు చేయబడ్డాము.

దిపావళిక
పోతీన్
సమాచారం

srestha

పట్టాకీలను కాలుష్టా, కొత్త దుస్తులను ధరించి
ఈ దిపావళిని ఎత్తో దేదీప్పుమానం జరుపుకుండాం.

ఈ దిపావళికి కొత్తదేమిటని ప్రతి సంవత్సరం అడిగి
ప్రతి కస్టమ్ యొక్క ఆకాంక్షలను సంతృప్తి పరిచేయడుకు,
పోతీన్ మీ కుటుంబంలోని సభ్యులందరికి,
కొత్త డ్రైసెంపు ప్రవేశపెడతోంది.

హడావిడి చేసి పెల్లాల కోసం అద్యుత్తుమైన స్ట్రోట్లోని వెరైటీలు

ధర: రూ. 800/- మంచి రూ. 1,000/-

★★★
SACHIN

పథ్యులు

అందులు వ్యాపార ఆలయం

ఉన్నాన్ రోడ్, పాసగర్ పార్క్, బి సగర్, చెన్నై - 17. ఫోన్: 044- 24310901. బోమింగ్ టార్డ్ పార్క్ గ్రామిణ పుతురు • తిరువల్లేరి • మద్రాజ్ • కోయంబత్తురు • త్రిప్పుట్టం www.pothys.com లో ఆండ్రోషిపింగ్ జరపండి.

CHANDAMAMA (Telugu) November 2011 Registrar of Newspapers of India No. MAHTEL/2010/35912
Licensed to post regd. No. MH/MR/N/126/MBI/10-12

BSA LADYBIRD

*Your
best friend for
life.*

**Freedom is just
a joy ride away!**

Round up the gang of girls and ride into the sunset. There's just nothing that can stop you, when you're in the seat of a Ladybird. So go ahead girls, hop on your Ladybirds and discover a new experience each day!

Dreamz

www.bsahercules.com